ԱԶԴԱԿ
ՕՐԱԹԵՐԹ

AZTAG QUOTIDIEN POLITIQUE ET LITTERAIRE أزتاك جريدة يومية سياسية وأدبية - المديرة المسؤولة إيشا درويشيان

1500 Լ.Ո. 72ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՎ 289 (20155) ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ, 22 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 1999 10 ԷՋ

ԼԱՒԱԳՈՅՆ ԱՊԱԳԱՅԻ ՄԸ ԻՏԷԱԼ ՅԱՐԿԱԲԱԺԻՆԸ

PARC
St LAZARE

ԿԱՆԽԱՎՃԱՐ՝
2500 $Է ՍԿՍԵԱԼ

•ՎՃԱՐՄԱՆ ԴԻՒՐՈՒԹԻՒՆ

SAYFCO
ARA YEREVANIAN
ET FILS S.A.R.L.

Հեռ. (04) 407023 - 406997, (03) 300128

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐ՝ ՕՐԱԿԱՐԳԻ ՎՐԱՅ

ՀԸՍ ԳԱՀԻՐԷԻ ՄԷՋ ՏԵՍԱԿՑԵՑԱՒ ՄՈՒՊԱՐԱՔԻ ՀԵՏ

Արաբական երկիրներ կատարելիք իր շրջապտոյտներուն շրջագիծէն ներս, վարչապետ Սելիմ Հրս Շարաթ օր պաշտօնական այցելութեան մը համար ժամանեց Գահիրէ։

Պէյրութի օդակայանէն մեկնելէ առաջ կատարած իր յայտարարութեան մէջ, Հրս հաստատեց, թէ այս այցելութիւնը կ՚իյնայ արաբական երկիրներ տալիք իր շարք մը իրերայաջորդ այցելութիւններու շրջագիծէն ներս, ներկայացնելու համար նոր իշխանութեան արեւելումներն ու իր կառավարութեան քաղաքականութիւնները, իսրայէլեան բռնագրաւումը, թիւ 425 որոշումն ու խաղաղութեան գործընթացին առնչութեամբ Լիբանանի կեցուածքը։ Ան ընդգծեց, որ Լիբանան կը փափաքի աւելի եւս կարգացած տեսնել Եգիպտոսի հետ տնտեսական իր յարաբերութիւնները։

Պատասխանելով այն հարցումին, թէ Լիբանան ի՞նչ կ՚ակնկալէ Եգիպտոսէն՝ Հրս ըսաւ, որ կը խնդրուի հաստատակամութիւն եւ միջազգային մարմիններէն ներս գործակցութիւն իր դատերուն հետ, ինչպէս նաեւ գործակցութիւն՝ բոլոր բնագաւառներէն ու յատկապէս տնտեսական մարզէն ներս։

Գահիրէի օդակայանին մէջ Հրսը դիմաւորեցին Եգիպտոսի վարչապետ Քամալ Ժանկուրի, գրասենեակի նախարարներ Մամտուհ Պայթաժի եւ Մահմուտ Շերիֆ արտաքին գործոց նախարարութեան բարձրաստիճան պաշտօնատարներ եւ Եգիպտոսի ու Լիբանանի դեսպաններ։

Գահիրէ ժամանելէ քանի մը ժամ ետք, Հրս տեսակցեցաւ Եգիպտոսի տնտեսութեան նախարար Եուսէֆ Պութրոս Ղալիի հետ։ Հանդիպումին ներկայ գտնուեցան Եգիպտոսի մէջ Լիբանանի դեսպան Հիշամ Տիմաշքիէ եւ Լիբանանի մէջ Եգիպտոսի դեսպան Ատէլ Խուտարի։ Տեսակցութենէն ետք, Ղալի յայտարարեց, որ Հրս իրմէ խնդրած է ներկայացնել Եգիպտոսի տնտեսութեան բարենորոգման ծրագիրը, յատկապէս դրամական հաւասարակշռութեան վերահաստատման, ապապետականացման եւ տնտեսական աճի յաւելման միջոցառումներու մասին։ Ղալի նաեւ ըսաւ, որ քննարկուած են Լիբանանի տնտեսական ու դրամական կարգացումները։

«Եգիպտոս-Լիբանան յարաբերութիւնները շատ յաւ

Շար.՝ էջ 2

ՊԱՂԵՍՏԻՆԵԱՆ ԱՆԿԱԽ ՊԵՏՈՒԹԻՒՆ ՄԸ ՀՌՉԱԿԵԼՈՒ ԹՈՒԱԿԱՆԸ ՏԱԿԱՒԻՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԱԾ ՉԷ

Կ՚ԸՍԷ ԱՄՐ ՄՈՒՍԱ

Եգիպտոսի արտաքին գործոց նախարար Ամր Մուսա շաբաթավերջին յայտարարեց, որ պաղեստինեան անկախ պետութիւն մը հռչակելու թուականը տակաւին չէ հաստատուած։

Մուսա, որ կը խօսէր նախագահ Հիւսնի Մուպարաքի եւ պաղեստինեան իշխանութեան ղեկավար Եասէր Արաֆաթի միջեւ տեղի ունեցած հանդիպումի մը աւարտին, դիտել տուաւ, որ հռչակման թուականը քննարկելի նիւթ է, սակայն անկախութիւնը հռչակելու իրաւունքը հարցականի տակ չի կրնար առնուիլ։

Մուսա աւելցուց, որ պաղեստինեան անկախութիւնը հռչակելու հարցը Մուպարաք - Արաֆաթ տեսակցութեան ընթացքին արծարծուած գլխաւոր նիւթն էր։

Արաֆաթ ամիսներէ ի վեր կը յայտարարէ, թէ պաղեստինեան անկախ պետութիւնը պիտի հռչակէ Մայիս 4ին, երբ կ՚աւարտի պաղեստինեան ինքնավարութեան հնգամեայ ժամանակաշրջանը, եթէ Իսրայէլի հետ վերջնական իրավիճակի բանակցութիւնները աւարտած եւ համաձայնութիւն մը կոյացած չըլլայ։ Վերջերս, սակայն Արաֆաթ ճնշումի կ՚ենթարկուի, որպէսզի Մայիս 4ին միակողմանի յայտարարութիւն մը չկատարէ։

(ՌՈՅԹԵՐԸ)

PLAN MedNet

•Յարմարագոյն գիներ
•Լաւագոյն պայմաններ
•Վճարման դիւրութիւններ

EXPRESS
INSURANCE
COMPANY

Մանրամասնութեանց համար դիմել՝
01-250999 թիւին,
Տորա, Սանթրը Տէտէեան, 2րդ յարկ

ՕՃԱԼԱՆԻ ՁԵՐԲԱԿԱԼՈՒԹԵԱՆ ՄԱՆՐԱՄԱՍՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

ՔԱԿՓ ՂԵԿԱՎԱՐՆԵՐ ՔԻՒՐՏ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴԻՆ ԹՈՒՐՔԻՈՅ ԴԷՄ ՉԻՆԵԱԼ ՊԱՅՔԱՐԻ ԿՈՉ Կ՚ՈՒՂՂԵՆ

Քիւրտիստանի Աշխատաւորական Կուսակցութեան երկու ղեկավարներ շաբաթավերջին քիւրտ ժողովուրդին Թուրքիոյ դէմ զինեալ պայքարի կոչ ուղղեցին. մինչ քիւրտ ըմբոստ ղեկավար Ապտիւլլա Օճալանի ձերբակալութեան դէմ բողոքի ցոյցերը շարունակուեցան Եւրոպայի եւ Թուրքիոյ տարածքին, ուր ապահովութեան ուժերը բազմաթիւ ձերբակալութիւններու ձեռնարկեցին։

«Այսօր օրն է։ Քիւրտ ժողովուրդը պէտք է իր զէնքերը առնէ եւ պայքարի թուրք պետութեան դէմ։ Անիկա պէտք է յարձակի իւրաքանչիւր ոստիկանի, պետական պաշտօնեայի եւ պետութեան զօրավիգ կանգնող անձի վրայ։ Ի պատասխան Օճալանի վրայ յարձակումին», յայտարարեց Իրանի մէջ հաստատուած ըմբոստ հրամանատար Հասան Ալի, քրտական «Մէտ. Թի. Վի.» պատկերասփիւռի կայանէն։

Քենիոյ մէջ թրքական մասնայատուկ ուժերու կողմէ Օճալանի ձերբակալութենէն ի վեր բողոքներ ծայր տուած են Թուրքիոյ գլխաւորաբար քրտական հարաւ-արեւելեան գօտիին եւ մեծ քաղաքներու արուարձաններուն մէջ, ուր այդ շրջանին մէջ քիւրտ գաղթականներ կը բնակին։

Սակայն առաջին անգամ ըլլալով էր, որ ՔԱԿի բարձրաստիճան մէկ հրամանատարը հրապարակաւ կոչ կ՚ուղղէր ձեռնարկելու յարձակումներու թրքական ոչ զինուորական թիրախներու վրայ։

ՔԱԿի մէկ այլ ղեկավարը, ձայնակցեցաւ Ալիի կոչին։ «Յետ այսու, ոչ մէկ տեսակի արարք ապօրինի է, որովհետեւ անոնք կ՚ուզեն ժողովուրդ մը բնաջնջել։ Այսօր օրն է, վաղը կրնայ շատ ուշ ըլլալ», յայտարարեց Մուսթաֆա Քարասու, որ ՔԱԿի կեդրոնական կոմիտէի անդամ է։

Ան ըսաւ, որ Օճալան կանխարգիլած է քրտական տագնապին դէպի քաղաքացիական պատերազմ զարգացումը։ «Եթէ մինչեւ նիմա թուրքերու եւ քիւրտերու միջեւ հակատամարտ տեղի չէ ունեցած, Ապտիւլլա Օճալանի պատճառով էր», յայտնեց ան։

Ըմբոստ ղեկավարը բացատրեց, որ հարաւ-արեւելեան գօտիի լեռներուն մէջ իսլատ ձմեռը հերկայիս կ՚արգելակէ ըմբոստներուն հոն գտնուող տասնեակհազարաւոր թրքական ուժերու դէմ յարձակողականը։

«Քիւրտ ժողովուրդը իր դիմադրութենէն պիտի չհրաժարի», յայտարարեցան։

Շաբաթ օր, Պոլսոյ մէջ տեղի ունեցած ցոյցի մը ընթացքին թուրք 5 ոստիկաններու վրայ կրակ բացուած է եւ անոնք վիրաւորուած են, մինչ անոնք կը հետապնդէին ցուցարարները։

«Անատոլու» լրատու գործակալութիւնը երեկ հաղորդեց, որ ոստիկանութիւնը Պոլսոյ մէջ 380 հոգի ձերբակալած է՝ բողոքի վայրագ ցոյցերուն մասնակցած ըլլալու համար։

Մինչ այդ, Թուրքիոյ վարչապետ Պիւլենթ Էճեւիտ երեկ յայտարարեց, որ ՔԱԿի զինեալները հարուածելու համար հիւսիսային Իրաք թափանցած թրքական ուժերը իրենց գործողութիւնը աւարտած են։ «Առայժմ անիկա վերջ գտաւ», ըսաւ Էճեւիտ թղթակիցներու։

Բարձրաստիճան զինուորականներ Շաբաթ օր յայտնած էին, թէ ՔԱԿի շուրջ 10 զինեալ սպանուած է եւ զինուորական մեծ քանակութեամբ սարքեր գրաւուած են։

Թուրքիա հազարաւոր ուժեր, ռազմական օդանաւեր եւ ուղղաթիռներ դրկած էր գործողութեան մը համար, որուն ընթացքին կառաջադրուէր աւելի եւս տկարացնել Օճալանի կուսակցութեան զինեալները։

Գործողութիւնը կը զուգադիպէր Օճալանի ուժերուն ուղղուած պաշտօնական կոչին՝ անձնատուր ըլլալու թրքական իշխանութիւններուն, համաձայն նախատեսուած մասնակի ներումի մը, որ իսրնիրդարանին կողմէ պիտի վաւերացուի Ապրիլի ընտրութիւններէն ետք։

Վարչապետ Պիւլենթ Էճեւիտ Շաբաթ օր կոչ ուղղած էր քիւրտ ըմբոստներուն, զէնքերը յանձնելու եւ անձնատուր ըլլալու ըսելով, որ երկրին գլխաւոր կուսակցութիւնները զօրավիգ կը կանգնին օրէնքի մը, որ պիտի վաւերացուի Ապրիլի երեսփոխանական ընտրութիւններէն ետք զղջում յայտնող ըմբոստներուն դէմ աւելի մեղմ պատիժներ վճռելով։

Այսուհանդերձ, Էճեւիտի քրտական 14 տարուան ըմբոստութեան վերջ տալու կոչը որեւէ զիջում չէր ընդգրկեր քիւրտ ըմբոստներուն հանդէպ, որոնք քրտական հարցին բանակցութեանց ճամբով լուծում մը կը հետապնդեն։

ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆԻ ՄԷՋ՝ ՑՈՅՑԵՐ

Էճեւիտի կոչը որեւէ ազդեցութիւն չունեցաւ ոչ միայն Թուրքիոյ մէջ, այլ արեւմտեան Եւրոպայի առնուազն 10 քաղաքներու մէջ ցոյցերու ձեռնարկած տասնեակ հազարաւոր քիւրտերու վրայ։

Մեծագոյն հաւաքը տեղի ունեցաւ Շաբաթ օր Պոնի մէջ (Գերմանիա), ուր ոստիկանութիւնը արգիլեց շուրջ 7000 քիւրտերու, որ դէպի իսրայէլեան դեսպանատուն ուղղուին սգալու համար մահը երեք քիւրտերու, որոնք սպանուած էին անցեալ Երեքշաբթի օր իսրայէլացի պահակներու կողմէ, մինչ կը փորձէին Պերլինի իսրայէլեան հիւպատոսարանը մտնել։

Գերմանիոյ ոստիկանութիւնը շուրջ 2000 քիւրտ ձերբակալած է Երեքշաբթի օրուընէ ի վեր, երբ ցոյցերը ծայր տուած էին։ Թրքական 26 խանութներ եւ գրասենեակներ յարձակումի ենթարկուած են։

Իսրայէլ երեկ ըսաւ, որ քիւրտ ժողովուրդին հետ լաւ յարաբերութիւններ ունի եւ «որեւէ կապ չունի Օճալանի հարցին հետ», ըստ արտաքին գործոց նախարար Ադիթ Շարոնի։

«Հարեց» թերթը Ուրբաթ օր հաղորդած էր, որ վարչապետ Պենիամին Նեթանիահու Մոսատի գործակալներուն թելադրած է ըմբոստ քիւրտերուն փոխանցել պատգամ մը, ըստ որուն, Իսրայէլ կը փափաքի հեռու մնալ թուրքեւքրտական տագնապէն։

Ուրբաթ օր նաեւ Գերմանիոյ մէջ իսրայէլեան եւ քրտական համայնքներու ղեկավարները ժողով մը գումարած են Պերլինի իսրայէլեան հիւպատոսարանի շէնքին մէջ։ Կարճատեւ ժողովէն ետք, քիւրտ համայնքին ղեկավարը ըսած է, թէ «շինիչ» հանդիպում մը ունեցած է հիւպատոսին հետ։

Հազարաւոր քիւրտեր շաբաթավերջին ցոյցեր կատարեցին Վիեննայի, Սթոքհոլմի, Լոնտոնի, Ֆրանսայի, Ժընեւի եւ Հռոմի մէջ, ուր կարգ մը ցուցարարներ բախում ունեցան ոստիկանութեան հետ եւ հրձիգ ռումբեր արձակեցին «Թըրքիշ էրլայնզ»ի կեդրոնատեղիին վրայ։

Սպանիոյ մէջ քիւրտ ըմբոստներ յայտարարեցին, թէ կարելի բոլոր միջոցներով պիտի պայքարին իրենց թշնամիներուն դէմ Օճալանի Թուրքիոյ կողմէ ձերբակալութենէն ետք։

Մոնրէալի մէջ (Քանատա) ոստիկան մը ծանրօրէն վիրաւորուած է Ուրբաթ օր եւ 14 հոգի ձերբակալուած են, երբ քիւրտ ցուցարարներ իսրայէլեան հիւպատոսարանին վրայ յարձակած են։

ՏՈՒՄԱՆ՝ ԳԱՅԹԱԿՂԱԾ ՕՃԱԼԱՆԻ ՁԵՐԲԱԿԱԼՈՒԹԵՆԷՆ

Ռուսիոյ Տումայի Ուրբաթ օր գայթակղութիւն արտայայտեց թուրք գործակալներու կողմէ Օճալանի ձերբակալութեան մասին եւ կոչ ուղղեց, որ անոր հանդէպ արդար վերաբերմունք ցուցաբերի։

«Նման արարքներ կարելի չէ օրինական կամ միջազգային օրէնքի սկզբունքներու եւ չափանիշներու համընկնող կոչել», յայտարարեց Տումայի բանաձեւի մը մէջ, որ գրեթէ միաձայնութեամբ որդեգրուեցաւ։

«Պետական Տումայի թրքական իշխանութեանց ուշադրութեան կը յանձնէ, որ անհրաժեշտ է Եւրոպական Խորհուրդին չափանիշներուն հիմամբ վարուիլ՝ մինչ կը վերաբերի մարդկային իրաւունքները յարգելու եւ մահապատիժի, չարչարանքներու, անմարդկային եւ վարկաբեկիչ վերաբերմունքի դէմ երաշխիքներու», ըսաւ բանաձեւը։

Տումայի կոչ ուղղեց Եւրոպական Խորհուրդին Խորհրդարանական ժողովին՝ Խորհուրդին չափանիշներուն հանդէպ թրքա-

Շար.՝ էջ 10

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԷՋ ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՍՊԱՌԱԶԻՆՈՒՄԻՆ ՀԱՐՑՈՎ

ՔՈՐՆՈՒՔՈՎ ԿԸ ՄԱՏՆԱՆՇԷ ԹՐՔԱԿԱՆ ՎՏԱՆԳԸ

Խօսելով Հայաստան գտնուող ռուսական խարիսխին սպառազինումի ամրապնդման դրդապատճառներուն մասին՝ Ռուսիոյ օդուժի հրամանատար Անատոլի Քորնուքով մատնանշեց թրքական սպառնալիքը։

Ռուս հրամանատարը ըսաւ, որ «Հակօդային «Էս-300» հրթիռներու մարտկոցներու Հայաստանի ռուսական խարիսխէն ներս տեղադրումը կը կատարուի ծրագրուած վերակազմումի մը ծիրէն ներս։ Գոյութիւն ունի իսկական սպառնալիք մը Թուրքիոյ կողմէ, ուր, անկախ թրքական օդուժէն, հաստատուած է նաեւ ՕԹԱՆի օդուժը, որ գործնականօրէն ամէն օր կը ռմբակոծէ Իրաքը։ Անհաւանական չենք նկատեր, որ անոնք (օդանաւերը) սխալմամբ, կամ երեւութապէս սխալմամբ Հայաստանի օդային տարածութենէն ներս մտնեն։ Օդային պաշտպանութեան այս դրութիւնը մեզի կարելիութիւնը կ՚ընծայէ ի հարկին պատշաճ պատասխան տալու», նշեց ան։

Քորնուքով առաջին ռուս պաշտօնատարն է, որ կը հաստատէ «Էս-300» հակօդային հրթիռներու Հայաստան տեղադրումի լուրը։

Շար.՝ էջ 2

ԱԶԵՐԻ ԿՈՒՍԱԿՑԱՊԵՏԻ ՄԸ ՀԱՄՈԼՉԱՅՆ

ԱՐՑԱԽԸ ՊԷՏՔ Է ԱՌԵՒՏՈՒՐԻ ԱԶԱՏ ԳՕՏԻ ՄԸ ՎԵՐԱԾՈՒԻ

«Իրան Նիւզ» թերթին մէջ հրատարակուած հարցազրոյցի մը մէջ, Ազրպէյճանի Ընկերվար Ժողովրդավար Կուսակցութեան համանախագահ Զարտուշթ Ալիպատէ կը շեշտէ, թէ Արցախի տագնապը լուծելու յաւագոյն միջոցը Արցախը «տնտեսական ազատ գօտի»ի մը վերածելն է՝ ամբողջութեամբ ապագիներով կայն։

Շար.՝ էջ 2

ԳԱՐԵԳԻՆ Ա. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԷՆ ԴՈՒՐՍ ԵԿԱՒ

Ամենայն Հայոց կաթողիկոս Գարեգին Ա., Նիւ Եորքի մէջ վիրաբուժութեան ենթարկուելէ ետք, դուրս ելաւ հիւանդանոցէն եւ կը շարունակէ ապաքինման շրջան մը անցնել Նիւ Եորքի մէջ, գլխաւոր վիրաբուժ Ռոյ Մէյլրնի անմիջական հսկողութեամբ։

Հայց Առաքելական Եկեղեցւոյ Հիւսիսային Ամերիկայի արեւելեան թեմի առաջնորդ Խաժակ արք. Պարսամեանի համաձայն, Ամենայն Հայոց կաթողիկոսին կազդուրման շրջանը հաւանաբար կը տեւէ 4-6 շաբաթ։

Նաեւ, Մայր Աթոռի մամլոյ դիւանէն կը յայտնեն, որ Փետրուար 19ին, Նիւ Եորքէն Ս. Էջմիածին վերադարձած է կաթողիկոսական ընդհանուր փոխանորդ Գարեգին արք. Ներսիսեան։ Սրբազան հայրը Նիւ Եորք մեկնած էր Փետրուար 4ին, վեհափառ հայրապետին հետ տեսակցելու նպատակով։

Իսկ նախագահ Ռոպէրթ Քոչարեանի մամլոյ գրասենեակին համաձայն, նոյն օրը Գարեգին արք. Ներսիսեանին ընդունած է նախագահ Քոչարեան։ Գարեգին սրբազանը նախագահին տեղեկացուցած է վեհափառ հայրապետին առողջական վիճակին մասին եւ նշած, որ ապաքինումը բաւական յաջող կ՚ընթանայ։

ՏԱՒՈՒՇԻ ՄԱՐԶՊԵՏԸ ԻՐ ՊԱՇՏՕՆԷՆ ԱԶԱՏ ԱՐՁԱԿՈՒԵՑԱՒ

ԵՐԵՒԱՆ, 19 (ԱՐՄԷՆՓՐԷՍ).- Հայաստանի նախագահ Ռոպէրթ Քոչարեանի գլխաւորութեամբ Ուրբաթ օր տեղի ունեցած կառավարութեան նիստին քննարկուեցան *քատրա*յին հարցեր։

Պատասխանատուութիւններու մէջ թերացումներու պատճառով պաշտօնէ ազատ արձակուեցաւ Տաւուշի մարզպետ Պաւլիկ Աստրեան։

Նիւթական իմաստով տեղի ունեցած թերութիւններու համար պատասխանատուութեան պիտի ենթարկուին մարզպետարանի եւ ելեւմուտքի ու տընտեսութեան նախարարութեան համապատասխան պաշտօնեաները։

Նախագահ Քոչարեանի յանձնարարութեամբ Երեւանի քաղաքի եւ Լոռիի մարզպետարանի հաշուեցուցակներու ուսումնասիրութիւնը պիտի շարունակուի։

ՀՀՇ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉԸ ԿԸ ՔԱՇՈՒԻ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ԲԱՐԵՓՈԽՈՒՄՆԵՐՈՒ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲԷՆ

ԵՐԵՒԱՆ, 19 (ԱՐՄԷՆՓՐԷՍ).- ՀՀՇ վարչութեան Ուրբաթ օրուան նիստին կուսակցութեան փոխ նախագահ Ս. Յովհաննիսեան զեկուցեց նախագահին առընթեր սահմանադրական բարեփոխումներու յանձնախումբի աշխատանքներու մասին։

Հիմնուելով փոխ նախագահի զեկուցման վրայ՝ վարչութիւնը որոշեց դադրեցնել Ս. Յովհաննիսեանի մասնակցութիւնը յանձնախումբի աշխատանքներուն։

ՁԵՌՔ ԿԸ ՄԵԿՆԵՄ ՆԱԽԱԳԱՀ ԼԱՀՈՒՏԻ

ԿԸՄԷ ԺՈՄՊԼԱԹ

Երեսփոխան Ուայիտ Ժոմպլաթ երէկ յայտարարեց, որ «Մասիրա» շաբաթաթերթին տուած իր հարցազրոյցին մէջ ոչ մէկ դիտաւորութիւն կար անձնական անարգանք կամ նախատինք ուղղելու հանրապետութեան նախագահին, եւ իր խօսքերը սխալ մեկնաբանուած են, որովհետեւ անոնք պարզ եւ ընդհանուր նկատողութիւններ էին։

Ժոմպլաթ մաղթեց, որ իր յայտարարութեան յաջորդած հակազդեցութիւնները չհասնին անձնական բնոյթի վիրաւորանքներու։ Ան նաեւ մաղթեց, որ հանրապետութեան նախագահը վերջ տայ այս բանավէճին։ Ժոմպլաթ ըսաւ, որ ձեռքը կը մեկնէ նախագահ Էմիլ Լահուտի, երկիրը վերականգնելու համար, եւ ողջունեց մշակոյթի նախարարութեան կողմէ Պէյթէդտինի պալատի վերայանձնումը։

ՍԱՅՏԱՅԻ ԳԸՐԱՅԷ ԳԻՒՂԻՆ ՄԷՋ՝ ՈՃՐԱՅԻՆ ԱՐԱՐՔ

Սայտայի արեւելքը գտնուող Գըրայէ գիւղին մէջ, նախանցեալ գիշեր կիսեալներ մուտք գործեցին *սուփըրմարքէթ* մը եւ կրակ բացին հոն գտնուողներուն վրայ՝ վիրաւորելով չորս հոգի։

Գիւղին բնակիչները Շաբաթ օր նատացոյց մը կատարեցին, մասնակցութեամբ նախարար Միշէլ Մուսայի, երեսփոխաններ Մուսթաֆա Սաատի եւ Պահիա Հարիրիի, Սայտայի միւֆթի շէյխ Մոհամէտ Ժալալէտտինի, շէյխ Մոհամէտ Հասան Ամինի, Սայտայի մարոնիներու առաջնորդ Թանիոս Խուրիի եւ Ժամաա Իսլամիայի քաղաքական գրասենեակի նախագահ Ալի շէյխ Ամարի։ Անոնք արտասանեցին խօսքեր՝ դատապարտելով արարքը եւ ընդգծելով համակեցութեան, համերաշխութեան ու միասնականութեան պահպանման անհրաժեշտութիւնը, հաւաստելով, որ այսպիսի արարքներ կը փորձեն ներքին հարցեր ստեղծելով ծառայել Իսրայէլի։

Ապահովութեան հարաւի շրջանային խորհուրդը նոյն օրը Հարաւի նահանգապետ Ֆայսալ Սայէղի գլխաւորութեամբ ժողովի մը ընթացքին քննարկեց դէպքը եւ որդեգրեց շարք մը միջոցառումներ։

ՊԵՏԱԿԱՆ ՊԻՒՏՃԷԻ ՆԱԽԱԳԻԾԻ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄ

Վարչապետ Սելիմ Հրս Շաբաթ օր նախագահեց տրնտեսական ու դրամական հարցերու նախարարական յանձնախումբի ժողովին, ապա յայտարարեց, որ յանձնախումբը շարունակած է 1999ի պետական պիւտճէի նախագիծի քննարկումը եւ երկրորդ ժողով մը պիտի գումարէ յառաջիկայ Շաբաթ օր, յոյս յայտնելով, որ այդ ժողովին յանձնախումբը կ՚աւարտէ նախագիծին քննարկումը։

Հրս Շաբաթ օր կատարած իր յայտարարութիւններուն մէջ գոհունակութիւն յայտնեց օտար դրամանիշով ու յատկապէս Եուրոյով հրապարակուած պետական պարտատոմսերու գտած ընդունելութեան համար՝ յայտնելով, որ այդ պարտատոմսերը գնողներուն 60 առ հարիւրը Լիբանան չի բնակիր։ բան մը, որ ցոյց կու տայ, թէ միջազգային շրջանակները մեծ վստահութիւն ունին Լիբանանի նկատմամբ եւ գայն կը նկատեն հաւաստի պարտատէր։

ՄԱՀԱԶԴ

Տիկին Ադաւնի Կիրակոսեան
Որդք Անի եւ Լարա Կիրակոսեաններ
Տէր եւ տիկին Գեղամ Կիրակոսեան
Տիար Գրիգոր Կիրակոսեան
Որդ՝ Մանուշակ Կիրակոսեան
Տէր եւ տիկին Սիմոն Կիւլկիւլեան
Տէր եւ տիկին Գէորգ Գէորգեան
Տէր եւ տիկին Տիգրան Կիրակոսեան
Տէր եւ տիկին Յակոբ Կիրակոսեան
եւ համայն ազգականներ կը գուժեն իրենց ամուսնոյն, հօր, եղբօր, հօրեղբօր եւ հարազատին՝

ԱՐԱ ԿԻՐԱԿՈՍԵԱՆԻ

մահը, որ պատահեցաւ Շաբաթ, 20 Փետրուար 1999, առաւօտեան ժամը 5ին։

Յուղարկաւորութեան արարողութիւնը կատարուեցաւ նոյն օրը՝ Շաբաթ, 20 Փետրուարին, Թրիփոլիի Ս. Հոգեգալստեան եկեղեցւոյ մէջ։

Ներկայս ընդունիլ իբրեւ մահազդ։

ՄԱՀԱԶԴ

Տիար Տրդատ Արանեան
Տիկին Վիքթորիա Արանեան
Տիար Բաֆֆի Արանեան եւ կաւակունք
Որդ՝ Սիլվա Արանեան
Տէր եւ տիկին Հայկ եւ Ռիթա Արանեան եւ կաւակունք
Տէր եւ տիկին Կարօ եւ Մատլէն Արանեան
Տէր եւ տիկին Արշակ եւ Այիս Արանեան
Տիկին Արաքսի Գապանճեան
Տիկին Սաթենիկ Եափուճեան
Հոթոյեան ընտանիք
եւ համայն ազգականներ կը գուժեն իրենց քրոջ, հօրաքրոջ եւ հարազատին՝

ԶԱՊԷԼ ԳԱՍԱՊԵԱՆԻ
(Ծնեալ՝ Աբանեան)

մահը, որ պատահեցաւ Մոնրէալի մէջ, Հինգշաբթի 18 Փետրուարին, յետ երկարատեւ հիւանդութեան։

Յուղարկաւորութեան արարողութիւնը պիտի կատարուի Երկուշաբթի, 22 Փետրուար 1999, Մոնրէալի Ս. Յակոբ եկեղեցւոյ մէջ։

•Ներկայս ընդունիլ իբրեւ մահազդ։

ՔԱՀԱԼԷԻ ՄԷՋ ՀԻՆԳ ՅԱՐԿԱՆԻ ՇԷՆՔ ՄԸ ՓՈՒԼ ԵԿԱՒ

Քահալէի մէջ հինգ յարկանի շէնք մը փուլ եկաւ Շաբաթ գիշեր, իր փլատակներուն տակ թաղելով բնակիչներն ու շէնքին մօտ կանգ առած ինքնաշարժի մը մէջ գտնուող երկու հոգիներ՝ ապաննելով չորս հոգի եւ վիրաւորելով վեց ուրիշներ։ Քուէ Քահալէի Մար Անթոնիոս եկեղեցիին դիմաց գտնուող շէնքը փուլ գալով՝ նաեւ փակեց Պէյրութ - Պեքաա մայրուղիին մէկ մասը։

Դէպքէն անմիջապէս ետք, վայրը փութացին բանակի, ներքին ապահովութեան ուժերու, քաղաքային պաշտպանութեան ու Կարմիր Խաչի խումբեր, ինչպէս նաեւ Քահալէի եւ շրջակայքի գիւղաքաղաքներու բնակիչներէն կամաւորներ։ Ամբողջ գիշերը անընդհատ շարունակուեցան փրկութեան աշխատանքները։

Նախագահ Էմիլ Լահուտ երէկ կէսօրէ առաջ այցելեց դէպքին վայրը, ծանօթանալու փրկութեան աշխատանքներուն ընթացքին, իսկ հանրօգուտ աշխատանքներու եւ փոխադրամիջոցներու նախարար Նաժիպ Միքաթի անձամբ հետեւեցաւ աշխատանքներուն։ Դէպքին վայրը այցելեց նաեւ առողջապահութեան նախարար Քարամ Քարամ, որ հիւանդանոցներու մէջ այցելեց վիրաւորներուն՝ հաւաստելով, որ նախարարութիւնը պիտի հոգայ անոնց դարմանումին ծախսերը։

Վարչապետ Սելիմ Հրս Գահիրէէն հեռաձայնեց փոխ վարչապետ Միշէլ Մըրի եւ տեղեկացաւ պատահածին մասին։

Նախարար Միքաթի երէկ յայտարարեց, որ իր նախարարութիւնն ու ապահովութեան տարբեր ուժերը, ինչպէս նաեւ անհատներ անհրաժեշտ բոլոր մեքենաներն ու սարքերը տրամադրած են փլատակները վերցնելու համար։

Նախարարը յայտնեց, որ նախնական տուեալներէն կարելի է հետեւցնել, որ 1963ին կառուցուած այս շէնքը փուլ եկած է հին ու խալխլած ըլլալուն պատճառաւ միայն՝ աւելցնելով, որ հանրօգուտ աշխատանքներու նախարարութեան, ճարտարապետներու սենտիքայի եւ Քահալէի քաղաքապետարանի մասնագէտներէն կազմուած յանձնախումբ մը քննութիւն պիտի կատարէ հշդելու համար արկածին տուն տուող պատճառները։

Նախարարը նաեւ հերքեց այն տեղեկութիւնները, թէ շէնքը փուլ եկած է, երբ բեռնակառք մը հաւաքէն դուրս սահելով բախած է անոր։ Ան ըսաւ, որ այս ենթադրութիւնը կատարուած էր համբուն վրայ մապութի մեծ քանակութեան մը պատճառով, բայց ի յայտ եկած է, որ վառելանիւթը շէնքի ջեռուցման սարքերէն դուրս թափած է։

ՀՐՍ ԳԱՀԻՐԷԻ ՄԷՋ...

Շարունակուած Ա. էջէն

են եւ կը գարգանան շնորհիւ երկու երկիրներուն միջեւ ագատ առեւտուրի գօտիի ստեղծման համաձայնագիրի գործադրութեան քայլերուն», ըսաւ նախարարը։

ՄՈՒՊԱՐԱՔԻ ՀԵՏ

Վարչապետ Հրս երէկ Նոր Եգիպտոս շրջանի նախագահական պալատին մէջ տեսակցութիւն մը ունեցաւ Եգիպտոսի նախագահ Հիւսնի Մուպարաքի հետ, ներկայութեամբ Ժանկուրիի, Եգիպտոսի վարչական բարգաւաճման հարցերու պետական նախարար Զաքի Ապու Ամրի եւ դեսպաններ Տիմաշքիկի ու Խոտարիի։

Տեսակցութենէն ետք կատարած իր յայտարարութեան մէջ, Հրս ըսաւ, որ Առնունի գիւղը բռնագրաւեալ գօտիին կցելով՝ Իսրայէլ կը հակասէ իր այն յայտարարութիւններուն, ուր կ՚ըսէր, թէ կ՚ուզէ իր ուժերը հեռացնել Լիբանանէն։ Ան յայտնեց, որ Մուպարաքէն խնդրած է միջամտել մեծ պետութեանց մօտ, որպէսզի ճնշում բանեցնեն Իսրայէլի վրայ՝ հեռանալու Առնունէն։

Վարչապետը ըսաւ, որ Լիբանանի համար տարբեր բաներ են իսրայէլեան ուժերու հարաւէն ու արեւմտեան Պեքայէն հեռացումն ու միջին արեւելեան տագնապին խաղաղ լուծումը, որովհետեւ թիւ 425 որոշումը իսրայէլեան ուժերու Լիբանանէն հեռացումին ո՛չ նախապայմաններ կը նախատեսէ, ո՛չ ալ խաղաղութիւն։

Վարչապետ Հրս տեսակցեցաւ նաեւ Արաբական Լիկայի ընդհանուր քարտուղար Իսմաթ Ապտէլ Մեկիտի հետ։ Այս վերջինը վերահաստատեց Լիկայի անվերապահ գօրակցութիւն Լիբանանի եւ լիբանանեան իշխանութեանց միջազգային դիւանագիտական շարժումին, որուն միջոցով պէտք է լուծուի Առնունի հարցը։

Միւս կողմէ, Եգիպտոսի արտաքին գործոց նախարար Ամր Մուսան ալ վարչապետ Հրսի հետ տեսակցելէ ետք ըսաւ, որ Եգիպտոս կը դատապարտէ Առնունի բռնագրաւեալ գօտիին կցումը, որ կը մատնէ Իսրայէլի տրամադրութիւնները, թէ չ՚ուզեր գործադրել թիւ 425 որոշումը։

ԱՆՀՐԱԺԵՇՏ Է ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԻՒՆԸ ԱՄՐԱՊՆԴԵԼ ԼԻԲԱՆԱՆԵԱՆ ԲՈԼՈՐ ՇՐՋԱՆՆԵՐՈՒՆ ՄԷՋ

ԿԸՄԷ ՍՖԷՅՐ

Մարոնիներու Մար Նասրալլա Պուրթրոս Սֆէյր պատրիարքը երէկ Պքերքէի մէջ հանդիսապետեց պատարագին, ապա արտասանեց քարոզ մը, որուն մէջ ըսաւ, թէ անցած շաբթուան ընթացքին պատահած են անախորժ դէպքեր եւ յայտարարուած են անխոհեմ կեցուածքներ, ան յիշեց Առնունն գիւղը բռնագրաւեալ գօտիին կցելու քայլը, պատասխանատուներու միջեւ բանավէճի անբաւտանութիւններու փոխանակումի աստիճանին հասնիլը, լիբանանեան բառամթերքին մէջ «քաղաքական անվտանգութիւն» հասկացողութեան ներմուծումն ու անկէ ապասելի անակնկալներն ու ընտրութեանց օրէնքին մասին կրոյցները։

Սֆէյր նաեւ անդրադարձաւ Քըրայէ գիւղի դէպքին եւ նկատեց, որ անհրաժեշտ է ապահովութիւնը ամրապնդել լիբանանեան բոլոր շրջաններուն մէջ, բայց մասնաւորաբար հոն, ուր գաղթականութիւն պատահած էր եւ գաղթականները տուն դարձած էին՝ հաւատալով համակեցութեան։

ՄՇԱԿՈՅԹԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆԸ ԿԸ ՍՏԱՆՁՆԷ ՊԷՅԹԷՏՏԻՆԻ ՊԱԼԱՏԸ

Մշակոյթի, կրթութեան եւ բարձրագոյն ուսման նախարար Մոհամէտ Եուսէֆ Պայտուն յայտարարեց, որ մշակոյթի նախարարութիւնը այսօր պիտի վերստանձնէ Պէյթէտտինի պալատը երեսփոխան Ուայիտ Ժոմպլաթի ենթակայ վարչութենէն։

Ան ըսաւ, որ այս քայլին նախաձեռնած էր Ժոմպլաթ, եւ յանձնումը պիտի կատարուի բարեկամական մթնոլորտի մէջ։

Տեղեկատուական աղբիւրներ ըսին, որ բանակի եւ ապահովութեան ուժերու յաւելեալ ջոկատներ նախանցեալ գիշեր արդէն առաքուած էին Շուֆ, ուր կը շրջագային առ ի պատրաստութիւն պալատի ստանձնումին։

ԱՐՑԱԽԸ ՊԷՏՔ Է ԱՌԵԻՏՈՒՐԻ...

Շարունակուած Ա. էջէն

Ան կ՚աւելցնէ, թէ Արցախին կարելի է նաեւ ինքնավարութիւն շնորհել՝ գայն Ագրպէյճանի եւ Հայաստանի միացեալ իշխանութեան տակ դնելով։

Ալիգատէի համաձայն, Ռուսիա եւ արեւմտեան երկիրները նաեւ կ՚ընդդիմանան Արցախի տագնապին մէջ Իրանին միջնորդի դերակատարութիւն յանձնելու առաջարկին։

Ագրպէյճանի մէջ ՕԹԱՆի խարիսխ հաստատելու հարցով՝ ան կը շեշտէ, թէ կառավարութիւնը պէտք է գիտակցի, որ ՕԹԱՆ յատուկ կապեր ունի Ռուսիոյ հետ եւ շատ հաւանաբար գանոնք փտանգի տակ պիտի չդնէ, գոհացնելու համար Ագրպէյճանի կարիքները։

Ան նաեւ կը քննադատէ քարիւղի համաձայնագիրներուն առիւծի բաժինը արեւմտեան ընկերութեանց շնորհելու Պաքուի որոշումը, որուն հետեւանքով Ագրպէյճան ՕԹԱՆի ազդեցութեան գօտիին մէջ սկսած է մտնել։

ՔՈՐՆՈՒՔՈՎ ԿԸ ՄԱՏՆԱՆՇԷ ...

Շարունակուած Ա. էջէն

Ռուս հրամանատարը տեսակցութիւն մը ունեցաւ Հայաստանի պաշտպանութեան նախարար Վազգէն Սարգսեանի հետ, ապա բարձրաստիճան սպաներու ներկայութեան, նշուեցան ռուսական «Միկ-29» օդանաւերու առաջին «փորձնական թռիչքները»։ Քորնուքով «պատմական պահ» որակեց օրը, իսկ Վազգէն Սարգսեան՝ «հրաշալի օր»։ Յիշեալ օդանաւերը յառաջիկայ ամիս պիտի սկսին իրենց կանոնաւոր թռիչքներուն, հսկելու համար Հայաստանի օդային տարածութեան։

ԼՕԽԻ «Ա. ՊՈՒԼՂՈՒՐՃԵԱՆ» ԸՆԿԵՐԱԲԺՇԿԱԿԱՆ ԿԵԴՐՈՆԻՆ

•Տոքթ. Զաքարիա Մկրտեանի մանուկ առիթով.
Տոքթ. Բիւզանդ Հալաճեան 50.000 լ.ա
Տէր եւ տիկին Աբրահամ Վանլեան 50$

ՎԱՆԱՅ ՁԱՅՆ

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

Վանայ Ձայնը կարիքը ունի ծանուցումի մարզին մէջ աշխատող երիտասարդ - երիտասարդուհիներու։

Ժամադրութեան համար կապուիլ 01 - 241199 եւ 03 - 337025 թիւերուն։

Հ.Մ.Ը.Մ. ԺՏԷՅՏԷԻ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ

ԱՆԴԱՄԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎ

Տեղի կ՚ունենայ այսօր՝ Երկուշաբթի, 22 Փետրուար 1999, երեկոյեան ժամը 8ին Մար Եուսէֆի Լ.Ս.Խ.ի Ասանիտ մասնաճիւղի ակումբի սրահին մէջ։

ԾԱՆՕԹ.- Մեծամասնութիւն չգոյանալու պարագային ժամը 8:30ին ներկաներուն թիւը մեծամասնութիւն պիտի նկատուի։

ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Ուրախութեամբ կը յայտնենք, որ Սրբոց Քառասնից Մանկանց տօնը կը զուգադիպի Կիրակի, 14 Մարտ 1999ին։

Յաւարտ սուրբ եւ անմահ պատարագ ի տեղի պիտի ունենայ մատաղօրհնէք։

Տօնը կանխող շաբթուան ընթացքին պիտի կատարուի հնկումի արարողութիւն ամէն երեկոյ ժամը 6:30էն սկսեալ։

Սիրով կը հրաւիրենք բարեպաշտ հաւատացեալները՝ ներկայ ըլլալու սոյն հոգեպարար արարողութեանց։

Բոլոր այն հաւատացեալներէն, որոնք կ՚ուզեն իբրեւ ուիտմատաղցու ոչխարեւ նիւթական նուէրներ ընել, կը խնդրուի, որ ներկայանան թաղականութեան գրասենեակը ամէն օր առաւօտեան ժամը 8:30էն 12:30։

ՍՐԲՈՑ ՔԱՌԱՍՆԻՑ ՄԱՆԿԱՆՑ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ԹԱՂԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Չորեքշաբթի, 24 Փետրուար 1999, առաւօտեան ժամը 7:30ին արեւագալի հանդիսաւոր ժամերգութիւն պիտի կատարուի Սրբոց Քառասնից Մանկանց եկեղեցւոյ մէջ։

Արարողութեան պիտի նախագահէ եւ քարոզէ՝

ԳԵՐՊ. Տ. ԳԵՂԱՄ Ե. ՎՐԴ. ԽԱՉԵՐԵԱՆ

(Առաջնորդ Լիբանանի Հայոց թեմին)

Սիրով կը հրաւիրուի հաւատացեալ ժողովուրդը ներկայ ըլլալու սոյն հոգեպարար արարողութեան եւ հաղորդակից դառնալու օրուան խորհուրդին։

ՍՐԲՈՑ ՔԱՌԱՍՆԻՑ ՄԱՆԿԱՆՑ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ԹԱՂԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆԻ «ՌՈՒԲԷՆ ԶԱՐԴԱՐԵԱՆ» ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ

ԱՆԴԱՄԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎ

Տեղի կ՚ունենայ Երկուշաբթի, 22 Փետրուար 1999ի երեկոյեան ժամը 8ին, Ազատամարտ ակումբին մէջ։

ԾԱԽՈՒ ՅԱՐԿԱԲԱԺԻՆ

•Պուրճ Համուտ, Կիլիկեան դպրոցի թաղ։ Հեռ. 01 - 254187 կէսօրէ ետք ժամը 4էն ետք։

Կ՚ՈՒԶՈՒԻ

•*Զիրքօն* քար գամող վարպետ ոսկերիչ մը։ Հեռ. 03 - 459360։

ԾԱԽՈՒ ՅԱՐԿԱԲԱԺԻՆ

•Պուրճ Համուտ. Նոր Կիլիկիա թաղ։ Հեռ. 03-398548։

ԾԱԽՈՒ ԳԵՏՆԱՅԱՐԿ (ԹԱՓՈՒՅՈՎ)

•Կիլիկիա թաղի մէջ, գործատեղիի կամ մթերանոցի յարմար։ Հեռ. 03-265761 եւ 01-267230։

ԳՐԱՒՈՒԱԾ ՕՐ

30 ԱՊՐԻԼ 1999
ՔԱՀԼԻ ԾԵՐԱՆՈՑ

«ՄԱՅՐԵՐՈՒ ՕՐ»ՈՒԱՆ ՃԱՇԿԵՐՈՅԹ

ԻՐԱՔ Կ'ԸՍԷ, ԹԷ ԱՐԵՒՄՏԵԱՆ ՈՒԺԵՐՈՒՆ ՊԱՏԿԱՆՈՂ ՕԴԱՆԱՒ ՄԸ ՎԱՐ ԱՌԱԾ Է

Իրաք երէկ յայտարարեց, որ վար առած է արեւմտեան ուժերուն պատկանող օդանաւ մը, որ հսկողութեան թռիչք կը կատարէր հարաւային «արգիլեալ գօտի»ին մէջ։ Միացեալ Նահանգներ եւ Բրիտանիա հերքեցին Իրաքի յայտարարութիւնը։

ԻՆԱ լրատու գործակալութիւնը հրապարակած էր բանակին կողմէ կատարուած յայտարարութիւնը, որ կը յայտնէր, թէ Իրաքեան ուժերը ձախողութեան մատնած են թշնամական փորձ մը։ «Իրաքեան հակօդային հրթիռները յաջողած են ուղղակի կերպով հարուածել եւ վար առնել թշնամի ուժերուն օդանաւերէն մէկը», աւելցուց ԻՆԱ։

Միացեալ Նահանգներու պաշտպանութեան նախարարութիւնը հերքեց Իրաքեան լուրերը՝ յայտարարելով, որ ամերիկեան բոլոր օդանաւերը վերադարձած են իրենց խարիսխները։

ՇԻԻ ԿԸՕՆԱՊԵՏԻՆ ԱՊԱՆՈՒԹԻՒՆԸ ԻՐԱՔԻ ԴԷՄ ԴԱՌԱՓՈՒԹԵԱՆ ՄԱՍ ԿԸ ԿԱՌՉՄԷ

Իրաքեան «Ժումհուրիա» օրաթերթը երէկ հաղորդեց, որ շիի կրօնապետին եւ անոր երկու գաւակներուն սպանութիւնը մաս կը կազմէ Իրաքի դէմ սարքուած դաւադրութեան, որուն նպատակն է խռովութիւններ հրահրել երկիրէն ներս։ «Ժումհուրիա»ի խմբագրականը կը նշէր նաեւ, որ կրօնապետին եւ անոր երկու որդիներուն սպանութիւնը ձախող փորձ մըն էր՝ երկիրին ներքին ապահովութիւնը խախտելու։

Այաթոլլա Մոհամմէտ Սատէք Սատր եւ անոր գաւակները սպաննուեցան Ուրբաթ օր։ Իրաքի իշխանութիւնները չյայտնեցին սակայն, թէ ո՛ւր կատարուած է սպանութիւնը։ ԻՆԱ հաղորդեց, որ Սատրը սպաննողներէն քանի մը հոգի ձերբակալուած է։

Մեծն Այաթոլլա Սատր շիի համայնքի մեծագոյն կրօնապետներէն մէկը կը նկատուի։ Սատր հարաւային Նաճֆ քաղաքէն էր, շիիներու սրբազան քաղաքներէն մէկը։ Անոր Ուրբաթ օրուան քարոզներուն մեծ թիւով իրաքցիներ կը հետեւէին։

Սատրի սպանութեան լուրին յայտարարութենէն ետք, Սի. Էն. Էն. հաղորդեց, որ Պաղտատի Սատտամ թաղամասին մէջ Շաբաթ օր բախումներ տեղի ունեցած են ցուցարարներու եւ ապահովութեան ուժերուն միջեւ։ Սի. Էն. Էն-ի հաղորդած լուրին համաձայն, զոհեր ինկած են այդ բախումին։ Իրաք հերքեց Սի. Էն. Էն-ի հաղորդած լուրը՝ գայն սխալ եւ անհիմն յայտարարելով։ Սի. Էն. Էն. աւելցուց, որ Իրաքի իշխանութիւնները փակած են թաղամասը՝ արգիլելով լրագրողներուն մուտքը։ Ցոյցէն ութ ժամ ետք միայն, թաղամասը բացուած է եւ իրաքցի պաշտօնատարներու ընկերակցութեամբ լրագրողները մտած են վերոյիշեալ թաղամասը, ուր ամէն ինչ խաղաղ էր ու անդորր։ Պաղտատի «Սատտամ Միթի» շրջանին մէջ կ'ապրին մօտաւորապէս երկու միլիոն շիիներ։ Իրաքի 22 միլիոն բնակչութեան 65 առ հարիւրը շիի է։

ԻՐԱՆ ԿԸ ՄԵՂԱԴՐԷ ԻՐԱՔԸ

Իրան երէկ մեղադրեց Իրաքը Այաթոլլա Սատրի սպանութեան համար՝ դիտել տալով, որ անիկա մաս կը կազմէ շիի համայնքին դէմ ծրագրուած հալածանքի արշաւին։

Իրանի հոգեւոր կերպարը դեկավար Այաթոլլա Ալի Խամենէի հրապարակեց յայտարարութիւն մը, որ կը պատապարտէր Սատրի եւ անոր որդիներուն սպանութիւնը։ Խամենէի աւելցուց, որ Իրաքի շիի համայնքը կազմակերպուած ու ծրագրուած հալածանքի կ'ենթարկուի անցնող քանի մը տարիներուն ընթացքին։ Այդ հալածանքը հասած է գագաթնակէտին, ըսաւ Խամենէի, որ շեշտեց, թէ Իրան Սատրի սպանութեան պատասխանատուն կը նկատէ Իրաքը, որ հաշիւ պիտի տայ ամբողջ աշխարհին եւ յատկապէս՝ իսլամական երկիրներուն։

Իրանի պատկերասփիւռի կայանը հաղորդեց, որ Սատրի եւ Պաղտատի իշխանութիւններուն միջեւ կապերը վատթարացան վեց ամիս առաջ, երբ շիի երկու կրօնաւորներ սպաննուեցան Իրաքի մէջ։ Կայանը աւելցուց, որ Իրաքի իշխանութիւնները Սատրի եւ անոր գաւակներուն դիակները թաղեցին՝ անոնց սպանութեան լուրը յայտարարելէ առաջ։

●ՅՈՐԴԱՆԱՆԻ ապահովութեան ուժերը երէկ ցրուեցին ցոյց մը, որ կազմակերպուած էր, իբրեւ բողոք Սատրի սպանութեան դէմ, յայտնեցին ականատեսներ։

(ՌՈՅԹԵՐՐ)

ԼՈՔԸՐՊԻ ԴԱՏԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆ

«ԹՐԻՓՈԼԻ ՉԻ ԿՐՆԱՐ ԹԻՐԱԽ ԴԱՌՆԱԼ ԴԱՏԱԽԱԶՆԵՐՈՒՆ ՀԱՐՑՈՒՄՆԵՐՈՒՆ»

ԹՈՒՆՈՒԶ, 21 (ՌՈՅԹԵՐՐԶ).- Լիպիա Կիրակի օր ծիծաղելի գտաւ այն ենթադրութիւնները, թէ Թրիփոլիի կառավարութիւնը կրնայ թիրախ դառնալ Լոքըրպիի դատավարութիւնը կատարող դատախազներուն հարցումներուն։

ԺԱՆՆԱ լրատու գործակալութիւնը վարմանք յայտնեց, որ լրատուական ցանցեր տակաւին կը հաւատան, թէ Լիպիա ունի այլ ընկերութիւններու նման վարչակարգ մը, որ շուտով կրնայ վտանգուիլ։ Լիպիոյ ժողովրդային կառոյցը շատ աւելի կօրաւոր է քան որեւէ այլ կառոյց աշխարհի վրայ եւ հետեւաբար չի կրնար տկարանալ եւ կարիքը չունի որեւէ ձեւի, կամ ոեւէ մէկուն պաշտպանութեան։

ԺԱՆՆԱ կ'ակնարկէր ՄԱԿի ընդհանուր քարտուղար Քոֆի Անանի Լիպիոյ ուղարկած մէկ նամակին, որ երաշխիքներ կու տար Թրիփոլիի, թէ Հոլանտայի մէջ տեղի ունենալիք դատավարութիւնը թիրախ պիտի չդարձնէ Լիպիոյ կառավարութիւնն ու վարչակարգը։

ՔՈՍՈՎՈՅԻ ՏԱԳՆԱՊ

ՌԱՄՊՈՒՅԷԻ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒՆ ԺԱՄԿԷՏԸ՝ ՄԻՆՉԵՒ ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ ՅԵՏՄԻՋՕՐԷ

ՌՈՒՍԻԱ ԴԷՄ ՕԹԱՆԵԱՆ ՀԱՐՈՒԱԾԻ

ՕԹԱՆԵԱՆ օդանաւերը երէկ շարունակեցին ահագանգային վիճակի մէջ մնալ՝ եուկոսլաւ թիրախներու դէմ հաւանական հարուածներու համար, մինչ Ռամպույէի մէջ Քոսովոյի խաղաղութեան բանակցութիւնները, որոնք Շաբաթ օր երկարաձգուած էին, աւելի եւս թափ կը ստանային։

Ռուսիոյ վարչապետ Եւգենի Փրիմաքով երէկ յաւատեսութիւն արտայայտեց ինչ կը վերաբերի սերպերու եւ քոսովոցի այպանացիներու միջեւ համաձայնութեան մը գոյացումին։ Ռուսիա անդրդուելիօրէն հակադրուած կը մնայ սերպական թիրախներ ռմբակոծելու արեւմտեան գինակցութեան սպառնալիքներուն՝ եթէ Պելկրատ մերժէ Քոսովոյի գծով համաձայնութիւն կնքել։

Մ. Նահանգներու արտաքին գործոց նախարար Մատլիէն Օլպրայթ երէկ Ռամպույէ վերադարձաւ այպանացիները համոզել փորձելու համար, որ ընդունին ինքնավարութեան համաձայնութիւն մը, որ իրենց անկախութիւն չերաշխաւորեր։

Այդ պարագային Մ. Նահանգներ պիտի կարենան Սերպիոյ վրայ իրենց ճնշումներուն աւելի եւս թափ տալ, որպէսզի ընդունի ՕԹԱՆԵԱՆ շուրջ 30 հազար գինուորներու Քոսովոյի մէջ հաստատումը, եթէ համաձայնութիւն մը գոյանայ։

Նկատի ունենալով, որ անցեալ Շաբաթ կէսօրուան ժամկէտին Ռամպույէի մէջ համաձայնութիւն չէր գոյացած, Յարաբերական խմբակին Ճանդամները որոշած էին ժամկէտը երկարաձգել մինչեւ Երեքշաբթի յետմիջօրէ։

Ամերիկացի բարձրաստիճան պաշտօնատար մը յայտնեց, թէ Ուաշինկթըն չ'ակնկալեր, որ սերպերը խաղաղութեան ամբողջական համաձայնութիւն մը ընդունին՝ ներառեալ Քոսովոյի մէջ ՕԹԱՆԵԱՆ ուժերու հաստատումը։

Բրիտանիոյ արտաքին գործոց նախարար Ռոպին Քուք երէկ ըսաւ, թէ Քոսովոյի այպանացիները գգուշացուած են, որ եթէ խաղաղութեան համաձայնութիւն մը չընդունին, անհաւանական է, որ ՕԹԱՆ անոնց սերպ թշնամիները ռմբակոծէ։

Ան յայտնեց, որ «բացառիկ նուաճում» մըն է, որ Պելկրատ համաձայնութեան քաղաքական երեսը ընդունած է։

Սակայն այպանացիք կը պահանջեն, որ խաղաղութեան որեւէ համաձայնագիրի մաս կազմէ երեք տարի ետք անկախութեան մասին հանրաքուէ մը կայացնելու պայմանը։

Մինչ այդ, Քոսովոյի մէջ միջազգային դէտեր երէկ կը փորձէին վերջ տալ ծայր տուած բախումներու, որոնց պատճառով, ըստ ականատեսներու, հարիւրաւոր այպանացի քաղաքացիներ խոյս տուած են Սթուտենճան գիւղէն։

(ՌՈՅԹԵՐՐԶ)

ՓԱՔԻՍՏԱՆ ԵՒ ՀՆԴԿԱՍՏԱՆ ՈՐՈՇԵՑԻՆ ՃԻԳ ԹԱՓԵԼ ՔԱՇՄԻՐԻ ՏԱԳՆԱՊԸ ԼՈՒՕԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

ԼԱՀՈՒ, 21 (ՌՈՅԹԵՐՐԶ).- Փաքիստան եւ Հնդկաստան Կիրակի օր որոշեցին յաւելեալ ճիգ գործադրել լուծելու համար Քաշմիրի տագնապը։ Անոնք նաեւ յայտարարեցին միջոցառումներ, որոնք կը միտին մեղմացնել լարուածութիւնը եւ նուազեցնել կորիվային պատերազմի մը հաւանականութիւնը։

Յայտարարութիւնը կատարուեցաւ երկու երկիրներուն վարչապետներուն միջեւ տեղի ունեցած գերաստիճանի մը աւարտին։ Գերաստիճանը, իր կարգին, անախնդրաց էր, որովհետեւ առաջին անգամ ըլլալով Հնդկաստանի վարչապետ Աթալ Պեհարի Վաճփայի ցամաքային սահմանագիծէն անցնելով Փաքիստան մտաւ՝ բացուած յայտարարելով Նիւ Տելհի - Լահոր *օթոպիւսի* գիծը։ Վաճփայի Շաբաթ օր սահմանը անցաւ առաջին *օթոպիւսով*։

Վաճփայի եւ Նաուազ Շարիֆ ըսին, որ բոլոր հարցերուն լուծումը կենսական է շրջանին մէջ խաղաղութեան եւ ապահովութեան համար։ Երկու ղեկավարները, թէեւ խոստացան գործակցիլ լուծելու համար հարցերը, բայց եւ այնպէս դիտել տուին, որ այս հանդիպումին կարելի չէր նուաճում մը արձանագրել ճամու - Քաշմիրի տագնապին գծով՝ նկատի ունենալով, որ անիկա աւելի քան կէս դարէ ի վեր ծայր տուած փշոտ տագնապ մըն է, որ քանիցս ալ պատերազմներ պատճառած է սահմանակից երկու երկիրներուն միջեւ։

Այլ հարցերու գծով որդեգրուած միջոցառումներուն մասին խօսելով՝ անոնք ըսին, որ Հնդկաստան եւ Փաքիստան համաձայնեցան կիրարնախօրօք տեղեակ պահել միջցամաքամասային հրթիռներու փորձարկումներու թուականին մասին, ինչպէս նաեւ իրարու անմիջապէս լուր տալ անակնկալ դէպքերու մասին։

Շարիֆ Շաբաթ օր սահմանագիծին մօտ դիմաւորեց առաջին *օթոպիւսն* ու Վաճփային։ Երկու վարչապետները աւելի ուշ ուղղաթռռով մը Լահոր մեկնեցան։ Պաշտօնական ընթրիքի մը ընթացքին երկու ղեկավարները ցաւ յայտնեցին, որ Փաքիստան եւ Հնդկաստան աւելի քան կէս դար կորսնցուցած են պատերազմներով եւ լուծումներ չեն գտած տագնապներուն։

ԻՐԱՆԻ ՄԷՋ

ՎԱՅՐԱԳՈՒԹԵԱՆ ՁՕՐԱՎԻԳ ԿԱՆԳՆՈՂ ԻՍԼԱՄՈՒԹԻՒՆ ՄԸ՝ ԱՆԸՆԴՈՒՆԵԼԻ

Կ'ԸՍԷ ՆՈՒԻՐԻ

ԹԵՀՐԱՆ, 21 (ՌՈՅԹԵՐՐԶ).- Նախագահ Մոհամմէտ Խաթեմիի չափաւորական դաշնակիցները Կիրակի օր բացուած յայտարարեցին Իրանի քաղաքապետական առաջին ընտրութիւններուն արշաւը՝ նշանարան ունենալով «սիրոյ իսլամութիւն մը» նախադասութիւնը։

Ներքին գործոց նախկին նախարար Ապտայլա Նուրի, որ բարեկարգումներ պահանջող շարժում մը կը ղեկավարէ, ընտրապայքարի հաւաքի մը ընթացքին ըսաւ, որ կը մերժէ իշխանութիւնը իրենց ձեռքերուն մէջ պահելու պահպանողականներուն ճիգը, որուն ճամբուն վրայ կ'աղաւաղեն իսլամութեան իմաստն ու կիրարկումը։

Նուրի ըսաւ, որ չափաւորականները իսլամութիւնը կը մեկնարանեն, իբրեւ սիրոյ եւ բարեկամութեան իսլամութիւն եւ ոչ թէ իբրեւ կասկածի իսլամութիւն։ Ան աւելցուց, որ չի կրնար ընդունիլ իսլամութիւն մը, որ կ'արգիլէ հանրային հաւաքները, գօրավիգ կը կանգնի վայրագութեան, ինչպէս նաեւ դէմ կը դնէ իր կրօնաւորներուն։ «Եթէ այս է իսլամութեան ձեր մեկնարանութիւնը, դո՛ւք կը սխալիք։ Եթէ այս է կրօնքը, ուրեմն մենք գայն չենք ընդունիր», յայտարարեց Նուրի Թեհրանի համալսարանէն ներս կազմակերպուած ընտրական հաւաքին։

Իրանի քաղաքապետական ընտրութիւնները տեղի պիտի ունենան Փետրուար 26ին։ Իսլամական յեղափոխութենէն եւ իսլամական հանրապետութեան հիմնադրութենէն ի վեր, առաջին անգամ ըլլալով Իրանի մէջ քաղաքապետական ընտրութիւններ տեղի պիտի ունենան։ Չափաւորական խաթեմի եւ անոր հետեւորդները կ'ուզեն յաղթանակ ապահովել այս ընտրութիւններուն, որպէսզի արագացնեն բարեկարգումները՝ հակակշիռի տակ առնելով պահպանողականներուն ազդեցութիւնը։ Մեկնաբաններ, իրենց կարգին, դիտել կու տան, որ քաղաքապետական ընտրութիւններուն արդիւնքը պիտի արտացոլայ յառաջիկայ տարուան երեսփոխանական ընտրութիւններուն։ Իրանի խորհրդարանին մէջ մեծամասնութիւն կը կազմեն պահպանողականները։

Միւս կողմէ, իրանեան ատեան մը նիստի մը հրաւիրեց կրօնաւոր մը, որ գօրավիգ կը կանգնի նախագահ Մոհամմէտ Խաթեմիի։ Կրօնական հարցերու ատեանը երեք ժամ հարցաքննեց Մոհսէն Քատիւարը, որ մամուլին միջոցով քննադատած է կրօնաւորներուն տիրապետող ներկայութիւնը Իրանի կառավարութեան մէջ։ Հարցաքննութեան ընթացքին, Քատիւար չեշտած է, որ իրանեան օրէնքին համաձայն, ինք պէտք է հարցաքննուի հանրային ոչ կրօնական ատեանի մը կողմէ, ուր իրաւունք կ'ունենայ նաեւ պաշտպան փաստաբանի մը։

●ԻՐԱՆԻ Գերագոյն Ատեանը ջնջեց գերմանացի գործարարի մը դէմ յայտարարուած մահավճիռը եւ հարցը փոխանցեց Թեհրանի արդարադատութեան մարմին՝ նոր դատավարութիւն մը կատարելու համար։ Գերագոյն ատեանը յայտնեց, որ բաւարար փաստ չէ գտած հաստատ պահելու համար մահավճիռը։ Գերմանացիին դէմ մահավճիռ արձակուած էր իսլամ կնոջ մը հետ սեռային ապօրինի յարաբերութիւն մը ունեցած ըլլալուն համար։

●ԻՐԱՆ մերժած է մուտքի արտօնագիր տալ Միացեալ Նահանգներու նախկին նախագահ Ճիմի Քարթերի տղուն՝ Ճէյմսի, որ կը ծրագրէր բարեկամական այցելութիւն մը տալ իսլամական հանրապետութիւն։

ԵԹԷ ՈՒՆԻՍ 300.000 Լ.Ո. ԼԱՒ Է ՈՐ ՀԱՆԳՍՏԱՆԱՍ

Ամէն ամիս կրնաս ըլլալ 1 միլիոն լ.ո. շահող 25 մասնակիցներէն մէկը. երբ կը բանաս **STAR** հաշիւը «Քրեդի Լիպանէ»ի մէջ։

Պէտք ունիս միայն 300.000 լ.ո.ի (200$) եւ մէկ հաշուեցոյցի (բջիջայինի. ելեկտրականութեան. հեռաձայնի կամ ինքնընթացքի). որ ուղղակիօրէն գանձուի դրամատնային հաշիւէդ. կրնաս ձրի գործածել նաեւ BankerNet/ Visa Electron քարտ։

STAR հաշիւը քեզի կը տրամադրէ նաեւ՝

ԲԱՐՁՐ ՏՈԿՈՍՆԵՐ

24 ԺԱՄՈՒԱՆ ՄԷՋ ԳՈՒՄԱՐԴ ՈՒՆԵՆԱԼՈՒ ԿԱՐԵԼԻՈՒԹԻՒՆ, ՈՒՐ ՈՐ ԱԼ ԳՏՆՈՒԻՍ

Յաւելեալ մանրամասնութեան համար այցելէ մեր 47 մասնաճիւղերէն մէկը կամ հեռաձայնէ ժամը 8էն 6 հետեւեալ թիւին։

01-217171

الاعتماد اللبناني
CREDIT LIBANAIS

Միշտ Ձեր Մօտ

www.creditlibanais.com.lb

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹԵԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐՈՒՆ ՄԱՍԻՆ

Եուրի Լուժքովի գլխաւորութեամբ Մոսկուայի պատուիրակութեան Հայաստան ժամանումը Հայաստանի առողջապահութեան ոլորտին համար արդիւնաւէտ դարձաւ: Փոխ նախարար Արմէն Աթաբէկեան յայտարարեց, թէ Հայաստանի առողջապահութեան նախարարութեան եւ Մոսկուայի առողջապահութեան կոմիտէին միջեւ համագործակցութեան համաձայնագիր մը ստորագրուեցաւ: Փոխ նախարարը հաղորդեց, որ Մարտին Մոսկուա կը մեկնի Հայաստանի առողջապահութեան նախարարութեան պատուիրակութիւնը, եւ այնտեղ պիտի ստորագրուին համագործակցութեան փաստաթուղթեր:

Իսկ 16 Փետրուարին տեղի ունեցաւ առողջապահութեան նախարարութեան հետ կապուած հարցերուն «կլոր սեղան»: Նախարար Հայկ Նիկողոսեան անդրադարձաւ դեղերու գիներուն, անվճար բուժումի, ինչպէս նաեւ առողջապահութեան հիմնարկներուն մէջ աշխատողներու թոշակներու դասաւորման, ապահովագրական բժշկութեան:

Հարկ է յիշել, որ վերջերս Լոնտոն կացած էր նախարար Հայկ Նիկողոսեան, Առողջապահութեան Համաշխարհային Կազմակերպութեան հրաւէրով: Նիկողոսեան մասնակցած է խորհրդակցութեան մը, որուն մասնակցած են Անգլիոյ, Հայաստանի, Սպանիոյ եւ Նորվեկիոյ առողջապահութեան նախարարներն ու կազմակերպութիւններ, ինչպէս՝ Համաշխարհային դրամատուն, Եւրոպայի Ներդրումներու դրամատուն, անգլիական առողջապահութեան եւ տնտեսագիտութեան դպրոցներ:

Խորհրդակցութիւնը «Առողջապահութեան դիտարան» կոչուող նոր միջազգային կազմակերպութեան առաջին միջոցառումն է:

Այս նոր կազմակերպութիւնը պիտի համակարգէ եւրոպական երկիրներուն մէջ իրականացուող առողջապահական ծրագիրները:

Հայաստանի նախարար Հայկ Նիկողոսեան այդ խորհրդակցութեան զեկուցում մը տուած է, որ հետաքրքրութեան արժանացած է տարածքի առողջապահութեան կազմակերպումին տեսակէտով:

Իսկ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետութեան առողջապահութեան նոր նշանակուած նախարար Վլատիմիր Սահակեան 16 Փետրուարին Երեւանի մէջ հանդիպեցաւ Հայաստանի առողջապահութեան նախարար Հայկ Նիկողոսեանին հետ: Այդ հանդիպումին մանրամասնութիւնները հաղորդելով Արցախի առողջապահական նախարարը յայտարարեց, որ բոլոր կարելիութիւններն ու հնարաւորութիւնները կան, որպէսզի Հայաստանի եւ Լեռնային Ղարաբաղի առողջապահութեան նախարարութիւնները սերտօրէն գործակցին եւ միասնաբար նոր ծրագիրներ մշակեն ու իրականացնեն:

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ ԹԱՏՐՈՆԸ ՄԱՍՆԱԿՑԵՑԱՒ ԻՐԱՆԻ ՓԱՌԱՏՕՆԻՆ

Երեւանի պետական երիտասարդական թատրոնը 21 Յունուարէն 4 Փետրուար Իրանի մէջ մասնակցեցաւ թատրոններու միջազգային 17րդ փառատօնին եւ արժանացաւ հանդիսատեսներու ջերմ ընդունելութեան:

Թատրոնի գեղարուեստական ղեկավարը ընտրած էր Թումանեանի «Կիկոսի մահը» նիւթը եւ անիկա բեմադրուած էր փառատօնին: Իսկ տպաւորութիւնը այնքան լաւ եղած է, որ կազմակերպիչները խնդրած են, որ անիկա անգամ մը եւս ներկայացուի:

ՄԱՐՏԻՐՈՍ ՍԱՐԵԱՆԷՆ Է ԳՈՐԾ ՎԱՃԱՌՔԻ ՀԱՆՈՒԵՑԱՒ

Վաճառքի պիտի հանուին Մարտիրոս Սարեանի գեղանկարչական չորս գործ եւ հայ անուանի ուրիշ նկարիչներու գործեր. որոնք կը պահուին Հայաստանի Նկարիչներու միութեան ֆոնտին մէջ:

Հայաստանի Նկարիչներու միութեան նախագահ Կարէն Աղամեան ցոյց տալու Սարեանի 40-50ական թուականներու գործերէն «Նոր փողոց Կիրովականում», «Արարատ», «Առաջին կանաչը» եւ «Թիւ 6. սովխոզի բրիգադիր Հռիփսիմէ Կնեազչեանը», որոնք ժամանակին գնուած են միութեան կողմէ:

Սարեանի 4 գործերը եւ միւս հայ նկարիչներու գործերը 150 գեղանկար եւ տասնեակ մը քանդակ. 20 Փետրուարին պիտի ներկայացուին հանրութեան «Սոցիալիստական ռէալիզմի շրջան. 1940-1990 թուականներ» ցուցահանդէսին, որ տեղի պիտի ունենայ Հայաստանի Նկարիչի տան մէջ:

17ՐԴ ԴԱՐՈՒ ԽԱՉՔԱՐ ՄԸ ՓՐԿՈՒԱԾ

Տասը տարիէ ի վեր Տաւուշի մարզի Բագրատաշէն գիւղի իր տան բակին մէջ 1608ին ստեղծուած նշանաւոր խաչքար մը կը պահէ Ազրպէյճանէն բռնագաղթած Իսահակ Բաղեան:

Ան ծնած է Ազրպէյճանի Դաշքեսան շրջանի Ղուշչի (Խաչակապ) գիւղը, ուրկէ պարտադրաբար գաղթած է 1989 Մայիսին:

Բաղեան գիշեր մը, վըտանգելով իր եւ զաւակին կեանքը, 5րդ դարէն մնացած Թարգմանչաց վանքի մօտէն Բագրատաշէն փոխադրած է այս խաչքարը:

Ան կը փափաքի, որ խաչքարը տեղադրուի Բագրատաշէնի մէջ կառուցուելիք եկեղեցիին առջեւ:

ՈՌՈԳՈՒՄԻ ԾՐԱԳԻՐՆԵՐ ԱՐԱՐԱՏԻ ՇՐՋԱՆԻՆ ՄԷՋ

«Արեւշատ-Ա», «Գիւղչինմոնթաժ թիւ 2» եւ «Արարատչին մոնթաժ» ընկերութիւնները իրաւունք ստացան Արարատի մարզի Վերին Արտաշատ, Մարմարաշէն եւ Ուրցաձոր գիւղերու երրորդ կարգի ջրանցքներու ոռոգման ցանցերու վերականգնումի աշխատանքը կատարել:

Ըստ Հայաստանի ոռոգման համակարգերու վերականգնումի ծրագիրի իրականացման գրասենեակին, համաշխարհային դրամատան կողմէ այդ ձեռնարկին համար յատկացուած է 120 հազար ամ. տոլար:

12,27 քմ. ջուրի խողովակներու վերանորոգման շնորհիւ, 720 հեկտար հողերու ոռոգումը կ'իրագործուի:

ՄԻՋԹԵՄԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎ 1700ԱՄԵԱԿԻ ԱՌԻԹՈՎ

Տէր 7 Փետրուարին Ս. Էջմիածինի մէջ տեղի ունեցաւ միջթեմական ընդհանուր ժողով, նախաձեռնութեամբ քրիստոնէութիւնը Հայաստանի մէջ պետական կրօն հռչակման 1700ամեակի տօնակատարութիւններու կեդրոնական մարմինին, նախագահութեամբ գործադիր մարմինի վարիչ-քարտուղար Մեսրոպ արք. Աշճեանի եւ Բանատայի թեմի առաջնորդ, 1700ամեակի ուխտագնացութեան կեդրոնական մարմինի ատենապետ Յովնան արք. Տէրտէրեանի, որ կը վարէր ժողովին նիստերը:

Ընդհանուր ժողովին մասնակցած էին հայ առաքելական եկեղեցիի Հայաստանի եւ Ս.Փիւռքի թեմերու առաջնորդներ, հոգեւոր եւ աշխարհական ներկայացուցիչներ, հայ եկեղեցւոյ երիտասարդական եւ ուսանողական միութիւններու անդամներ:

Նիստին բացումը կատարուեցաւ աղօթքով, որմէ ետք վեհափառի փոխանորդ Ներսէս արք. Պոզապալեան խօսք առաւ: Ապա Մեսրոպ արք. Աշճեան հակիրճ ձեւով ներկայացուց 1700ամեակի ծրագիրով նախատեսուած աշխատանքները եւ անոնց ընթացքը: Ան յատկապէս նշեց ուխտագնացութեան դերը: Որմէ ետք Հայաստանի Հանրապետութեան յուշարձաններու պահպանութեան վարչութեան կողմէ Յակոբ Սիմոնեան ներկայացուց 2001 թուականին Հայաստանի եւ Արցախի մէջ կազմակերպուելիք ուխտագնացութիւններու վայրեր եւ կարգ մը հարցեր ու դժուարութիւններ:

Իսկ երիտասարդական ուխտագնացութեան նախագիծի կապակցութեամբ եղան քննարկումներ եւ շարք մը առաջարկներ, որոնք հետագային պիտի վերանայուին:

Որոշուեցաւ կատարել հրատարակութիւններ, որոնք ոչ միայն ուղեցոյց պիտի ըլլան հանդիսատեսին, այլ նաեւ պիտի օժանդակեն ուխտագնացութեան ընթացքին քարոզչական աշխատանքի: Առաջարկուեցաւ նաեւ քարոզչական գրականութեան հրատարակութիւններ կատարել:

Իսկ Երուսաղէմի ներկայացուցիչ Բագրատ աբեղայ ներկայացուց Երուսաղէմի հայոց պատրիարք Թորգոմ արք. Մանուկեանի պատրաստակամութիւնը, հոգալու 1999ին Ապրիլ 7-14 Երուսաղէմի մէջ կայանալիք ուխտագնացութեան հայաստանցի մասնակիցներուն կեցութեան եւ սնունդի ծախսերը:

Զբօսաշրջութեան հայկական ընկերակցութեան ներկայացուցիչ Արթուր Ոսկանեան ներկայացուց ծրագիր մը, որ կ'առաջարկէր հովանաւորներու նիւթական աջակցութեամբ կազմել երիտասարդ կամաւորներու խումբեր, որոնց աշխատանքը պիտի ըլլայ բարեկարգել եւ մաքրել պատմական յուշարձաններն ու յարակից մասերը, որպէսզի 1700ամեակի առիթով Հայաստան ժամանող հիւրերուն անոնք ներկայանան պատշաճ վիճակով:

Ժողովի եզրափակիչ նիստէն առաջ Մեսրոպ արք. Աշճեան ժողովի քննարկման ներկայացուց երկու ծրագիր: Առաջինը կը վերաբերի «Մշոյ Ս. Կարապետ» ընկերակցութեան ստեղծման, որուն նպատակը պիտի ըլլայ 1700ամեակի առիթով ուխտագնացութեան ոգին վերակենդանացնել, երկրորդը կը վերաբերի 1700ամեակին առնչուող կարեւոր ուրիշ ձեռնարկի մը՝ Խոր Վիրապի շրջակայքի ծառատունկին եւ Տրդատ թագաւորի անունով անտառի մը ստեղծումը:

Ներկայացուեցաւ նաեւ ուխտաւորի անցագիրի նմուշը:

7 Փետրուարին ժողովականները Էջմիածինի մէջ մասնակցեցան Ս. պատարագին: Պատարագիչն էր Յովնան արք. Տէրտէրեան:

Ժողովին եզրափակիչ հանգրուանը Խոր Վիրապն էր, ուր ուխտի գացին ժողովականները:

ՎԵՐԱԿԱՌՈՒՑՈՒՈՂ ԵԿԵՂԵՑԻՆԵՐ

Հայաստանի մէջ քրիստոնէութեան ընդունման 1700ամեակն է, մինչ այդ կ'աւարտի Կոտայքի մարզի Մաղկաձոր քաղաքին մէջ գտնուող 11րդ դարու Կեչառիս վանքի վերակառուցումը:

Եկեղեցական համալիրին մօտ կառուցուած են հոգեւոր դաստիարակութեան կեդրոն եւ շարք մը մշակութային կառոյցներ:

Կոտայքի առաջնորդ Առաքել եպս. Կարապետեան յայտնած է, որ 1999 տարեշրջանին կը նախատեսուի վերականգնել 1828ին աւերուած եկեղեցիներուն գրմբէթները: Իսկ 2003 թուականին պիտի աւարտին նաեւ Բջնիի Ս. Սարգիս եւ Ս. Աստուածածին եկեղեցիները, ինչպէս նաեւ՝ Գառնիի մէջ գտնուող Մաշտոց հայրապետի եկեղեցին եւ Մաքրավանքի վերակառուցման աշխատանքները:

ՖՐԱՆՍԱՅԻ ԾԵՐԱԿՈՅՏԸ ԵՒ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆԸ ԿԸ ԽՈՒՍԱՓԻՆ ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՀԱՐՑԷՆ

Հաղորդած էինք, թէ Ֆրանսայի Ֆութպոլի ազգային խումբի աստղերէն Եուրի Ճորքայէֆ Նամակներ յղած էր Ֆրանսայի վարչապետին եւ Ծերակոյտի Նախագահին, անոնցմէ խնդրելով, որ զօրակցին Հայկական Ցեղասպանութեան ճանաչումի օրինական քայլին:

«Ամերիկայի Ձայն» կայանին համաձայն, վարչապետ Լիոնէլ Ժոսփէն ցարդ չէ պատասխանած Ճորքայէֆի Նամակին, իսկ Ծերակոյտի Նախագահը իր պատասխանին մէջ ըսած է, թէ Ցեղասպանութեան բանաձեւի վաւերացման հարցը օրակարգի վրայ պիտի դրուի այն ատեն, երբ կառավարութիւնը փափաքի, այս առնչութեամբ, ինք դիմած է վարչապետին՝ ուղղակի սպասէ անոր պատասխանին:

Խորհրդարանին մէջ կառավարութեան ներկայացուցիչը ըսած է, թէ կառավարութիւնը այս հարցը ձգած է Ծերակոյտի իմաստութեան:

Ըստ երեւոյթին, ֆրանսական իշխանութիւնները «նեղ» կացութեան մատնուած են Ցեղասպանութեան ճանաչման հարցով, ու իշխանութեան երկու թեւերէն իւրաքանչիւրը կը փորձէ պատասխանատուութիւնը նետել միւսին վրայ:

ՌՈՒՍԻՈՅ ԲԺՇԿԱԿԱՆ ԳԻՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ԱԿԱԴԵՄԻԱՅԻ ԹՈՂԹԱԿԻՑ ԱՆԴԱՄ ԸՆՏՐՈՒԵՑԱՒ ԼԵՅԼԱ ԱԴԱՄԵԱՆ

Ռուսիոյ մանկաբարձութեան եւ կիներու հիւանդութեանց գիտական կեդրոնի ղեկավարներէն փրոֆ. Լ.Էյլա Ադամեան Ռուսիոյ Բժշկական Գիտութիւններու Ակադեմիայի թղթակից անդամ ընտրուեցաւ:

Լ. Ադամեան հեղինակն է միջազգային ճանաչում գտած շարք մը գիտական մենագրութիւններու, որոնցմէ յատկանշական են «Պայեւեյային հիւանդութեան պրոֆիլակտիկա», «Փոքր կոնքի օրկաններուն Էխոկրաֆիա» մենագրութիւնները:

Ադամեան մասնակցած եւ նախագահած է բազմաթիւ միջազգային գիտաժողովներու:

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆԻ 70 ՏԱՐԻՆԵՐԸ

ՁԱՀԱԿԻՐՆԵՐՈՒ ԵՐԹՈՎ

Սփիւռքի մշակութային թէ կրթական կազմակերպման հետ ծնած ու ծաղկած Համազգային Կրթական եւ Մշակութային Միութեան եօթանասուն տարիներուն «հաշուեկշիռը» կը գնահատուի ներկայիս: 1999 թուականին եւս կը շարունակենք տօնել այս Միութեան 70ամեակը: Աշխարհով ցրուած մեր գաղութները արժանաւոր շուքով պիտի տօնեն (արդէն իսկ սկսած են տօնակատարութիւնները՝ տարբեր գաղութներու մէջ) Համազգայինի հարուստ վաստակը: Դիւրին չեղաւ անշուշտ ճանապարհը Համազգայինի, մանաւանդ՝ իր հիմնադրման սկզբնական տարիներուն, 1928 թուականէն սկսեալ: Իր ընաշխարհէն արտահանուած, բունագաղթի ենթարկուած հայութիւնը ի մի համախմբելու միակ միջոցը հայ դպրոցն ու հայ մշակոյթի պահպանումն էր: Համազգայինի երախտաշատ հիմնադիրները՝ Նիկոլ Ադրալեան, Լեւոն Շանթ, Գասպար Իփէկեան եւ միւս նուիրեալները լաւ գիտէին, թէ տարագիր հայուն փրկութիւնը կարելի պիտի ըլլար միայն հայ լեզուին, հայ պատմութեան եւ հայ արժէքներու պահպանումով: Եթէ Հայ եկեղեցին հոգեւոր տրամադրութիւններու ճամբով հայուն հաւատքը պահպանեց, Համազգայինը, իր կարգին, բարձր բռնեց ջահը հայ մշակոյթին, որ լուսաւորեց ուղին հայ երաժշտութեան, հայ թատերական արուեստին, հայ գրականութեան, հայ գեղարուեստի բոլոր մարզերուն:

Շուրջ 70 տարիներու հեռաւորութենէն, երբ յետադարձ ակնարկ մը նետենք ստեղծուած համազգայնական համակարգին, պիտի տեսնենք գաղութէ գաղութ սփռուած ծաւալուն ԳՈՐԾԸ, որ փրկութիւն եղաւ հայ դիմագիծի ու ինքնութեան պահպանման: Եթէ լուսամիտ հիմնադիրները չունենային տեսիլքը՝ հայ մշակոյթով ներշնչուելու եւ անով յարատեւելու, եթէ չունենային կամքը տակաւին սնծանօթին կամ ճակատագրին բերելիք անակնկալներուն, պիտի չհասնէինք ներկայ սա հարստութեան, որ Համազգայինը ինքն է իր կենսունակութեամբ, Արեւելքէն Արեւմուտք, Եւրոպայէն մինչեւ հեռաւոր Ամերիկաները, մինչեւ Քանատա ու Աւստրալիա:

Իր ապրած 70 տարիներուն ընթացքին Համազգայինը հսկայական ներդրում ունեցաւ մեր կրթական կեանքին բարձր մակարդակով ծաղկումին, մեր թատերական շնչաւորումին հետեւողական ուժին, մեր գրական անդաստանին՝ վկայ՝ իր հրատարակչական տուներէն լոյս տեսած հատորները, տպագրական վաստակը:

Շնորհիւ Համազգայինի կերտած սերունդներուն, այսօր սփիւռքով մէկ տարածուած հայ մարդուժը ղեռ կրնայ դիմանալ ի հեճուկս ամէն տեսակի ձուլման փտանգներուն, կը շարունակէ հայը հայ պահելու հիմնական աշխատանքները, իր մասնաճիւղերուն մէջ զօրագրուած հաւատաւոր հայորդիներու նուիրումով:

Կեանքի ու ճակատագրի պայմանները միշտ այ հարած են մեզ, համայն հայութիւնը: Համազգայինը չէր կրնար խուսափիլ գաղութներուն վիճակուած դառնադի պայմաններէն, ճակատագրական անցուդարձերէն: Եթէ տեղ մը նկատուեցաւ ակամայ թուլութիւն, տեղական վերիվայրումներու բերումով, Համազգայինը հոն եւս շրջանցեց արգելքները եւ ստեղծեց այնպիսի հրաշալի պատկերներ, իրագործեց նուաճումներ, զորս կրնկատենք նախանձելի: Վկայ՝ Հայկ եւ Մելանքթոն Արսլանեան ճեմարանի ստեղծումն ու շքեղ կառոյցը ու այս Լիբանանի երկարամեայ քանդիչ պատերազմի ընթացքին, անոր յուսալքիչ տեւողութեան: Այս պարագան կը նշենք յատկապէս իբրեւ լիբանանահայ:

Հիւսիսային Ամերիկայի, Քանատայի, Ֆրանսայի մէջ Համազգայինը նոր թափ տուաւ իր գործունէութեան գեղարուեստի բոլոր մարզերը ծաղկեցնող հետեւողական ջանքով: Մարսէյի ճեմարանը եղաւ փրկութեան փարոս մը Եւրոպայի այդ շրջանի հայ գանգուածին համար:

Եգիպտոսէն ճամբայ ելած ու համայն Սփիւռքի մէջ տարածուած իր կրթական թէ մշակութային ցանցով Համազգայինը եղաւ ամուր կռուան ու անխորտակելի բերդ՝ ձուլող հոսանքներու եւ հայու հոգին ընկճելու բոլոր մարտահրաւէրներու կամ փորձութիւններուդէմ:

Այսօր, երբ կը նշուի Համազգայինի 70ամեակը անհուն երախտագիտութեամբ կ'ոգեկոչենք յիշատակը անոր հիմնադիրներուն, յաջորդ սերունդներուն, որոնք տիւ եւ գիշեր ձէթ մատակարարեցին Համազգայինի Ջահին անմար բոցին՝ իրենց անձը վերածած լուսատու լապտերի:

Համազգայինը պիտի շարունակէ իր յաղթական երթը, Սփիւռքի մէջ, Հայաստանը ունենալով իբրեւ ուղեկից, զօրակից, որպէսզի միացեալ զօրութեամբ կարելի ըլլայ հասնիլ ամրողջական նպատակին, որ բնաւ «տակրութիւն պիտի չճանչնայ»:

ՇԱՀԱՆԴՈՒԽՏ

ՏՈՔԹ. ԹԷՏ ՉԱՂԼԱՍԵԱՆ ԱԹԷՆՔԻ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ ՊԱՏՈՒՈՅ ԱՆԴԱՄ

Տոքթ. Թէտ Զաղլասեան ծնած է Պէյրութ եւ համալսարանական իր ուսումը ստացած է Պէյրութի Ամերիկեան համալսարանին մէջ: Մասնագիտացած է վիրաբուժութեան ճիւղին մէջ, ապա մեկնած է Անգլիա, ուր հետեւած է փլասթիք վիրաբուժութեան մասնագիտութեան, ուրկէ անցած է Նիւ Եորք:

1977ին Նիւ Եորքի մէջ եղած է հիւանդանոցի իր բաժանմունքի պատասխանատուն:

1993էն ի վեր կը պաշտօնավարէ Քոլումպիա համալսարանին մէջ՝ իբրեւ բժշկութեան դասախօս եւ վիրաբուժ:

9 Փետրուարին տոքթ. Թէտ Զաղլասեան Յունաստանի համալսարանի պատուոյ անդամ հռչակուեցաւ: Տեղի ունեցաւ ակադեմիայի պատուոյ անդամի հռչակման արարողութիւն: Իր մասին արտասանուած խօսքերէն ետք, հայ եւ յոյն հասարակութեան ներկայութեան յաջորդեց գգեստաւորման արարողութիւնը, որմէ ետք տոքթ. Թէտ Զաղլասեան ներկայացուց իր նիւթը: Ան վիրաբուժական իր ճիւղի մասին խօսած ատեն յիշեց նաեւ Հայկական Ցեղասպանութիւնը: Օրինակով մը յիշեց փլասթիք վիրաբուժութեան մասնագէտներէն տոքթ. Վարագպատ Գագանճեանին անունը, որ գործած է Համաշխարհային Բ. պատերազմին եւ աշխատած է Ֆրանսայի գինուորական հիւանդանոցին մէջ. ան առաջին անգամ օգտագործած է «փլասթիք վիրաբուժութիւն» ասացուածքը՝ բնորոշելու համար այս մասնագիտութիւնը:

Տոքթ. Զաղլասեան իր խօսքին մէջ վերլուծեց նաեւ հին Յունաստանի բժշկութեան հայրը համարուող Իփոքրատիսի ուխտի սկզբունքները՝ նշելով, որ ան բժշկութիւնը վերածեց գիտութեան եւ յաջողեցաւ գիտութիւնը կրօնէն զատորոշել:

Տոքթ. Թէտ Զաղլասեանի՝ համալսարանի պատուոյ անդամի հռչակումին յաջորդեց շնորհաւորութիւններու եւ հիւրասիրութեան բաժին:

ՓԵՏՐՈՒԱՐԵԱՆ ԱՊՍՏԱՄԲՈՒԹԻՒՆ

ՓԵՏՐՈՒԱՐԻ 18. ՊԱՏՄԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԾՈՒՌ ԵՒ ՇԻՏԱԿ ՀԱՅԵԼԻՆԵՐ

1921ի Փետրուարի 18ին Յեղկոմի իշխանութեան դէմ բարձրացուած ապստամբութիւնը համայնավարական պատմագրութիւնը բնորոշել է որպէս «աւանթիւրա» (արկածախնդրութիւն): Բնական է, որ համաշխարհային յեղափոխութեան ցնորքին հաւատացող եւ այդ յեղափոխութեան սայլին լծուած քաղաքական հոսանքն, իր դատապարտելի վարքագիծը եւ խայտառակ պարտութիւնն արդարացնելու, ինչպէս նաեւ՝ վերադասի առաջ արդարանալու համար, պիտի փորձէր ամէն կերպ նսեմացնել, յիրաւի, այդ համաժողովրդական ապստամբութեան նշանակութիւնը, նրան վերագրել կուսակցական դիմագիծ՝ այդպիսով գրկելով ժողովրդական ակունքներից: Ի հարկէ, կողմնակալ վերագրումներն ու գնահատականները, ինչպէս այլ դէպքերում, այս առիթով նոյնպէս երկար կեանք չունեցան: Պետական գիրքորոշման աստիճանի բարձրացուած կուսակցական տեսակէտները յստակեցին կուսակցականացուած պետութեան՝ Խորհրդային Միութեան փլուզմանը գուգընթաց, նոյնիսկ՝ նրանից էլ առաջ եւ այսօր միայն առանձին կուսակցականներ են, որ յամառօրէն շարունակում են վանկարկել իրենց նախորդների յորինածը: Այնպէս, ինչպէս Հայաստանի խորհրդայնացման օրը համայնավար պատմագրութեան համար որոշւում է Նոյեմբերի 29ին Ղազախից Քարվանսարա (այժմ՝ Իջեւան) մտած եւ մի քանի ժամ յետոյ փախած համայնավար խմբի յայտարարութեամբ եւ ոչ թէ մի կողմից (Հայաստանի Հանրապետութիւն)՝ Դրս. Հ. Տէրտէրեան եւ միւս կողմից (Խորհրդային Ռուսաստանի)՝ Լեգրանի միջեւ 1920ի Դեկտեմբերի 2ին կնքուած պայմանագիրով,- այնպէս էլ 1921ի փետրուարեան ընդվզումը կուսակցական «աւանթիւրա» է եւ ոչ թէ՝ համաժողովրդական ապստամբութիւն:

Առանց այդ առումով վերստին կուսակցական բանավէճ նախաձեռնելու որեւէ ցանկութեան (քանի հարցի պատասխանն արդէն իսկ տուել է ժամանակը), յիշատակենք միայն ամենայն հայոց բանաստեղծի՝ Յովհ. Թումանեանի խօսքերը, երբ մեծ բանաստեղծը Թիֆլիսից, նաեւ Օրջոնիկիձէի յանձնարարութեամբ, 1921ի Մարտի 20ին գալով Երեւան, ուսումնասիրեց իրադրութիւնը եւ, հեռագրեց Թիֆլիս. «...Ձէնքը ձեռքերին միմեանց դէմ են դուրս եկել մի կողմից՝ Հայաստանի բանուորներն ու աշխատաւոր գիւղացիները, միւս կողմից՝ համայնավարների գինուած ուժերը...» (Ս. Վրացեան, Հայաստանի Հանրապետութիւն, Երեւան, 1993, էջ 575):

Անշուշտ, ինչպէս Յեղկոմը, այնպէս էլ նրա շուրջը հաւաքուած համայնավարներն այլմոլորակայիններ չէին. հայեր էին ու ռուսներ եւ առանձին բնակավայրերում էլ ունէին իրենց սակաւաթիւ հետեւորդները, հիմնականում՝ տնային ծառաներ, որոնց, թերեւս, ոգեւորում էր հաւասարութեան քարոզչութիւնը, բայց հէնց միայն այն հանգամանքը, որ նրանք իրենց իշխանութիւնը հաստատելու այլ ճանապարհ չէին տեսնում, քան, ռուսական սուինին ապաւինած, քաղաքացիական պատերազմի սանձագերծումը, արդէն իսկ նշանակում է, որ արմատներ չունէին ժողովրդի մէջ, գիտակցում էին իրենց կտրուածութիւնը հասարակութեան ոչ միայն մտաւորական (ներառեալ՝ գինուորականութիւնը), այլեւ՝ աշխատաւորական խաւից: Հայաստանը գիւղացիական երկիր էր, չկային գործարաններ, որոնք, գաղափարական եւ ֆիզիքական միջոցներ մատակարարէին համայնավար քարոզչութեանը՝ համայրելու համաշխարհային բանուորական շարքերը:

Համայնավար պատմագրութիւնը մինչեւ օրս չի պատասխանել այն հարցին, թէ ինչո՞ւ աքսորուեց ընդհանուր հաշուով մօտ 1300 հայ սպայ, այդ թւում՝ հանրապետութեան բարձր գինուորականութիւնը, ինչո՞ւ ձերբակալուեցին Հայաստանից հեռանալ ցանկացող քաղաքական բարձր ղեկավարութեան ներկայացուցիչները (նախկին վարչապետներ, նախարարներ, Խորհրդարանի անդամներ), ինչո՞ւ ձերբակալուեցին մտաւորականութեան եւ գինուորականութեան միջին ներկայացուցիչները: Ի վերջոյ, ինչո՞ւ որոշուեց կացնահարել ու գնդակահարել նրանց: Չէ՞ որ, եթէ ապատարձակուէին քաղաքական բանտարկեալները, ամենայն հաւանականութեամբ, չէր լինի եւ Փետրուարեան ապստամբութիւնը: Եթէ 1920ի Դեկտեմբերի 6ից մինչեւ 1921ի Փետրուարի 18ը Յեղկոմի գործած վայրագութիւնները պարզ վրէժխնդրութեան արտայայտութիւն էին՝ ի պատասխան հանրապետական ուժերի կողմից մայիսեան խռովութիւնները ճնշելու, ապա սխալ է այդ իրողութիւնները միեւնոյն չափանիշով դիտելը: Մայիսեան խռովութիւնները հակապետական ընդվզումներ էին, այն էլ՝ հանրապետութեան համար դժուարին մի շրջանում, երբ օրաւուր աճում էր թուրքական վտանգը: Բացի այդ, չէ՞ որ իշխանութիւնը պայմանագիրով յանձնուել էր Յեղկոմին (եւ ոչ թէ՝ Յեղկոմն այն նուաճել էր կռիւով), իշխող կուսակցութիւնը՝ Հ. Յ. Դ.ն, իր ղեկավար պետական-կուսակցական դէմքերին հրաւիրել էր հեռանալ հանրապետութիւնից՝ իր ներկայութեամբ նոր իշխանութեանը չգրգռելու նպատակով: Համայնավար պատմագրութիւնը չի կարող ցոյց տալ որեւէ փաստաթուղթ, ուր ասուած լինի, որ Հ. Յ. Դ. ղեկավարութիւնը, խորհրդարանական ֆրակցիան կամ կառավարութիւնը դաւադրական ծրագիր են ունեցել:

Մինչեւ օրս հայ համայնավարներն ընդունել են կոմկուսի այն սխալները, որոնք համակուսակցական բնոյթ ունեն եւ ընդունուել են կենտրոնի՝ ԽՄԿԿ ԿԿի կողմից: Դա վերաբերում է հիմնականում (եթէ ոչ՝ բացառապէս) ստալինեան կամայականութիւններին, այսինքն՝ վերաբերում է մէկ անհատի (միւսները գիլիոտինի դեռ տակն էին) եւ սկսուել է դեռեւս Ն. Ս. Խրուշչեւից: Այն, ինչը հայաստանցի, հայ համայնավարների առանձին սխալն է, օրինակ՝ առաջին Յեղկոմի երկուսուկէսամսեայ կամայականութիւնները, որն, ի դէպ, քննադատուել է հէնց Լենինի՝ Կովկասի համայնավարներին ուղղուած նամակում,- տակաւին ոչ միայն չի դատապարտուել, այլեւ չի քննադատուել:

Այսօր ակնարկներ են արւում երկու աւանդական կուսակցութիւնների՝ Հ. Յ. Դ.ի եւ Հայկոմկուսի համագործակցութեան անհրաժեշտութեան մասին, սակայն հոգիս թէ հնարաւոր լինի իրական համագործակցութիւն, եթէ ի շահ ժողովրդի գործակցութիւնը մաքրուած չլինի նոյն այդ ժողովրդի առջեւ գործուած մեղքերից: Իսկ համայնավար առաջին Յեղկոմի նշուած գործունէութիւնը, իսկապէս, յանցագործութիւն է հայ ժողովրդի նկատմամբ, որի հասցրած հարուածի որակը չափանիշները գերազանցում են նոյնիսկ ստալինեան կամայականութիւնների քսան տարիներին:

«ԵՐԿԻՐ»

ՓԵՏՐՈՒԱՐԵԱՆ ԱՊՍՏԱՄԲՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՆՇԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆԸ

Փետրուարեան ապստամբութիւնը, անոր յաջորդող կռիւները եւ Ապրիլ 2ի զանգուածային տարադրութիւնը այնպիսի անցքեր էին, որոնց պարզ պատկերացումն իսկ կը լուսաբանէ Հայաստանի պատմութեան շարք մը երեւոյթները: Պատմութիւնը ապագային աւելի սառնասիրտ քննութեամբ իր վճիռը պիտի տայ կատարուած դէպքերու մասին: Ես միայն քանի մը գիծերով կ՚ուզեմ տալ այդ շարժման բնոյթը, պատմական նշանակութիւնը եւ ընդգծել անոր հետեւանքները:

Ուշադիր հետեւողը անմիջապէս պիտի ըմբռնէ Փետրուար 18ի ապստամբութեան յեղափոխական բնոյթը: Համայնավարները Հայաստանի վարչութիւնը իրենց ձեռքն առին խաղաղ փոխանցումով: Հակառակ իրենց շռայլած խոստումներուն, ոչ մէկ դրական քայլ առին, սակայն համայնավարական անանուն բռնակալութեան բոլոր անգթութիւններն ու ծայրայեղութիւնները գործադրեցին խելայեղ անմտութեամբ: Հակառակ այն դժնդակ պայմաններուն, որոնց ենթակայ եղաւ Հայաստանը հայ-թրքական պատերազմի հետեւանքով, հակառակ այն մեծ համբերութեան, զոր ունեցաւ հայ ժողովուրդը իր դէմ գործադրուած բռնութիւններու ընթացքին, համայնավարական վարիչները ոչ մէկ քայլ առին խոհեմութեան ճամբան բռնելու: Ընդհակառակը, լուծած ժողովուրդը մեռեալ տարր մը նկատեցին եւ սանձարձակ բռնութիւնները մինչեւ արիւնալի սպանութիւններու հասցուցին:

Համայնավարական իշխանութիւնը ոչ միայն չիրականացուց իր տարրական խոստումները թեթեւցնելու Հայաստանի տնտեսական եւ քաղաքական կացութիւնը, այլ այդ բոլորը մոռացութեան տուած Հայաստան հաստատուած վարիչները խելագար վազքով դէպի արիւնալի քաղաքացիական կռուի քաոսը կ՚ուզէին առաջնորդել հայ ժողովուրդը: Որքան փոքրոգի եւ տհաս էին իշխանութեան ղեկավարները, այնքա՛ն շատ շեշտուած էր բռնապետական ձգտումը: Բռնապետութիւն մը, որ հաւասարապէս կը տարածուէր մտաւորականներուն, աշխատաւոր գիւղացիներուն, բանուորներուն: Դաշնակցութեան եւ այլ կուսակցութիւններու պատկանող անհատներուն վրայ: Հայ աշխատաւորութիւնը եւ հայ յեղափոխական զանգուածները տեսան, թէ ոչ միայն տարրական ազատութիւնները վերացուած են Հայաստանի մթնոլորտէն, այլ փոքր խմբակի մը կողմէ հայ ժողովուրդի ազատագրական մնացորդ կառոյցը,- այնքա՛ն արիւնով գընուած,- հիմնայատակ կը դառնայ: Գնդակահարութեան եւ կացինի սպառնալիքի տակ հայ գիւղացիութիւնը եւ մտաւորականները լռութեան դատապարտած էին: Այդ օրերու տնտեսական ձեռնարկներուն ուշադրութիւն դարձնողը կը տեսնէ, թէ ինչպէ՛ս պաշարը կը խլէին լուացարարի. բանուորի եւ գիւղացու ձեռքէն: Գիւղացին կը տեսնէր. թէ ինչպէ՛ս ս. թրքական դահիճի պէս. հին ֆետայի պզտիկ Արամը կացինահար կ՚ըլլար. երբ այդ անձնազոհ հերոսը ամբողջ գիւղացիներու պաշտամունքին արժանացած էր իր համեստութեամբ եւ աշխատանքով:

Գիւղական զանգուածի աչքին աւելի կը պարզուէր այդ բռնակալութեան պատկերը. երբ ան կը տեսնէր. թէ ինչպէս ցարի օրով գաղտնի ոստիկանի դեր կատարող իր գիւղացին. որուն հին չարիքները դեռ մոռցուած չէին. վերադարձած էր Հայաստան. այս անգամ «կարմիր շապիկ» հագած. ուր անոր ցուցմունքներով բանտ կ՚առաջնորդուէին գիւղի լաւագոյն զաւակները: Գիւղը կը մորմոքէր, բայց կը լռէր ծանր լուծի տակ:

Համոզումները հետզհետէ դարբնուեցան հայ աշխատաւոր զանգուածներու մէջ:

Կազմակերպուած հայ զանգուածները կորսնցուցած էին իրենց ղեկավարներու մեծ մասը: Ոմանք բանտերն էին. իսկ զինուորականութիւնը բռնած էր աքսորի ճանապարհը: Սակայն ազատութեան գիտակցութիւնը թափ ստացած էր եւ ազատագրական յեղափոխութեան տրամադրութիւնը վարակած էր բոլորը: Ու Հայաստանի մէկ ծայրէն միւսը, կարելի է ըսել, առանց միջանկեալ ձեռքերու, բազմութիւնները կազմակերպուեցան եւ սթափեցուցին մէկը միւսին:

Հայ ժողովուրդը խոհեմ էր եւ գիտակից օրուան կացութեան: Ատոր հակառակ համայնավարները երախայամիտ եւ սանձարձակ բռնակալներ էին: Ամէն տեղ արիւն հոսեցուցին եւ բարձրաղաղակ կը յայտարարէին. թէ քաղաքացիական կռուի արիւնով միայն կարելի է համայնավարութիւնը հիմնաւորել Հայաստանի մէջ: Հայաստան մտնող համայնավարները խայտաբղէտ տարրեր էին: Անոնց յենարանը ռուսական զօրքն էր. որ հայու աչքին երեւցած էր երբեմն որպէս հիւսիսէն եկող փրկարարը. երբեմն ալ ցարական ճնշող ուժը: Տեղական համայնավար խմբակները ծանօթ էին ժողովուրդին: Այս *փրոփականտը* հող չէր գտներ ժողովրդական զանգուածներուն մէջ: Քաղաքացիական հակամարտութիւնը մեռեալ կէտի մը վրայ կը մնար: Սակայն զինուորական արշաւանքները, հայ համայնավարներու առաջնորդութեամբ բռնութիւններն ու բռնագրաւումները ամէնօրեայ դարձան: Բանտերու մէջ կուտակուած գործիչներու եւ ղեկավարներու կեանքը կացինին յանձնուած էր:

Երբ դանակը հասաւ ոսկորին, հայ ժողովուրդի խոհեմութիւնը տեղի տուաւ ապստամբական պոռթկումին:

Ու տեղի ունեցաւ Փետրուարեան Ապստամբութիւնը:

Կ. ՍԱՍՈՒՆԻ

«Փետրուարեան Ապստամբութիւնը», Թ. գլուխ (Հատուած)

«ԱԶԴԱԿ»Ի ՄԷՋ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄԻ ՀԱՄԱՐ

Բոլոր անոնք, որոնք կը փափաքին «Ազդակ»ի մէջ որեւէ ծանուցում հրատարակել, պէտք է բնագիրը խմբագրատուն՝ ծանուցումներու բաժանմունք հասցնեն հրատարակման թուականէն առնուազն օր մը առաջ, ՄԻՆՉԵՒ ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ ԺԱՄԸ 5:

ՄԱՀԱԶԳՆԵՐԸ բացառութիւն են: Մահազդ կ՚ընդունուի մինչեւ ուշ գիշեր, այնքան ատեն որ կայն հրատարակելու հնարաւորութիւն կայ:

ՓԵՏՐՈՒԱՐ 18

Փետրուար 18ը յարութեան օր եղաւ Հայաստանի ժողովուրդի համար: Վաղ առաւօտեան ապատագրուած շրջաններից Երեւան իջան Ախթալայի, Կոտայքի եւ Բաշ-Գառնիի ժողովրդական ապստամբ ուժերը Կուռս Թարխանեանի եւ խմբապետ Մարտիրոսի ղեկավարութեան տակ:

Միաժամանակ կարգադրութիւններ եղան մայրաքաղաքի եւ գաւառների ներքին կեանքի ապահով ընթացքը երաշխաւորելու համար:

Մայրաքաղաքը եւ ամբողջ երկիրը յայտարարուեցին գինուորական վիճակի մէջ, յեղափոխական օրէնքի ներքեւ:

Երեւանի յատուկ զօրամաս

Թաքստոցից դուրս եկան վերջին կառավարութեան անդամները: Զեկայի ուրանտի դուռները բացուեցան, եւ հագարաւոր բանտարկեալներ ազատութիւն ստացան: Կարծես հրաշագործ մի ձեռքով Երեւանի բոլոր շէնքերը գարդարուեցին Եռագոյն դրօշակներով եւ գոյնզգոյն գորգերով ու կարպետներով: Ժողովուրդը խռնուած էր փողոցներում նմանը չտեսնուած խանդավառութեան մէջ, եւ ցնծութեամբ անվերջ «կեցցէ»ներով եւ ծափահարութիւններով ողջունում էր օրուայ հերոսներին եւ բանտից ու Զեկայի նկուղներից ազատուածներին: Մանոթ եւ անծանոթ համբուրուում էին եւ շնորհաւորում ազատութեան օրը:

Մինչ այդ Երեւանը մաքրուում էր համայնավարներից:

Փետրուար 18ի առաւօտեան Հայաստանի խորհրդարանի շէնքում, խանդավառ ցոյցերից ու ճառախօսութիւններից յետոյ, տեղի ունեցաւ Երեւանի Փրկութեան կոմիտէի ու նախկին կառավարութեան անդամների, խորհրդարանի նախագահութեան եւ անդամների, ինչպէս եւ անհատ պատասխանատու գործիչների եւ ապստամբների շրջաններից հասած վարիչների մասնակցութեամբ մի ժողով, ուր որոշուեց կեանքի կոչել Վրացեանի կառավարութիւնը՝ լրացնելով նոր անդամներով, Հայրենիքի Փրկութեան կոմիտէ անունով:

Բանակի ընդհանուր հրամանատար նշանակուեց գնդ. Կուռս Թարխանեանը սպարապետ Սուրէն:

Այնուհետեւ սկսուեց յեղափոխութեան ղեկավարների եւ ամբողջ երկրի փոթորկայոյզ, տենդոտ աշխատանքը հայրենիքի եւ ազատութեան պաշտպանութեան համար, որ Երեւանում տեւեց մինչեւ Ապրիլ 2 եւ ամբողջ Հայաստանում՝ մինչեւ Յուլիս 10:

Համազասպ (կացինահարուած համայնավարներու կողմէ, Երեւանի բանտին մէջ, Փետրուարեան ապըստամբութեան նախօրեակին)

Առաջին երկու օրերը, Փետր. 18-19, անցան իշխանութեան եւ բանակի կազմակերպութեան, ուժերի դասաւորութեան եւ ընթացիկ բազմագան աշխատանքների մէջ: Անմիջապէս նշանակուեցին ճակատների հրամանատարներ եւ միջոցներ ձեռք առնուեցին հետապնդելու փախչող թշնամուն:

Ամրանայով Շարուրի դրանի եւ Արարատ կայարանի մօտ, համայնավարները ճակատ բացին Երեւանի ուղղութեամբ:

Միւս կողմից, հիւսիսից, տեղական ռուս եւ թուրք գինուած գիւղացիների եւ Ագրպէյճանից հասած համայնավարների ու կարմիր բանակայինների գլուխն անցած Երեւանի զէմ ճակատ էր բացել Հայաստանի Զեկայի պետ Մ. Աթարբէկեանը:

Հայրենիքի Փրկութեան կոմիտէն շտապով միջոցներ ձեռք առաւ թէ՛ այդ ճակատների եւ թէ, առհասարակ, երկրի ընդհանուր պաշտպանութեան համար:

Միաժամանակ կարգադրութիւններ եղան մայրաքաղաքի եւ գաւառների ներքին կեանքի ապահով ընթացքը երաշխաւորելու համար:

Մայրաքաղաքը եւ ամբողջ երկիրը յայտարարուեցին գինուորական վիճակի մէջ, յեղափոխական օրէնքի ներքեւ:

Հայրենիքի Փրկութեան Կոմիտէն առաջին օրն իսկ մի շարք ռատիոհեռագիրներով ջանաց արտաքին աշխարհի առջեւ ճշգրիտ պատկերով ներկայացնել Հայաստանում տեղի ունեցած դէպքերը:

Հեռագիրներն ու կատարուած դիմումները մնացին ձայն բարբառոյ յանապատի. Հայաստանը բոլորովին կտրուած էր դրսի աշխարհից: Պատասխանեց միայն Վրաստանի կառավարութիւնը, որ վերջին օրերն էր ապրում:

Այսպէս, ուրեմն Յեղկոմի լծից ազատագրուած Հայաստանը բոլորովին կտրուած էր արտաքին աշխարհից. մեկուսացած էր լեռներում, բոլորովին մենակ, լքուած ամէնքից, անօգնական, անհաց, անվառելիք, անդեղ, անհուն ատելութեամբ դէպի համայնավարութիւնը եւ ազատ ու անկախ ապրելու վճռական կամքով:

Եւրոպան լուռ էր եւ անտարբեր: Խորհրդային Ռուսաստանը պահանջում էր անպայման անձնատուութիւն, բայց անձնատուութեան մասին մտածելն իսկ ոճիր էր համարուում Հայաստանում: Պէտք էր կռուել. ազատութիւն կամ մահ. ուրիշ հեռանկար չէր երեւում հայ ժողովրդի աչքին: Եւ կռիւը շարունակուեց անընդհատ ու յամառ բոլոր ճակատների վրայ:

Կուռս Թարխանեան (սպարապետ Սուրէն)

Կռուողը ինքը՝ հայ ժողովուրդն էր, գիւղացիներն ու քաղաքացիները, միահամուռ կամքով: Ճակատ ու թիկունք միախառնուել էին, ամբողջ երկիրը վերածուած էր ռազմաճակատի, ողջ ժողովուրդը դարձել էր բանակ:

Փետրուար 18ին ճակատները արդէն ընած էին մարտական ուժերը: Երեկոյեան պարզուեց եւ բանտում կացինահարուածների եւ կռուում սպաննուածների թիւն ու ինքնութիւնը: Բանտում նախորդ երկու գիշերներ յաջորդաբար տեղի էին ունեցել տմարդի կոտորածներ: Սպաննուածների մէջ էին խմբապետ Համազասպը, գնդ. Ղորղանեանը, խմբապետ Մամիկոնը, Արտուշ խանը, բանուոր Սերգոն եւ ուրիշ մի քանի տասնեակ բանտարկեալներ: Առաւօտեան կռիւներում սպաննուել էին խորհրդարանի անդամ Տիգրան Մամուրը, սպայ Մ. Գիւլնազարեանը եւ ուրիշներ:

Փետրուար 19- 20 օրերը ամբողջապէս անցան կազմակերպական աշխատանքներով:

Ս. ՎՐԱՑԵԱՆ

«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ»

Բ. գրագրութիւն (հատուածներ)

Շար.ը՝ էջ 10

գրականութիւն եւ մշակոյթ

ՄԵԾԱՐԱՆՔ ՓՕԼ ԿԻՐԱԿՈՍԵԱՆԻ

Վերջերս Լիբանանի մտաւորականները, արուեստաբաններն ու արուեստագէտները իւրայատուկ ձեւով մեծարեցին Փօլ Կիրակոսեանի արուեստը: Անոնք իր մահուան հինգերորդ տարելիցին առիթով կազմակերպած էին յիշատակի երեկոյ մը, Անթիլիասի Մշակութային Շարժման Տան մէջ:

Արուեստասէրներու եւ մամլոյ ներկայացուցիչներու խուռներամ բազմութեան մը ներկայութեան նախ խօսք առաւ գրող, արուեստաբան եւ բեմադրիչ Ժայլայ Խուրի: Ան գեղեցիկ օրինակով մը հաստատեց Փօլ Կիրակոսեանի անմահ բլլալը եւ արժանացաւ ներկաներու ջերմ հաւանութեան: Ան կատարեց նաեւ որոշ խոստովանութիւններ ու տուաւ վկայութիւններ, որոնք ոչ միայն հետաքրքրական, այլեւ նորութիւն էին ներկաներուն համար: Օրինակի համար, ան բսաւ, որ երբ իրենք երիտասարդ էին, պուրժուական մտածելակերպ ունէին արուեստի հանդէպ, Փօլ Կիրակոսեանն էր, որ եկաւ եւ իրենց սորվեցուց, թէ ինչ է արուեստը եւ կամ ինչպէս կարելի է զգալ ու գնահատել արուեստը: Աւելին Ժայլայ Խուրիի խօսքէն պարզուեցաւ, թէ վաթսունական թուականներուն Փօլ Կիրակոսեան գրած եւ տպած է յօդուածներ տարբեր թերթերու (Լը Սուար, Լ'Օրիան Լը Ժուր) մէջ տարբեր ստորագրութիւններով: Ան արուեստի մարգին մէջ աշխուժութիւն մտցնելու համար գաղտնարար, իբրեւ բնդդիմախօս, նախապէս գրած իր յօդուածներուն հակաճառած է տարբեր անուններու տակ:

Ժայլայ Խուրի մեծապէս գնահատելէ ետք Կիրակոսեանի տարած ծառայութիւնները լիբանանեան կերպարուեստի բնագաւառէն ներս, խօսքը աւարտեց Կիրակոսեանի մէկ հաստատումով. «Տաղանդն է, որ կը ստեղծէ երփնագրելու հմտութիւնը եւ ոչ հակառակը»:

Ապա խօսք առաւ Փօլ Կիրակոսեանի մտերիմներէն թատերագիր Ուսամա Արէֆ: Ան պատմեց, թէ ինչպէս Փօլ Կիրակոսեանի աչագուրկ հայրը Երուսաղէմի փողոցներուն մէջ կը նուագէր, իսկ ան մանուկ հասակին գլխարկով դրամ կը հաւաքէր: Եւ որովհետեւ իր հայրը եւս եղած էր աչագուրկ, անոնք դարձած էին մտերիմներ: Ան հաստատեց, թէ Կիրակոսեանի մանկական թրշուառ կեանքը ջրդեղած է անոր հոգին ու դարձուցած մեծ մարդասէր մը: Ան պատմելէ ետք որոշ յուշեր եւ դրուագներ արուեստագէտին կեանքէն, ցոյց տուաւ անոր բազմակողմանիօրէն գարգացած, ժամանակէն առաջ անցած ու յատկապէս մեծ մարդասէր բլլալու իրողութիւնները:

Իրբեւ յայտագիրի երկրորդ բաժին՝ ցուցադրուեցաւ քսան վայրկեաննոց վաւերագրական ժապաւէն մը՝ նուիրուած Կիրակոսեանի ստեղծագործական կեանքի մէկ հանգրուանին եւ անոր ներշնչման աղբիւր հանդիսացած միջավայրին: Այս ժապաւէնին մէջ հետաքրքրական էր տեսնել 70ական թուականներու Պուրճ Համուտի առօրեայէն առնուած կենցաղային տեսարաններ, որոնք իրենց ազդեցութիւնը ունեցած են այդ շրջանի Փօլ Կիրակոսեանի ստեղծագործութիւններուն վրայ:

Փօլ Կիրակոսեանի յիշատակի հանդիսութենէն տեսարան մը: Ձախէն աջ՝ Ժ. Ասուատ, Մ. Սուլթան, Ժ. Խուրի եւ Ու. Արէֆ:

Այս հետաքրքրական ժապաւէնի ցուցադրութենէն ետք խօսք առին նաեւ համեմատաբար երիտասարդ արուեստագէտներէն Մահա Սուլթան եւ Ժաք Ասուատ: Անոնք վերլուծելէ, մեկնաբանելէ եւ արժեւորելէ ետք Կիրակոսեանի արուեստը, շեշտը դրին անոր հմուտ եւ բացառիկ դիմանկարիչ մը բլլալուն իրողութեան վրայ:

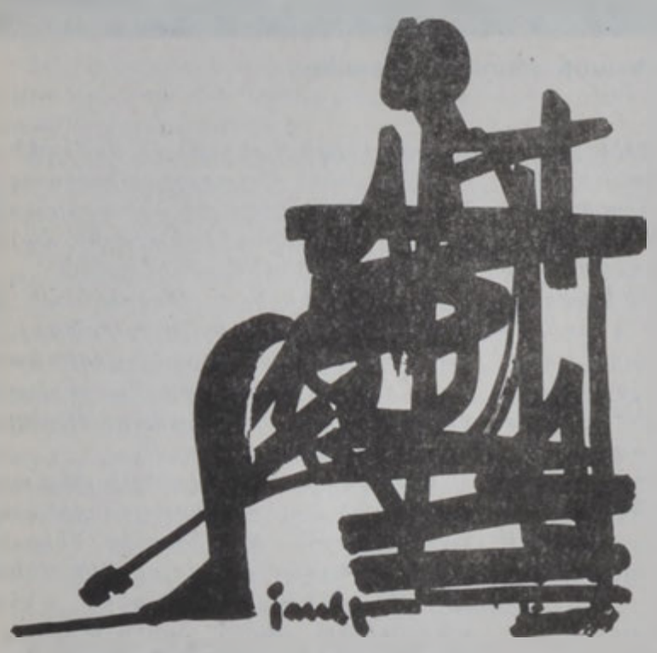

«Ինքնանկար», գործ՝ Փօլ Կիրակոսեանի

«Գաղթականներ», գործ՝ Փօլ Կիրակոսեանի

Երեկոյի աւարտն ետք ներկաներէն շատեր կարծէք թէ չէին ուզեր բաժնուիլ ստեղծուած Կիրակոսեանական պահէն: Կարծէք թէ անոնցմէ իւրաքանչիւրը յուշ մը, կարծիք մը եւ կամ որեւէ բսելիք մը ունէր տակաւին:

Փօլ Կիրակոսեան իր ստեղծագործութիւններով կրցաւ նուաճել, ոչ միայն լիբանանցին ու արեւելքցին, այլեւ՝ ամբողջ մարդկութիւնը, որովհետեւ իր արուեստը տոգորուած է խոր մարդկայնականութեամբ ու արեւելեան իւրայատուկ արտայայտչականութեամբ:

Իզուր չէ, որ անոր շնորհուեցաւ աւելի քան տասնեակ մը միջազգային մրցանակներ եւ գործերէն շատեր հանգրուանած են երկվեցեակէ մը աւելի միջազգային թանգարաններու մէջ:

Միջազգային բազմաթիւ արուեստի հրատարակութիւններ յատուկ տեղ յատկացուցած են անոր ստեղծագործական կեանքին, իսկ միջազգային բազմաթիւ արուեստաբաններ ոչ միայն վերլուծած ու արժեւորած են իր արուեստը, այլեւ անոր մասին արձանագրած են դրուատանքի ու գնահատանքի խօսքեր:

Իսկ այժմ Լիբանանի եւ Հայաստանի կառավարութիւնները կ'ուզեն ստեղծել Փօլ Կիրակոսեանի անուան տուն-թանգարան:

Այսօր Կիրակոսեան ընտանիքին մօտ հաւաքուած է այնքան շատ արխիւ (բազմաթիւ լեզուներով), որուն համար կը մտածուի ստեղծել Կիրակոսեանագիտութեան կեդրոն:

Իսկ Փօլ Կիրակոսեանի արուեստի ուրոյնութիւնն ու մեծութիւնը իրաւունք կու տայ մեկի հաստատելու, որ ան արժանի է նոյնիսկ աւելիին:

Իր խօսքի աւարտին Մահա Սուլթան հաստատեց. «Փօլ Կիրակոսեան պայքարեցաւ յանուն մարդկային թըշուառութիւններու. իսկ երբ մահացաւ, ամէնէն շատ ողբացին զրկեալներն ու կարիքաւորները»:

ԾՆՆԴԵԱՆ 70ԱՄԵԱԿ ՆԻՔՈԼԱՅ ՔՈԹԱՆՋԵԱՆԻ

ԱՐԺԱՆԱՒՈՐ ԳԵՂԱՆԿԱՐԻՉՆ ՈՒ ԱՐՈՒԵՍՏԱԲԱՆԸ

Երբ խօսք կը բացուէր ժամանակակից հայրենի գեղանկարչութեան մասին, Փօլ Կիրակոսեան կու տար քանի մը արժանաւորներու անունները, որոնց մէջ անպայման կը յիշէր Նիքոլայ Քոթանջեանը՝ իբրեւ մաքուր հոգիի տէր տաղանդաւոր գեղանկարիչ եւ հմուտ արուեստաբան:

Նիքոլայ Քոթանջեան ծնած է 1928ին, Գանձակի մէջ: 1952ին աւարտելէ ետք Երեւանի գեղարուեստաթատերական բարձրագոյն հիմնարկը, կ'ընդունուի Լենինկրատի Ռեպինի անուան գեղարուեստից բարձրագոյն հիմնարկը՝ իբրեւ ուսանող: Կ'աւարտէ զայն 1957ին ու կը վերադառնայ Երեւան ու կը լծուի ստեղծագործական կեանքի:

Նիքոլայ Քոթանջեան տաղանդաւոր ըլլալով հանդերձ, մնացած է պրիսմակներէ հեռու եւ ստեղծած՝ ժամանակի մաշումին դիմացող այնպիսի գեղանկարներ, որոնք կը մատնեն բարձր ճաշակի եւ ջինջ հոգիի տէր ուրոյն երփնագրողի մը առկայութիւնը:

Քոթանջեանի գործերէն շատեր մնայուն կերպով կը ցուցադրուին նախկին խորհրդային երկիրներու շարք մը թանգարաններու մէջ, որոնց շարքին են Հայաստանի Ազգային Պատկերասրահն ու Մոսկուայի Արեւելքի Ժողովուրդներու Արուեստի թանգարանը:

Քոթանջեան աղմուկներէ հեռու մնացող եւ ազգային ամուր ջիղ ունեցող այն գեղանկարիչն է, որուն ստեղծագործութիւնները տարբերակիչ երանգ մը կը հաղորդեն հայրենի գեղանկարչութեան:

Ստորեւ տրուած ակնարկը ընդհանուր գաղափար մը կու տայ Քոթանջեանի ստեղծագործական կեանքին մասին:

«Արուեստը իրօք քրմութիւն է, որը պահանջում է իրեն ամբողջովին նուիրուած անբասիր հոգիներ»

ՓՕԼ ՍԵԶԱՆ

ՆԻՔՈԼԱՅ ՔՈԹԱՆՋԵԱՆ

Պատկանելով այսպէս կոչուած «վաթսունականների» սերնդին, այդ հերետիկոսներին, որոնցից իւրաքանչիւրը իւրովի խարխլում էր ընկերվարութեան գեղագիտական հիմքերը՝ իր ստեղծագործական ճանապարհի սկզբնական փուլում բաժանելով եւ՝ հիմքերը տապալողի դափնիները, նորարարութեան փառքը, եւ՝ պարսաւանքն ու հալածանքները՝ Նիքոլայ Քոթանջեանը յաջորդ բոլոր տասնամեակներում մենակեաց դարձաւ, սոսկ, մերթընդմերթ խախտելով այն: Ակնածանք տածելով բնութեան եւ արուեստի խորհրդի հանդէպ, այսինքն օժտուած լինելով այն հիմնական յատկութիւններով առանց որի անիմաստ է նկարչի մասնագիտութիւնը՝ Ն. Քոթանջեանը իր առջեւ նպատակ դրեց ապացուցել, որ դասական գեղանկարչական տարածքի վերջնական փլուզումը, որի աղէտալի հետեւանքները այսօր մենք յայտնաբերում ենք «հակամարդկայնացած գիտակցութեան» արտագեղարուեստական անարխիկ փորձարարութիւնների մէջ՝ չի հանդիսանում արուեստի եղափոխութեան միակ եւ անխուսափելի ուղին: Իսկ որ դասական կերպարուեստի համակարգի՝ տուեալ դէպքում գեղանկարչութեան լեզուաարտայայտչութեան սպառման այլընտրանքը պէտք է փնտռել հէնց գեղանկարչութեան ձեւագոյացման սկզբունքներուն իրենց անսպառ հնարաւորութիւններով Ն. Քոթանջեանի մօտ կասկած չի յարուցում: Եւ արդեօք այդ պատճառով չէ՞, որ քսաներորդ դարի ընթացքում վերացականութիւնը վերընթաց - բաց ոլորագծի մէկ շրջապտոյտը չէ որ կատարել է:

Մեծն Մեզանի պէս, որը «բնութեան միջոցով դասականութեան վերադառնալու, այսինքն բնօրինակը զգալու» իր ձգտումով տենչում էր հասնել անխաթար իտէալին՝ Ն. Քոթանջեանը նոյնպէս փընտռում է բացարձակը, բայց բուն գեղանկարչութեան բացարձակը, փնտռում է գիտութիւնից զուրկ փորձարկութեան նման են առանց դեկի եւ կողմնացոյցի նաւարկութեան ելած նաւավարին, քանզի նրանք երբեք չեն կարող վստահ լինել թէ ուր են գնում: (Լէոնարդո Տա Վինչի): Ընորհիւ անդուլ դիտարկումներին եւ խորհրդածութիւններին, որոնք պսակում են ըմբռնողութեամբ, ստեղծագործողի, պատմաբանի եւ տեսաբանի հսկայական փորձով՝ Քոթանջեանը օժտուած լինելով սուր մտքով եւ ընկալունակութեամբ, նկարչի իր բացառիկ ձիրքով կարողացել է ստեղծել մի արուեստ, որում կերպընկալ լեզուի զգայնական կողմը իր ազդեցութեան ուժով համեմատելի է լոկ սրբանկարչութեան հետ՝ վերջինիս առաւել վեհ ու կատարեալ կերպարներով:

Ինչպէս մենաստանի խուցի ճգնաւոր, առանձնացած իր արուեստանոցի լռութեան մէջ՝ Քոթանջեանը խոնարհ ու անշտապ ստեղծում է լուսափայլ նկարներ, որոնք օտարոտի կաղապարներից ազատ առանձնայատկութիւնների միջոցով:

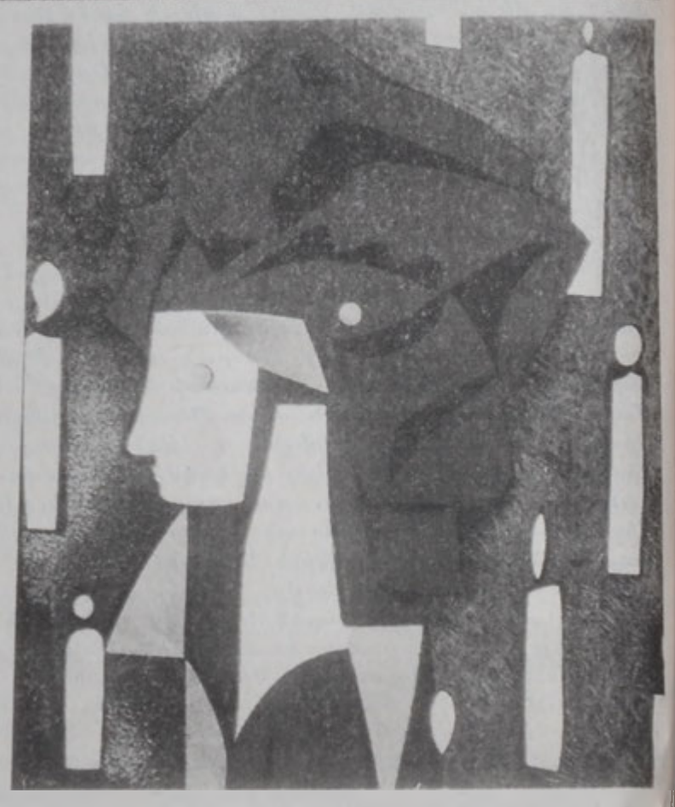

Նմուշ մը Նիքոլայ Քոթանջեանի ստեղծագործութիւններէն

Ն. Քոթանջեանը հասկանում էր, որ «նրանք, ովքեր տրում են գիտութիւնից զուրկ փորձարկութեան նման են առանց դեկի եւ կողմնացոյցի նաւարկութեան ելած նաւավարին, քանզի նրանք երբեք չեն կարող վստահ լինել թէ ուր են գնում» (Լէոնարդո Տա Վինչի): Ընորհիւ անդուլ դիտարկումներին եւ խորհրդածութիւններին, որոնք պսակում են ըմբռնողութեամբ, ստեղծագործողի, պատմաբանի եւ տեսաբանի հսկայական փորձով՝ Քոթանջեանը օժտուած լինելով սուր մտքով եւ ընկալունակութեամբ, նկարչի իր բացառիկ ձիրքով կարողացել է ստեղծել մի արուեստ, որում կերպընկալ լեզուի զգայնական կողմը իր ազդեցութեան ուժով համեմատելի է լոկ սրբանկարչութեան հետ՝ վերջինիս առաւել վեհ ու կատարեալ կերպարներով:

Նիքոլայ Քոթանջեան

Ինչպէս մենաստանի խուցի ճգնաւոր, առանձնացած իր արուեստանոցի լռութեան մէջ՝ Քոթանջեանը խոնարհ ու անշտապ ստեղծում է լուսափայլ նկարներ, որոնք ինչպէս սրբապատկերներ օժտուած են ամբոխիչ ներդաշնակութեան հմայիչ յատկութեամբ: Ամբողջութեամբ իրենց մէջ կրելով լոյսի, սիրոյ եւ բարութեան աւետիսը՝ նրանք առկայծում են նաեւ այլազան իմաստներով, որոնք թաքնուած են նրա գեղանկարչութեան բուն մատերիայի մէջ եւ, որոնք միշտ չէ, որ ենթակայ են բառային արտայայտութեանն ու ընկալում են լոկ սրտով:

Վարպետի ստեղծագործութիւնը, որ իր տոհմաբանութիւնում ունի մէկից աւելի փառաւոր անուններ համաշխարհային գեղանկարչական մշակոյթի պատմութեան մէջ, միաժամանակ, ժառանգականօրէն կապուած է հայ ազգային աւանդոյթներին:

Արուեստի տոհմածառի պսակում նոր ճիւղի էութիւնն ու նշանակութիւնը լիովին կարող է գնահատել միայն գիտակ աչքը: Բայց Նիքոլայ Քոթանջեանի ստեղծագործութիւնների գեղարուեստական բացառիկ որակը, կերպարային կառուցուածքի կատարելութիւնը, նրա՝ ըստ էութեան էլիտար արուեստը դարձնում են մատչելի համարեա իւրաքանչիւրին: Բանզի Գեղագիտական հակազդեցութիւնը նախորոշում է մեր դատողութիւնները եւ վերջինն է հեռանում»:

ԷԼԼԵՆ ԳԱՅՖԵՋԵԱՆ

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՄԱԿԱՐԴԱԿՈՎ ՄՐՑԱՆԱԿ ՄԸ ԵՒ՝ ԳՐԻԳՈՐ ԱԿՈԲԵԱՆԻՆ

Բանաստեղծական եւ լիբանանեան առումներով Գրիգոր Ակոբեան ցարդ արժանացած է հինը մրցանակներու, որոնցմէ ոմանք ունին նաեւ միջազգային նշանակութիւն:

Վերջերս Բեյէքի Փիեռ Մերքիւր ցուցասրահին մէջ տեղի ունեցած է միջազգային մակարդակով գեղանկարչութեան մրցոյթ ցուցահանդէս մը, որուն առաջին մրցանակը շնորհուած է Գրիգոր Ակոբեանին: Մրցանակի արժանացած անոր «Յոյսը» գեղանկարը գնահատուած է յատկապէս իր արեւելեան զգացողութեան եւ խառնուածքին համար: Թէեւ հոն օգտագործուած են արաբական գիրեր, սակայն գեղանկարը իր ամբողջութեանը մէջ եւս թաթաւուն է արեւելեան գուներանգներով եւ ջերմութեամբ:

Երփնագրելու բացառիկ հմտութեան տէր այս գեղանկարիչը ցարդ կազմակերպած է քառասունէ աւելի անհատական ցուցահանդէսներ, Մ. Նահանգներու, Բանատալի, Եւրոպայի եւ Միջին Արեւելքի տարբեր ոստաններու մէջ:

Անոր ստեղծագործական կեանքը անցած է տարբեր շրջաններէ, եւ կը ձգտի բիւրեղացման: Իրապաշտութենէն եւ հայփրը ռիալիզմէն ետք անոր արուեստը մէկ կողմէ կը մտնէ վերացականութեան մէջ, իսկ միւս կողմէ՝ կը խորանայ փրիմիթիվիզմի ոլորտները՝ հասնելով մինչեւ Ալթամիրայի եւ Լասքոյի քարայրները: Ան իր արուեստով «փիլիսոփայելով» հանդերձ, ունակութիւնը ունի դրսեւորելու վերացական այնպիսի բիւրեղ վիճակներ, որոնք դժուար թէ մեկնաբանուին մարդկային լեզուներով:

Ակոբեանի ստեղծագործութիւնները թէեւ իրենց բնոյթով կը տարբերին իրարմէ, սակայն անոնք թէ՛ հմտական եւ թէ արտայայտչաձեւի իմաստներով ներքնապէս կը կապուին իրարու եւ ցոյց կու տան արուեստագէտին ստեղծագործական կեանքի տրամաբանական եղափոխութիւնն ու զարգացումը:

Մրցանակի արժանացած գեղանկարը «Յոյսը», գործ՝ Գր. Ակոբեանի:

Այս աշխուժ եւ բեղմնաւոր գեղանկարիչը թէեւ կը ստեղծագործէ համամարդկային թեմաներ շօշափելով, սակայն ան առաւելաբար կ'արտայայտէ «թափառական» սփիւռքահայու մը տագնապներն ու հոգեկան եռեւեփումները:

Այս բոլորով հանդերձ, սակայն, ան միշտ լաւատես ստեղծագործող մըն է: Կը հաւատայ ՄԱՐԴՈՒՆՈՒ կեանքին: Միշտ պաշտպանելով կինը՝ իբրեւ կեանքի աղբիւր:

STUDIO Lantern
•Կը ստանձնէ ուրախ առիթներու video նկարահանումներ
Հեռ. 01-266866 եւ 03-268852

ՍՊԱՍԵԼՈՎ ՅԱՌԱՋԻԿԱՅ ՀԱԶԱՐԱՄԵԱԿԻՆ

ՍՈՒՐԻՈՅ ՆՈՒԷՐԸ՝ 5 ՀԱԶԱՐ ՏԱՐՈՒԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ

ՍՈՒՐԻԱԿԱՆ ԹԱՆԳԱՐԱՆՆԵՐ ԼԱՅՆ ԿԸ ԲԱՆԱՆ ԻՐԵՆՑ ԴՈՒՌԵՐԸ՝ ՀԱԶԱՐԱՄԵԱԿԻ ՆՈՒԷՐ ՄԸ ՈՒՂԱՐԿԵԼՈՎ ԱՇԽԱՐՀԻՆ: ԱՆՈՆՑ ՊԱՐՈՒՆԱԿԱԵ ԱՆԳԻՆ ԳԱՆՁԵՐԷՆ ՆՄՈՒՇՆԵՐ ՊԻՏԻ ՅՈՒՅԱԴՐՈՒԻՆ ՏԱՐԲԵՐ ԵՐԿԻՐՆԵՐՈՒ ՄԷՋ

Քաղաքակրթութեան արշալոյսէն մինչեւ խաչակրաց արշաւանքներու աւարտը մարդկային պատմութեան տարբեր հանգրուանները խորհրդանշող աւելի քան 400 իրեր Զուիցերիա պիտի հասնին յառաջիկայ Նոյեմբերին: «Սուրիա քաղաքակրթութեան բնօրրան մը» վերնագիրով ցուցահանդէսը աշխարհի տարածքին իր երկար ճամբորդութիւնը պիտի աւարտէ 2001 թուականին անցնելով Քանատայէն եւ Միացեալ Նահանգները:

«Սուրիան շատ հաւանաբար նոյն հողին վրայ ծաղկած իրերայաջորդ մշակոյթներու ամէնէն գեղեցիկ օրինակն է: Քաղաքակրթութեան ամէնէն կանուխ շրջաններէն մինչեւ այսօր տարբեր մշակոյթներու համապարփակ մէկ պատկերը կարելի է տեսնել հոն: Սուրիան դիւրին ընտրանք մըն էր մեզի համար», կ՚ըսէ Քանատայի մէջ Քէպէքի Միւզէ տը լա Սիւիլիզասիոնի տնօրէնը, որ այժմ կը գտնուի Սուրիա եւ Դամասկոսի թանգարանին հնութիւններով հարուստ նկուղներուն մէջ կը լուսանկարէ գանձերու վերջին շարք մը, ցուցահանդէսին առիթով պատրաստուող պատկերագիրքին համար:

Ընտրուած հաւաքածոն փառաւոր է: Թէեւ կը նպատակադրէ գեղարուեստական հմտութենէն աւելի քաղաքակրթութեան առնչուած բնաբաններ արտացոլացնել, սակայն կը նախատեսուի, որ ցուցադրելի իրերը հիացում պատճառեն արեւմուտքցի ակնդիրներու, որոնք նախապատրաստուած չեն Սուրիոյ մշակութային ժառանգութիւնը ընկալելու:

Առիւծի ոսկեայ գլուխով եւ կիսաթանկագին լազուարդ քարէ *(լապիս լազիւլի)* թեւերով իր մը յայտնաբերուած է Եփրատի ափին տարածուող Մարի շրջանէն, ուր իբրեւ նուէր հասած էր Միջագետքի Ուր քաղաքէն, շուրջ 5000 տարի առաջ: Այժմու Հոմս քաղաքին շրջակայքէն ի յայտ եկած արծաթէ սաղաւարտ մը եւ ձոյլ ոսկիէ դիմակ մը կ՚արտացոլացնեն հռոմէական ժամանակներու մշակուած արուեստը:

ՀԱՐՈՒՍՏ ԺԱՌԱՆԳՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Սուրիոյ հնագիտական ժառանգութիւնը այնքան հարուստ է, որ տեղւոյն թանգարաններուն մէջ հնադարեան իրեր փնտռող քանատացի մասնագէտներ զարմացած են, երբ թանգարանի մէկ պատասխանատուն առանց հանդիսաւոր որեւէ շարժումի պարզօրէն բացած է դարակ մը եւ հարցուցած է, թէ արդեօք հոն պահուած ոսկեայ դիմակը կը հետաքրքրէ՞ր զիրենք:

Սուրիան կը գտնուի Արգասաբեր Մահիկի կեդրոնը: Միջագետքէն մինչեւ Եգիպտոս տարածուող ջրառատ այս շրջանին մէջ է, որ երկրագործութիւնը սկիզբ առած է 10 հազար տարի առաջ:

Արգասաբեր Մահիկի առանցքը ըլլալով Սուրիա յաճախ անցած է անոր երկու ծայրամասերուն հզօրացած մէկ կայսրութենէն միւսը ժառանգելով հնագիտական անզուգական հարստութիւն մը:

Մարիի նման կանուխ շրջանի քաղաք-պետութիւններ ծաղկած եւ քայքայուած են: Ասորեստանի, Եգիպտոսի եւ հիթիթներու կայսրութիւնները պատերազմները մղած են Սուրիոյ տարածքները գրաւելու համար: Յունական հռոմէական եւ բիւզանդական քաղաքակրթութիւններ զայն կէտաւորած են իրենց քաղաքներով: 7րդ դարուն արաբական գրաւումը ծնունդ տուած է իսլամական կրօնական եւ զինուորական ճարտարապետութեան գլուխ գործոցներու:

Սուրիան իտէալ վայրն էր մարդկային զարգացումի յատուկ բնաբաններու վրայ կեդրոնացած ցուցահանդէսի մը համար: Անիկա կը խտացնէր մարդկային հաւաքականութեան կազմաւորման, տնտեսութեան եւ ոգեղէն կեանքի երեսները: Կ՚ընդգրկէր մինչեւ խաչակրութեան ժամանակները կատարուած կարեւոր ներդրումներ. ինչպէս աշխարհի առաջին այբուբենը: Խաչակիրներու ժամանակները յարմար վերջակէտ մը կը թուին ըլլալ ծրագրուած ցուցահանդէսին համար, որովհետեւ անոնց արշաւանքներուն իբրեւ արդիւնք Եւրոպան վերստին կապ հաստատեց Միջին Արեւելքի մէջ արծակուած մշակութային իր արմատներուն հետ:

«Նոր հազարամեակի մը արշալոյսին կը փորձենք արտացոլացնել քաղաքակրթութեան օրէնքները, եւ լաւագոյն միջոցը անոր ամէնէն կանուխ հանգրուանին վերադառնալն է, հարց տալով, թէ յառաջիկայ հազարամեակին մենք ինչ ժառանգութիւն պիտի ձգենք մեր սերունդներուն», կ՚ըսէ Միւզէ տը լա Սիւիլիզասիոն տը Քեպէքի տնօրէնը:

Ցուցահանդէսին բացումը պիտի կատարուի Զուիցերիոյ Պասլէ քաղաքին մէջ, ապա պիտի

Սողոմոն թագաւորին հիմնած աւելի քան 2500 տարուան քաղաքին՝ Փալմիրի աւերակները:

փոխադրուի Քեպէք, ուր պիտի շարունակուի 30 Մայիս 2000էն մինչեւ 7 Յունուար 2001: Այնուհետեւ պիտի անցնի Էտմոնթընէն, Սան Ժոզէէն, Նիւ Եորքէն եւ Տենվերէն:

ՎԵՐՋԻՆ ԾՐՋԱՊՏՈՅՏ ՄԸ՝ ԴԷՊԻ ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆ

Անցեալին Սուրիոյ թանգարաններէն փոխառուած իրերով ցուցահանդէսներ կազմակերպուած են արտասահմանի մէջ: Սակայն անոնցմէ ոչ մէկը ընդգրկած է բնաբաններու վերոյիշեալ ծիրերը: Նաեւ ոչ մէկը ներառած է այն բոլոր իրերը, որոնք պիտի ցուցադրուին այս առիթով: Նման ցուցահանդէս մը հաւանաբար կրնայ չկրկնուիլ ապագային:

Սուրիական իշխանութիւններու կողմէ փոխտրուած իրերուն մեծ մասը նախապէս երբեք Սուրիայէն դուրս չէ հանուած եւ մեծամասնութիւնը վերջին անգամ ըլլալով նման շրջապտոյտի մը մաս պիտի կազմէ, որովհետեւ պետութիւնը կը ծրագրէ վերանորոգել իր ցուցասրահները եւ հնութիւնները մնայուն կերպով ցուցադրել իր սեփական կառոյցներուն մէջ:

Քեպէքի թանգարանին հետ կնքուած պայմանագրութեան մը համաձայն, քանատացիք վճարումի փոխարէն պիտի բարելաւեն եւ վերանորոգեն Սուրիոյ հնագիտական մարզին բաժանմունքները:

ԱՆՅԵՏԱՁԳԵԼԻ ԺԱՄԿԷՏ

Շինարարներ նշանաւոր են ծախսեր բազմապատկելով եւ իրենց գործը ճշդուած ժամանակին չաւարտելով:

Սակայն Լոնտոնի արեւմուտքէն արեւելք երկարող փապուղիի նոր գիծին՝ Մուպիլի Էքսթենշընին շինութիւնը կը դիմագրաւէ անյետաձգելի պայմանաժամ մը՝ նոր հազարամեակի Նոր Տարուան գիշերը:

Քաղաքական եւ փոխադրամիջոցներու ճարտարարուեստին պատիւը այժմ կախեալ է Եւրոպայի շինարարական մեծագոյն ծրագիրներէն՝ Լոնտոնի մետրոյի նոր գիծին շինութենէն, որուն նպատակն է լոնտոնցիներուն եւ զբօսաշրջիկներուն համար ուղղակի ճամբայ մը ստեղծել դէպի Հազարամեակի գմբէթ-ին փառաշուք վայրը, ուր տեղի պիտի ունենան 2000ամեակի տօնախմբութիւնները: Կը նախատեսուի, որ տօնախմբութիւններուն մասնակցող մարդոց 70 առ հարիւրը գործածէ այս նոր գիծը:

Այսուհանդերձ բրիտանական շինարարութեան աւանդութեան համաձայն, ծրագիրին վիճակը աղէտալի է: Անիկա նախատեսուած 1,9 միլիառ տոլարի ծախսին կրկնապատիկը կը պահանջէ եւ ճշդուած ժամանակացոյցէն 18 ամիս ետ է: Գործադուլներ, ենթադրեալ ապպոթաժներ եւ իրաւական սպառնալիքներ յուսահատական վիճակ կը ստեղծեն:

Մուպիլի Էքսթենշընին կառուցումը նախատեսուած էր, որ աւարտէր 1998ի Մարտին: Այժմ հաւանական նոր ժամկէտ կը նկատուի 1999ի Հոկտեմբերը: Մինչեւ տարեվերջ ուշացումի փոքր կարելիութիւն մը առայժմ մխիթարական միակ յոյսն է:

Մուպիլի գիծին վրայ օրական 24 շոգեկառք պիտի երթեւեկէ: Իւրաքանչիւրը երկու ուղղութիւններով մինչեւ 50 հազար ճամբորդ պիտի կարենայ փոխադրել:

ՕԴԱՅԻՆ ՎԻՃԱԿ ԵՐ...

ԱՍԻԱԿԱՆ ՕԴԱՆԱՒԱՅԻՆ ԳԻԵԵՐՈՒՆ 70 ԱՌ ՀԱՐԻՒՐԸ ՎՍՏԱՀ Է, ԹԷ ՆՈՐ ՏԱՐՈՒԱՆ ԳԻՇԵՐԸ ՊԻՏԻ ՇԱՐՈՒՆԱԿԷ ԻՐ ԹՌԻՉՔՆԵՐԸ, ՀԱԿԱՌԱԿ «ՀԱԶԱՐԱՄԵԱԿԻ ԺԱՀՐ»ԻՆ, ՈՐ ԿԸ ՍՊԱՌՆԱՅ ՔԱՅՔԱՅԵԼ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻՉՆԵՐՈՒ ՅԱՆՑԵՐԸ

*«Ռոյթըրզ»*ի կողմէ կատարուած հարցախոյզի մը ընդառաջելով օդանաւային 20 ընկերութիւններէ 14ը պատասխանած են, թէ հաստատօրէն թռիչք պիտի կատարեն 1 Յունուար 2000ին: 20 առ հարիւրը «հաւանաբար պիտի թռչինք», ըսած են, իսկ մէկ ընկերութիւն «թերեւս» պատասխանած է: Ինտոնեզիոյ նիւթական դժուարութիւններ դիմագրաւող *«Փի. Թի. Քարուտա Ինտոնեժիա»* ընկերութիւնը պատասխանած է «հաւանաբար ոչ»:

Սակայն նոյնիսկ անոնք, որոնք Նոր Տարուան օրը թռչելու դրական հեռանկարը պարզած են, զգուշաւոր բառեր գործածած են: *«Էս. Այ. էյ.ը պատրաստ պիտի ըլլայ թռչելու 1 Յունուար 2000»*ին, դիտել տուած է Սինկափուրի օդանաւային ընկերակցութեան բանբերը, սակայն աւելցուցած է, *«ամէն պարագայի այս հանգրուանին չենք կրնար հաստատել, թէ մեր բոլոր սպասարկութիւնները պիտի շարունակենք մատուցել: Ապահովութիւնը առաջնահերթ է: Կացութիւնը խիստ հսկողութեան տակ է»*:

Հարցը այն է, որ 2000 թուականը ինքնին կը նկատուի համակարգիչի «ժահր» մը: *Էլեկտրոնիք* այս գործիքը եւ անոր ցանցերը անկարող են ճանչնալու 2000 թուականը, որովհետեւ անոնց ծրագիրները պատրաստուած են տարուան մը միայն վերջին 2 թիւերը կարդալու կարողութեան հիման վրայ: 2000 թուականին վերջին 2 թիւերը «0» ըլլալով, համակարգիչները կրնան «անճըրկիլ» ու «խելագարիլ»:

Անցեալ Յունուարին եւ Փետրուարին *«Ռոյթըրզ»* ասիական օդանաւային ընկերութիւններու եւ օդակայանի պատասխանատուներու 6 հարցումներ ուղղեց 2000 թուականին թռիչքները շարունակելու մասին: Անոր կարգ մը հարցումները անպատասխան մնացին:

Առաջին հարցումը կը վերաբերէր համակարգիչներու եւ 2000 թուականի միջեւ հասկացողութեան մը գոյութեան: 85 առ հարիւրը պատասխանած է, թէ միայն մասամբ պատրաստ է: Հարաւային Քորէայի «Ասիանա» օդանաւային գիծերը եւ Չինաստանի «Հայնան» ընկերութիւնը պատասխանած են, թէ կատարելապէս պատրաստ են:

Իսկ ի նչ կը նշանակէ կատարելապէս պատրաստ ըլլալ: Հարցախոյզին ընդառաջողներուն մեծամասնութիւնը զայն բնորոշած է իբրեւ «բոլոր համակարգերու գործունէութեան շարունակութիւն դէպի 2000 թուական»:

Օդանաւային ճամբորդութեան ճարտարարուեստը շատ ուշագրաւ մարգ մըն է: Եթէ «հազարամեակի ժահր»ի հարցին լուծումը վստահութիւն չներշնչէ, կրնայ վնասել այս ճարտարարուեստին:

Իրօք, մասնագէտներու կարծիքով, Ասիան ետ կը մնայ «հազարամեակի ժահր»ին Ուայ 2 Քէյի հարցը դիմակալելու իր նախապատրաստական աշխատանքներուն մէջ: Իսկ Ասիոյ տնտեսական խորացող տագնապը ստեղծած է այն մտավախութիւնը, թէ ապագային նիւթական յատկացումները պիտի կատարուին աւելի անմիջական կարիքներու:

Երբ հարց տրուած է, թէ արդեօք օդանաւային կարգ մը ընկերութիւններ պիտի նախընտրէին թռիչք չկատարե՞լ 1 Յունուար 2000ին, 55.6 առ հարիւրը պատասխանած է, թէ օդանաւային կարգ մը գիծեր կրնան մէկ օր, մէկ շաբաթ կամ աւելի քան մէկ ամիս անշարժ մնալ:

«Էժիա Փեսիֆիք» օդանաւային ընկերակցութիւնը, որուն մաս կը կազմեն օդանաւային 19 գիծեր, կը յայտարարէ, թէ օդանաւային ընկերութիւններ չեն կրնար անգործութեան մատնել իրենց օդանաւերը, որքան ալ փոքր շահ ապահովեն:

«Հազարամեակի ժահր»ը դիմակալելու պատրաստութեան մակարդակը գրեթէ նոյնն է օդանաւային տարբեր ընկերութիւններու պարագային: Այս հարցին առնչուող հարցումի մը պատասխանելով ընկերութիւններուն 81 առ հարիւրը նշած է, թէ կը գտնուի «համապարփակ եւ իրապաշտ ծրագիր մը ճիշդ տեղին եւ ժամանակին» կիրարկելու մակարդակին վրայ:

Օդանաւային ճամբորդութեան միջազգային ընկերակցութիւնը պատրաստուածութեան տարբեր մակարդակները դասաւորած է սեւ, կարմիր, դեղին, կանաչ եւ կապոյտ գոյներով: Վերոնշեալ «համապարփակ եւ իրապաշտ ծրագիրը» բնորոշուած է կանաչ գոյնով: Սեւը կը նշանակէ, թէ օդանաւային գիծ մը «որեւէ ծրագիր չէ մշակած», օդանաւային միայն մէկ գիծ *«էր Չայնա»*ն յայտնած է, թէ կը գտնուի կապոյտ մակարդակի վրայ, այսինքն «ամբողջութեամբ փորձուած եւ պատրաստ համակարգերու» հանգրուանին:

Հարցախոյզին պատասխանողներուն 14,3 առ հարիւրը կը նշէ, թէ նախապատրաստութեան աշխատանքները կը կաղան:

Մասնագէտներու կարծիքով, օդանաւային գիծերու պատրաստուածութենէն աւելի կարեւոր է օդակայաններու եւ օդային երթեւեկին հսկող համակարգերու պատրաստուածութեան մակարդակը:

Օդանաւային ճամբորդութեան միջազգային ընկերակցութիւնը հաստատած է 20 միլիոն տոլարի հիմնադրամ մը հսկելու եւ օգնելու համար «հազարամեակի ժահր»ը յաղթահարելու աշխատանքին:

Իրօք, օդանաւային ընկերութիւններ կը գիտակցին իրենց հակակշիռն դուրս գոյութիւն ունեցող հիմնական հարցերու գոյութեան: Աւստրալիական *«Քանթաս»* օդանաւային գիծերու բանբերը յայտնած է, որ ընկերութիւնը կրնայ փոխել իր թռիչքներուն ուղղութիւնը, եթէ, օրինակի համար, «օդային երթեւեկի վերահսկող համակարգ մը, օդակայան մը կամ օդային գօտի մը» պատրաստուածութեան բաւարար մակարդակ չունենայ:

... ԹՂԹԱԴՐԱՄԻ ՊԱՀԱՆՋ

Թայլէնտի Կեդրոնական դրամատունը վերջերս յայտարարած է, թէ կրնայ յաւելեալ թղթադրամ տպելու ստիպուիլ յառաջիկայ Դեկտեմբերին, որովհետեւ «Հազարամեակի ժահր»ը կրնայ մարդիկը մղել, որ սովորականէն աւելի մեծ գումարներ պահանջեն իրենց պահ դրուած խնայողութենէն, վախնալով, որ Թայլէնտի դրամատունները պիտի չկարենան լուծել համակարգիչներու «խելագարութեան» հարցը:

Նման պահանջարկի դիմաց Կեդրոնական դրամատան տպարանը պատրաստ պիտի ըլլայ 1999ի Դեկտեմբերէն 2000 Յունուարի միջեւ բարձրացնելու թղթադրամներու քանակը:

Թայլէնտի բոլոր դրամատունները, օրէնքին համաձայն, պարտաւոր են երեք ամիսը անգամ մը տեղեկութիւններ հրապարակել 2000 թուականը դիմակալելու իրենց նախապատրաստական աշխատանքներուն մասին: Անոնք պարտաւոր են մինչեւ Յունիս յաղթահարել «Հազարամեակի ժահր»ը:

Թայլէնտի Կեդրոնական դրամատան ներկայացուցիչը կը հաւաստէ, թէ բաւարար աղբիւրներ ունի դիմակալելու համար որեւէ յաւելեալ պահանջարկ, որ կրնայ ստեղծուիլ անճախատեսելի պայմաններու պատճառով:

Հին համակարգիչներ պիտի չկարենան իրարմէ զանազանել 2000 եւ 1900 թուականները, որովհետեւ անոնք կը կարդան տարեթիւի մը վերջին երկու թիւերը միայն: Այս անկարողութիւնը կը սպառնայ խելագարութեան առաջնորդել համակարգչային զանազան ցանցեր եւ քայքայել դրամատնային հաշիւներու ցուցակներ:

ՀԱԶԱՐԱՄԵԱԿԻ ԽՈՍՔԵՐ

ԱՄՈՒԱՆ ՅԱՏԿԱՆՇԱԿԱՆ ՄՏԱԾՈՒՄՆԵՐԸ

◆«Երբ քննադատական ժխտական յօդուածներ կը կարդամ, գործակիցներուս կ՚ըսեմ, թէ կրնան ընկերասկցի՛ ինծի դէպի դրամատուն, որովհետեւ ամբողջ ճամբուն ընթացքին կու լամ»:

Ամերիկացի դաշնակահար եւ բեմի անձնաւորութիւն՝ Լիպերաս, որ մահացաւ 4 Փետրուար 1987ին:

◆«Համախոհութեան մեր սուրճը պիտի պատրաստենք արդարութեան զտիչով, որպէսզի վայրագութեան կամ վրիժառութեան ոչ մէկ հետք գտնուի»:

Հայր Ժան-Պերթրան Արիսթիտ, Հայիթիի մէջ ժողովրդավարական ձեւով ընտրուած առաջին նախագահը՝ 7 Փետրուար 1991ին արտասանած իր անդրանիկ ճառին մէջ:

◆«Այստեղ բազմաթիւ տղաք այսօր պատերազմը կը դիտեն իբրեւ ամբողջ փառք մը: Բայց տղա՛ք, ատիկա ամբողջ դժոխք մըն է»:

Ուիլիրմ Շերման, Ամերիկայի քաղաքացիական պատերազմին ընթացքին կռուած հրամանատար մը՝ 1880ին Օհիոյի մէջ արտասանած ճառի մը մէջ:

◆«Եթէ սատանան գոյութիւն չունի եւ մարդը ստեղծած է զայն, ապա զայն ստեղծած է իր սեփական պատկերով եւ նմանողութեամբ»:

Ռուս վիպագիր Ֆիոտոր Տոսթոյեւսքիի «Քարամազով եղբայրները» գործէն: Տոսթոյեւսքի մահացաւ 9 Փետրուար 1881ին:

◆«Ինծի հետ կը խօսի այնպէս, կարծէք հրապարակային հանդիպում մըն եմ ես»:

Բրիտանիոյ Վիքթորիա թագուհին, որ 10 Փետրուար 1840ին ամուսնացաւ Ալպերթ իշխանին հետ: Խօսքը կը վերաբերի վարչապետ Ուիլիրմ Կլատսթընի:

◆«Մարդկային թերութիւններէն ոչ մէկը այնքան մեծ է, որքան մեզի նման մարդիկը աւելի լաւ դարձնելու փորձը»:

Ֆրանսացի թատերագիր եւ դերասան Մոլիէրի «Լը Միզանթրոփ» թատերգութենէն: Մոլիէր մահացաւ 17 Փետրուար 1673ին, բեմին վրայ տապալելով:

◆«Զրանցքը պարզապէս խրամ մըն է եւ կարելի պիտի ըլլայ զայն կտրել, երբ մէկը քաջութիւնը ունենայ փորձելու»:

Նափոլէոն Պոնափարթի նամակներէն: Պոնափարթ ինքգինք Ֆրանսայի Առաջին հիւպատոս հռչակեց 19 Փետրուար 1800ին:

◆«Քանի մը հոգի խնդացին, քանի մը հոգի լացին, բայց մարդոց մեծամասնութիւնը լուռ մնաց: Ծիշեցի Պհակաւատ Կիթայէն տող մը. «Ես վերածուած եմ մահուան, աշխարհներու աւերիչին»: Կ՚ենթադրեմ, որ բոլորս նոյնը մտածեցինք»:

Ամերիկացի բնագէտ եւ հիւլէական ռումբի «հայր» Ռաբերթ Օփենհայմըր՝ խօսելով 1945ին այս ռումբին գործածութեան մասին: Օփենհայմըր մահացաւ 18 Փետրուար 1967ին:

◆«Փառք Աստուծոյ տակաւին անաստուած եմ»:

Ժապաւէններ բեմադրող սպանցի կերիրապաշտ արուեստագէտ Լուիս Պանուէլ՝ «Լը Մոնտ»ի մէջ լոյս տեսած յօդուածի մը մէջ: Ան ծնած է 22 Փետրուար 1900ին:

◆«Ժ՚աքիւզ» (կը դատապարտեմ)

Վերնագիրը՝ Ֆրանսացի վիպագիր Էմիլ Զոլայի կողմէ գրուած բաց նամակի մը, որ լոյս տեսած է փարիզեան «Լ՚Սրօր» օրաթերթին մէջ: Նամակը կը դատապարտէ Ֆրանսական պետութեան՝ կեցուածքը Ալֆրէտ Տրէյֆուսի գաւառանութեան հարցին առնչութեամբ: Զոլա բանտարկուած է 23 Փետրուար 1898ին:

Պատրաստեց
Լ. ԿԻԼԻՋՅԵԱՆ - ՍՐԱՊԵԱՆ

ՕՐԱՏԵՍ

ՇԱՐԺԱՊԱՏԿԵՐ ՀԵՌԱՏԵՍԻԼ

◆ *ՏԸ ՈՒԵՏԻՆԿ ՍԻՆԿԸՐ-* (*Թլանէթ/Ապրաժ. Ջուք. Փլազա. Քոնքորտ*).- Հարսանեկան խնճոյքներու երգիչ Ռոպի (Ատաս Սանտշը) իր «պարտականութեան» ընթացքին կը հանդիպի սպասեակ Ճուլիային (Տրիս Դարիսոր), որուն սիրտը կը փորձէ գրաւել:

◆ *ՍՈԼՃԸՐ-* (*Ամպասատ. Ֆրիտէյ. Թլանէթ/Ապրաժ. Թրիփոլի. Քոնքորտ*).- Քըրթ Ռասըլ դեր ստանձնած է գիտաերեւակայական ֆիլմի մը մէջ, ուր ուղեղային լուացքով անգութ «գիճուորներ» կը պատրաստուին:

◆ *Ը ՏԵՍԹԸՆԻ ԱՃ ՀԸՐ ՕՈՒԸՆ-* (*Ամփիր/Սոֆիլ. Տիւճ. Սոտիքօ. Սէնթ Էլի. Էլիթ. Աթլանթիս. Լաս Սալինաս*).- Իրական պատմութենէ առնուած ֆիլմ մը, ուր Վերոնիքա (Քէթրին Մաքքորմաք) իր կենցաղը կը փոխէ. մօտենալու հաւատ հարուստ դասակարգի մաս կազմող իր սիրահարին (Ռիֆիւս Սիուէլ):

◆ *ՄԻԹ ԾՕ ՊԼԷՔ-* (*Թլանէթ/Ապրաժ. Ջուք. Քասլիք. Թրիփոլի. Փլազա. Քոնքորտ. Ֆրիուէյ*).- Պրէտ Փիթ ինքնաշարժի արկածով կը սահանայ. բայց փոխանակ անդենական բարձրանալու, կը «հաստատուի» զինք զարնող ինքնաշարժին մեծահարուստ տիրոջ՝ Էնթընի Հոփքինզի տունը. ուր կը սիրահարի անոր աղջկան՝ Քէր Ֆորլանի:

◆ *ԹԱՆԿՕ-* (*Էսփաս. Ամփիր/Սոֆիլ. Տիւճ. Սէնթ Էլի. Լաս Սալինաս*).- Բեսնդրիչ Մարիօ «Թանկօ» նիւթով ֆիլմի մը պատրաստութեան ընթացքին կը հանդիպի գեղեցիկ Էլէնային. որոնց շուրջ կը դառնայ ֆիլմին նիւթը:-

◆ *ՍԹԵՓՄԱՄ-* (*Էսփաս. Ամփիր. Տիւճ. Սոտեքօ. Սէնթ Էլի. Էլիթ. Աթլանթիս. Լաս Սալինաս*).- Իզապէլ (Ճուլիա Ռապրթց) կը փորձէ հոգ տանիլ իր ընկերոջ՝ Լուքի (Էտ Հարիս) զաւակներուն: Սակայն զաւակներուն հարազատ սայրը Ճէքի (Սուլան Սարանտոն) դժուար պայմաններ կը ստեղծէ:

◆ *ՄԱՅՔԼ-* (*Սիթէ. Սաժէս. Էլիթ*).- Մայքլը (ճոն Թրավոլթա) իր «պաշտօնակից»ներէն տարբեր է: Ան կը խմէ. կը ծխէ եւ կը հայհոյէ. սեւ գործ պիտի ունենայ 2 լրագրողներու եւ «հրեշտակային» հարցերու մասնագէտի մը հետ:

◆ *ԷՆԼՄԻ ԱՃ ՏԸ ՍԹՐԷՅԹ-* (*Վանտոմ. Փլազէթ/Ապրաժ. Ջուք. Քասլիք. Թրիփոլի. Փլազա. Քոնքորտ. Ֆրիուէյ*).- Փաստաբան Լեոպրդ Տիճի (Ռոլֆ Սոֆթ) կը փոխանցուի յոյժ գաղտնի տեղեկութիւն մը. առանց իր գիտակցութեան. որուն պատճառով կ'ամբաստանուի իբրեւ ոճրագործ եւ կը հալածուի գաղտնի սպասարկութիւններու կողմէ... Դեր ստանձնած է նաեւ Ճին Հէրմնը:

◆ *ՇԱՅՆ-* (*Սիթէ. Սաժէս. Էլիթ*).- Մանկութեան ծանր օրեր ապրած հանճար մը՝ Տէյվիտ. կը հեռանայ ընտանիքէն. ինչ որ պատճառ կը դառնայ, որ ան ստային խանգարում ունենայ:

◆ *ՖԱՅԶԸՐ ԼԱՅԹ-* (*Թլանէթ/Ապրաժ. Ջուք. Քոնքորտ եւ Սթարկէյթ*).- 1837ին. Էլիզապէթ (Սոֆի Մարսօ) կ'ընդունի հարուստ անգլիացիի մը առաջարկը՝ անոր համար զաւակ մը ծնելու. որպէ պիտի բաժնուէին. ծնունդէն անմիջապէս ետք. ըստ պայմանագրութեան:

◆ *ՌԱՇ ՀԱՍՈՒԸՐ-* (*Ամպասատ. Թլանէթ/Ապրաժ. Քոնքորտ*).- Չիճատահի հիւպատոսին 11 տարեկան աղջկան առեւանգուած է. որուն պատճառով Էֆ. Պի. Այ. գործի անցած է: օգնական ունենալով Եին (Ճէքի Չէն): Արկածախնդրական ֆիլմ մը երգիծական ձեւով ներկայացուած:

◆ *Ի.Ը ՊՈՍԻՒ-* (*Սիթէ. Սաժէս*).- Իր պսակի արարողութեան պատրաստութիւններով գեր-զբաղած Նիվէրի իշխանը կը սպանուի իր զարմիկին կողմէ: Բարեկամ ասպետ մը (Տանիէլ Օթէու) կ'որոշէ վրէժ լուծել:

◆ *ԱՅ ՍԹՐԻ. ՆՕ ՈՒԱԹ ԵՈՒ ՏՒՏ ԼԱՍԹ ՍԱՄԸՐ-* (*Ամփիր. Տիւճ. Սոտեքօ. Էսփաս. Լաս Սալինաս*).- Նախորդ ֆիլմին շարունակութիւնը. ուր «կորսուած» ոճրագործ մը դարձեալ ապաստէզ կ'իջնէ. կիսատ սնացած իր «գործը» աւարտելու...

◆ *ՌՈՆՆԸՆ-* (*Թլանէթ/Ապրաժ. Քասլիք*).- Դէպքը տեղի կ'ունենայ Փարիզի մէջ. ուր իրլանտացի աղջիկ մը (Նաթաշա Մաքելհոն) կազմած է գողերու խմբակ մը՝ «Ռոնընս»: Արկածախնդրական եւ հետաքրքրական ֆիլմ: Դերակատարներ՝ Ռոպրդթ Տի Նիրօ. Ժան Ռենօ եւ Ճոն Փէն:

◆ *ՏԸ ՓԱՐԸՆԹ ԹՐԻՓ-* (*Թլանէթ/Ջուք*).- Իրարմէ բաժնուած երկուորեակ քոյրեր. իրենց «դերերը» փոխելով պիտի փորձեն իրարմէ բաժնուած իրենց ծնողքը վերամիացնել:

◆ *ԱՆԹՅ-* (*Թլանէթ/Ապրաժ. Քասլիք.*).- Գիտաերեւակայական մանուկներուն համար ֆիլմ մը. որուն մէջ օգտագործուած են Վուտի Էլլընի. Սիլվեսթրը Սթալոնի եւ Շարոն Սթոնի ձայները...

◆ *ԻՎԸՐ ԱՃԹԸՐ-* (*Էսփաս. Ամփիր. Սոտեքօ*).- Այս անգամ ֆիլմի վերածուած է «*Մոխիկը*»-. սանր փոփոխութիւններով: Դեր ստանձնածներն են Տրիս Պէրիսոր. Ակեզելիքա Հիւսքոնը եւ Տակրի Սքաթ:

◆ *Ը ՓԸՐՖԷՔԹ ՄԸՐՏԸՐ-* (*Սաժէս*).- Հիշողութեան ֆիլմի մը կրկնութիւնը: Կնկան մը ամուսինը եւ սիրահարը կը ստանդրեն զինք սպաննել: Դերակատարութիւն՝ Մայքլ Տակլըսի:

◆ *ՄՈՒԼԱՆ-* (*Թլանէթ/Ապրաժ*).- Ուոլթ Տիզնի դարձեալ գործի վրայ է. այս անգամ չինական պատմութիւն մը ֆիլմի վերածելով: Չինացի աղջիկ մը՝ Մուլան. հօրը պատիւը փրկելու համար կը ծպտուի իբրեւ տղայ եւ կը զինուորագրուի բանակին՝ հայրենիքը պաշտպանելու համար բարբարոս ցեղերու յարձակումներուն դէմ:

ՍՐԱՀԱՆԵՐՈՒՆ ՀԵՌԱԽՕՍԵՐԸ. Ժողովրդ.- 233:50. Փլազէթ/Ապրաժ.- 282:92. Փլազէթ/Ճայֆիր.- 812:03. Ազատասատ.- 237:90. Էլիթ.- 5:03. Ամփիր/Մասաքս.- 5:26. Հարիւր.- 455:00. Բոլոր.- 312:02. Լուսաս.- 213:26. Վանտոմ.- 224:02. Սէնթ Էլի.- 50:26. Ամփիր. Տիւճ.- 282:23. Ամփիր/Սոֆիլ.- 205:06. Սաժէս.- 342:06.

թէլ. ԼԼ.

7:30.- *Արաբերէն լուրեր*
8:00.- *Լօրոնիուկ*
8:15.- *Կենդանի գծանկար՝ «Թէուտոր Տը Թակպոթ»*
8:30 - *Ալիս Օ Փէյի Տէ Մերվէյ*
9:00.- *Սուպիէ*
11:00.- *Օշընն Կըրլ*
11:30.- *Վաւերագրական*
12:00.- *Քիֆ Սահթաք*
12:30 - *Եգիպտական երկար ժապաւէն*
14:30 - *Արաբերէն լուրեր*
15:00.- *Ուա Քասապլանգա Քատիա*
16:00 - *Կենդանի գծանկար՝ «Պլինքի Պիլ»*
16:30.- *Կենդանի գծանկար՝ «Քասիրպլ Լնոր Ֆրենտ»*
17:00 - *Թէլ Սի Ուայ*
17:30.- *Զրաա Եալլա Զրաա*
18:00.- *Թուրաա Ուա Լաարաբ*
18:30 - *Տը Պոլա Լնտ Տը Պիուրիֆուլ*
19:30.- *Արաբերէն լուրեր*
20:00.- *Ալլէթ Ապուլ Պալաւէլ*
20:30.- *Թոք Ռիր Ալ Թաքրիր*
21:30 - *Ալաա Ուա Նաս*
23:30 - *Վաւերագրական*

ԼՈ. ԹԻ. ՎԻ.

7:00.- *Թէ. Էֆ. Լի լուրեր*
7:30 - *Թէլէ Մաթէն*
9:00 - *Սուֆրա Տէյնէ*
9:30 - *Սորիքօ Թի Վի. Շուֆինկ*
11:00.- *Քլիփս*
11:30.- *Մակպին*
12:45 - *Քի Լ Քի*
13:15.- *Տէ Շիֆի Լ Տէ Լեթր*
14:00 - *Թէ. Էֆ Լի լուրեր*
14:45 - *Ուա Քանա Սայֆան*
15:45 - *Աղանի Աղանի*
17:15 - *Մինի Սթիւտիօ*
18:00 - *Էս. Թի. Վի. Սփորց*
18:15 - *Թէլէ Ֆոլթ*
19:15 - *Քըլ Մէյլէ Ալլէ*
20:00.- *Արաբերէն Լուրեր*
20:30 - *Տը Լքս Ֆայլկ*
21:30 - *Տը Վիկիթոր*
22:30 - *Էս. Թի. Վի. Սփորց*
22:45 - *Ամերիկեան երկար ժապաւէն՝ «Պլանէթ ափ տը Լիրիս*

ԷԼ. ՊԻ. ԱԻ.

7:00.- *Մի. Էն. Էն ի լուրեր*
7:30.- *Մա Ըլաք Իլլա Հայֆա*
8:00.- *Լէրի Քինկ*
9:00 - *Եգիպտական ֆիլմաշար*
10:00 - *Սեւըն Տէյկ*
10:30.- *Նահարաք Սայիտ*
13:30.- *Սի Էն. Էն.ի լուրեր*
14:00.- *Ֆլէշ Ինֆօ*
14:15.- *Ինթա Ուա Ինա*
15:15.- *Մեքսիքական ֆիլմաշար*
16:30 - *Քեսթիոն Փուր Լօն Շամփիոն*
17:00.- *Քիֆ Ու Լէյշ*
18:00.- *Շու Պատտաք*
19:00.- *Ալ Քաֆաս Ալ Զահապի*
20:00.- *Արաբերէն լուրեր*
20:30 - *Ամերիկեան երկար ժապաւէն՝ «Տը Վարտ Ուիթ Ը Վենճընս»*
22:30 - *Թէլէ Սփոր*
00:00 - *Ամերիկեան երկար ժապաւէն՝ «Ին Տը Արմզ Ափ Ը Քիլլր»*

ՍԱԲԱԹ ԱԶԱՏ

7:00.- *Ալամ Ալ Սապահ*
13:00 - *Ֆլէշ Ինֆօ*
13:15 - *Տալան*
14:00 - *Արաբական ֆիլմաշար*
15:00.- *Արաբական ֆիլմաշար*
16:30 - *Կենդանի գծանկար՝ «Մէքրլ Թաան»*
17:00 - *Ըկղար Ըքպար*
17:30 - *Ֆրանսերէն լուրեր*
17:45.- *Անգլերէն լուրեր*
18:00.- *Ֆէյմ*
19:00.- *Թէլէ Ֆան*
20:00 - *Արաբերէն լուրեր*
20:30.- *«Էն ինքոնվենիընթ Վուսմն»*
22:30 - *Ալալ Հաուա*

Էլ. ՊԻ. Էս.

14:30.- *Վիտէօ Քլիփս*
15:30 - *Ամի Լերըր*
16:30 - *Կենդանի գծանկար*
17:00 - *Եգիպտական ֆիլմաշար*
18:00.- *Զարլի'ս Էնճըլկ*
19:00.- *Եգիպտական երկար ժապաւէն*
21:00.- *Արաբերէն Լուրեր*
21:30.- *Սուարէ Միլիքալ*
23:30.- *Վաւերագրական*

---

* Վերոյիշեալ յայտագիրները ենթակայ կրնան ըլլալ որոշ փոփոխութիւններու:

ԿԸ ՆՈՒԻՐԵՆ

● Անուշ Ձեւանեանի մահուան առիթով, ՔԱՀԼԻ ծերանոցին եղած են հետեւեալ նուիրատուութիւնները.

ՔԱՀԼԻի տնօրէնութիւն. պաշտօնէութիւն եւ Խուլերու եւ Մասնաւոր դասարաններու ուսուցչական կազմ 440,000 լ.ռ., տէր եւ տիկին Ալնդրանիկ Ձեւանեան 150,000 լ.ռ, տէր եւ տիկին Սամուէլ Գարագաշեան 75,000 լ.ռ., տոքթ. Բիւզանդ Հալաճեան 50,000 լ.ռ., տէր եւ տիկին Պետրոս Քէօյլեան եւ ընտանիք 50,000 լ.ռ., տէր եւ տիկին Կարպիս Գուլումճեան 50,000 լ.ռ., տէր եւ տիկին Վաչէ Պարիկեան 50,000 լ.ռ., Խաչատուրեան եւ Զէքէմեան ընտանիքներ 50,000 լ.ռ., տիար Կարապետ Յարութիւնեան 30,000 լ.ռ. Մազմանեան եւ Գիլիրեան ընտանիքներ 30,000 լ.ռ., տէր եւ տիկին Գրիգոր Փոստաճեան 25,000 լ.ռ., տէր եւ տիկին Յարութիւն Թորոսեան 25,000 լ.ռ., տէր եւ տիկին Յովհաննէս Յովհաննէսեան 20,000 լ.ռ., տէր եւ տիկին Գէորգ Գազէզեան 20,000 լ.ռ., տէր եւ տիկին Վարդան Սանդուրեան 20,000 լ.ռ., տէր եւ տիկին Ստեփան Գարապոյաճեան 20,000 լ.ռ., վեր. եւ տիկին Ռոպէրէ եւ Թերեզ Սարգիսեան 20,000 լ.ռ., տէր եւ տիկին Աբրահամ Քէօյլեան 10,000 լ.ռ., տէր եւ տիկին Ձորճ Զաքըրեան եւ զաւակունք 100$, տէր եւ տիկին Յաքէթ Խանճեան եւ զաւակունք 100 $, տէր եւ տիկին Սէմ Մազմանեան 100$, ողբացեալին բոլոր թոռները 100$, տէր եւ տիկին Արա Տէր Պետրոսեան 60$, տէր եւ տիկին Վարուժան Գասպարեան 50$, ազգային մը 40$, տէր եւ տիկին Վրէժ Պաղիկեան 10$, տէր եւ տիկին Գէորգ Գարամիհեան 10$:

ԿԸ ՆՈՒԻՐԵՆ

●Գրիգոր Մատաղճեանի մահուան առիթով, փոխան ծաղկեպսակի, Ս. Սարգիս եկեղեցւոյ եղած են հետեւեալ նուիրատուութիւնները.

Տէր եւ տիկին Սարգիս Աշըքեան 10,000 լ.ռ., տէր եւ տիկին Լեւոն Պէրէճիքլեան 5$, Անիս Մըրշէլ եւ ընտանիք 10,000 լ.ռ., Շաֆիք Մըրշէլ եւ ընտանիք 10.000 լ.ռ., Բարիքեան ընտանիք 25.000 լ.ռ., Գեղոբ Հեվլաճեան եւ որդիք 10.000 լ.ռ., Մունիր Էզզէ 10$, Քէմիլ Մաճլուֆ 20.000 լ.ռ., Փափազեան ընտանիք 10.000 լ.ռ., տիկին Արշօ Խաչերեան 5,000 լ.ռ., տէր եւ տիկին Աբրահամ Նահապետեան 5.000 լ.ռ., Սասի Թաշճեան 10.000 լ.ռ., Համզօ Համզօ 10.000 լ.ռ., Էլի Պիւթար 20.000 լ.ռ.:

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

●Ոսկի փայլեցնող վարպետ (*ճիլաճի*) եւ մոմի վրայ աշխատող վարպետ օրիորդ մը: Հեռ. 01-263631:

ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ ՄՈՒՏՔԻ ՆԻՒԹԱԿԱՆ ՄՏԱՀՈԳՈՒԹԻՒՆՆԵՐԷՆ ՁԵՐԲԱՔԱՋԱՏԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԵՑԷՔ

ԱՖԽԻԼի մօտ

●ՆՈՒԱՃԱԳՈՅՆ սակերով
●ԱՌԱՒԵԼԱԳՈՅՆ խնամք
●Վճարման դիւրութիւններ

Հասցէ.- Ազգային Խորհուրդի շէնք. ԱՖԷՏի կից,
Հեռ. 248238, 262221:

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԿԱՐԵՒՈՐ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆ ՄԸ ԿԱՐԻՔԸ ՈՒՆԻ

ՎԱՃԱՌՈՂ ՊԱՇՏՕՆԵԱՆԵՐՈՒ

Գրասենեակի եւ շուկայի մէջ աշխատող, ներկայանալի, ֆիզիքապէս տոկուն, անգլերէն եւ արաբերէն լեզուներուն տիրապետած, նախընտրաբար համակարգիչի գործածութենէ տեղեակ եւ փորձառու. նուազագոյնը Բ. պաքալորէայի (կամ համարժէք վկայականի) տիրացած:

Հետաքրքրուողները կրնան հեռաձայնել 01/481498 թիւին կամ իրենց սի.վի.ն ֆաքսով ուղարկել 01/491248 թիւին, առաւօտեան ժամը 9էն մինչեւ կէսօրէ ետք ժամը 3:

ԴԱՄԱՍԿՈՍԻ Ս. ՍԱՐԳԻՍ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ՀԱՒԱՏԱՑԵԱԼ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴԻՆ

Առ ի գիտակցութիւն դամասկոսահայ հաւատացեալ ժողովուրդին կը յայտնենք, թէ Ս. Սարգիս եկեղեցւոյ թաղական եւ տնտեսական մարմինները նշանակած են գերեզմանատան պայծառացման եւ հոգատարութեան համար յատուկ յանձնախումբ մը, որ կազմուած է հետեւեալ ազգայիններէն.

Պրն. Միսակ Միսիրլեան
Պրն. Յովհաննէս Աթուքանեան
Պրն. Յովիկ Տէր Պետրոսեան

Հետեւեալ յանձնախումբը իր առաջին կոչը ուղղած էր 13 Ապրիլ 1998ին եւ խնդրած էր, որ իւրաքանչիւր պատասխանատուութիւն ստանձնող անձ պարտի վերատեսութեան ենթարկել իր սիրեցեալներուն ու հարազատներուն շիրիմները, նորոգել խաչերն ու յստակացնել անունները:

Վերջին պայմանաժամ նկատի առնուած էր 13 Մայիս 1998ը:

Այս առնչութեամբ շատեր, ընդառաջելով մեր յայտարարութեան, պարտաճանաչօրէն պատասխանեցին մեր կոչին: Ուստի գերեզմանատան յանձնախումբը իր խորին շնորհակալութիւնը կը յայտնէ բոլոր այս պարտաճանաչ, հոգատար անձերուն:

Իսկ անոնք, որոնք չընդառաջեցին մեր խնդրանքին ու ձգեցին մեզ անպատասխան, դարձեալ կը խնդրենք ու կ'ընենք երկրորդ յայտարարութիւն մը, որ բարի ըլլան ու գործադրեն մեր խնդրանքը ի շահ պահպանման իրենց շիրիմներուն, եւ օգնեն ու դիւրացնեն մեզի վստահուած գործունէութիւնը: «Հակառակ պարագային յանձնախումբը իրաւունք ունի իր որոշումը տալու ու գործադրելու պէտք եղած կարգադրութիւնները:

Կը խնդրենք նկատի առնել հետեւեալները՝ թէ բոլոր այն շիրիմներու տէրերը, որոնք հեռացած են Դամասկոսէն ու իրենց սիրեցեալներուն շիրիմները մնացած են անտէր ու անյայտ, անոնց հեռաւոր ազգականները իրաւունք չունին բացարձակապէս տէր կանգնելու անոնց շիրիմներուն: Իրաւունք կրնան ունենալ մի միայն այդ շիրիմներուն անմիջական հարազատները: Իսկ անոնք, որոնք կ'ապրին Դամասկոսէն հեռու, եւ կ'ուզեն, որ իրենց սիրեցեալներուն շիրիմները իրենց սեփականութիւնը մնայ, կը խնդրենք, որ բարի ըլլան նամակագրութեամբ շուտափոյթ կապ պահել մեզի հետ. որպէսզի պէտք եղած կարգադրութիւնները ձեռք առնենք ու յստակնան տէրերը:

Վերջին պայմանաժամ նկատի առնուած է 31 Դեկտեմբեր 1999:

Հասցէ.- Պապ Շարքի - Հայոց Ս. Սարգիս եկեղեցւոյ դիւանատուն, Դամասկոս, Սուրիա:

Հեռաձայն 00963-11-5431769, Ֆաքս 00963-11-4426257

ԾԱՆՕԹ.- Կը խնդրուի բոլոր նամակցողներէն, որ իրենց նամակները ըլլան կնքուած ու վաւերացուած իրենց բնակած քաղաքի եկեղեցւոյ առաջնորդարանէն. յստակօրէն յիշել հասցէն, հեռաձայնի եւ ֆաքսի թիւերը:

ԴԱՄԱՍԿՈՍԻ Ս. ՍԱՐԳԻՍ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ԳԵՐԵԶՄԱՆԱՏԱՆ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲ

Կազմակերպութեամբ՝

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆԻ «ՆԻԿՈԼ ԱՂԲԱԼԵԱՆ» ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԻ - ԱՆԹԻԼԻԱՍ

ԳՐԱԿԱՆ ԵՐԵԿՈՅ

«ՄԱՐԻԱՄ ԱՍՏՈՒԱԾԱՄՕՐ ՀԵՏ»

ԴՈԿՏ. ԹԱՄԱՐ ՏԱՍՆԱՊԵՏԵԱՆԻ

«Տիրամայր» հատորին հրատարակութեան առիթով

Գնահատանքի խօսք՝

ՊՐ. ԱՆԴՐԱՆԻԿ ԶԷՅԹՈՒՆԵԱՆԻ ԵՒ ՕՐ. ՇԱՀԱՆԴՈՒԽՏԻ

Բանախօսութեամբ՝

ԴՈԿՏ. ՀԱՅՐ ՄԵՍՐՈՊ ՎՐԴ. ԹՕՓԱԼԵԱՆԻ

Երեքշաբթի, 23 Փետրուար 1999, երեկոյեան ժամը 8ին. «Ս. Ներսէս Շնորհալի» երգչախումբի սրահին մէջ, կաթողիկոսարան, Անթիլիաս:

ՀՐԱՒԷՐ

ՇԱՆՈՒՅՑՈՂՆԵՐՈՒ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

«Ազդակ»ի մէջ ազգային կամ առեւտրական ծանուցումներ հրատարակել փափաքողներէն կը խնդրուի ծանուցումին բնագիրը ընթերցելի գիրով (հնարաւորութեանց պարագային՝ նախընտրաբար պաշտօնական թուղթի վրայ. եւ հնարաւորուած) ներկայացնել «Ազդակ»ի ծանուցումներու գրասենեակը:

ՍԱՀԱԶԴ

Պրն. Ասատուր Վարդանեան
Պրն. Յարութիւն Պոյաճեան
Պրն. Պետրոս Վարդանեան
Տէր եւ տիկին Արշակ Թաւլեան
Տիկին Ալիս Արսլանեան եւ զաւակունք
Տէր եւ տիկին Հրաչ Վարդանեան եւ զաւակունք
եւ համայն ազգականներ կը գուժեն իրենց կնոջ, քրոջ, մօր, մեծ մօր եւ հարազատին՝

ԱԶԱՏՈՒՀԻ ՎԱՐԴԱՆԵԱՆԻ

(Ծնեալ՝ Պոյաճեան, Քոթահեա 1910)

մահը, որ պատահեցաւ Կիրակի, 14 Փետրուար 1999, Մոնրէալի մէջ:

Թաղման արարողութիւնը կատարուեցաւ Մոնրէալի Ս. Յակոբ եկեղեցւոյ մէջ:

●Ներկայս ընդունիլ իբրեւ մահագդ:

ԱՍՏՂԵՐԸ

☆ *ԽՈՅ* (21 *Մարտէն* 20 *Ապրիլ*)

Զէ՛ք ուզեր բալել կոխուած նամբաներէ. կը սիրէ՛ք ունենալ ձեր ուրոյն գործը: Իրաւունք ունիք այդպէս մտածելու, ապագան պիտի փաստէ, որ իրաւացի է՛ք:

☆ *ՅՈՒԼ* (21 *Ապրիլէն* 21 *Մայիս*)

Ցանկութիւնը ունիք հնոյ հորիզոններ տեսնելու, նամբորդելու: Ձեր փափաքը պիտի իրականանայ: Հարկ է պարբերաբար փոխել միջավայրը:

☆ *ԵՐԿՈՒՈՐԵԱԿ* (22 *Մայիսէն* 21 *Յունիս*)

Ոչ ոքի նկատմամբ հեգնանք ունեցէ՛ք, ոչ ալ ձեր կարծր խօսքերով արհամարհեցէ՛ք ձեր շուրջինները: Միաբերէ՛ք իմաստուն առածը, թէ ով որ հով կը ցանէ, փոթորիկ կը հնձէ:

☆ *ԽԵՑԳԵՏԻՆ* (22 *Յունիսէն* 23 *Յուլիս*)

Օրը հանդարտ պիտի անցնի, որուն ընթացքին պիտի որոնեմ կամ պիտի մտածէ՛ք երկար ժամանակի վրայ տարածուող ծրագիր մը մշակել: Բայց ձեր այս մտածումը ձեռնտու չէ, եւ զուցէ՝ ապարդիւն:

☆ *ԱՌԻՒԾ* (24 *Յուլիսէն* 23 *Օգոստոս*)

Մանչերի է. օրը լաւ հանդիպումներ ունենալու կամ գործնական որոշումներ տալու: Օրը յարմար է. դրամական գործառնութեանց եւ սիրային ժամադրութիւններու:

☆ *ԿՈՅՍ* (24 *Օգոստոսէն* 23 *Սեպտեմբեր*)

Կը փափաքիք փոխել ձեր բնակարանը, կամ յարդարել զայն նոր կարասիներով: Օրուան ընթացքին պիտի առնէք նոր որոշումներ ձեր ապագային վերաբերեալ:

☆ *ԿՇԻՌՔ* (24 *Սեպտեմբերէն* 23 *Հոկտեմբեր*)

Աշխատանքի պտուղն, գործատեղիին մէջ բախում մի՛ ունենաք պաշտօնակիցի մը հետ, որ կը ցանկայ ձեր տեղը գրաւել: Պատասխան մի՛ տաք անոր գրգռիչ խօսքին:

☆ *ԿԱՐԻՃ* (24 *Հոկտեմբերէն* 23 *Նոյեմբեր*)

Օրը գեղեցիկ է. եւ շատ նպաստաւոր զգացական մարդի վերաբերեալ հանդիպումներ ունենալու, որ կրնայ նշանակալից անդրադարձ ունենալ: Պիտի զուարճանաք ձեր սիրած անձերով:

☆ *ԱՂԵՂՆԱՒՈՐ* (24 *Նոյեմբերէն* 21 *Դեկտեմբեր*)

Ձեր եռանդն ու կորովը բարձր են, օրը շատ նպաստաւոր է այցելութիւններու: Կրնաք կատարել նաեւ տեղափոխութիւններ, հանդիպելու բարեկամներու:

☆ *ԱՅԾԵՂՋԻՒՐ* (22 *Դեկտեմբերէն* 20 *Յունուար*)

Դուք գիտէ՛ք կազմակերպել ձեր անձնական, մասնաւորապէս ձեր կեանքը՝ լաւ ձեւով դասաւորելով ձեր աշխատանքները: Օրը շատ յարմար է. որոշ գործեր կարգադրելու:

☆ *ԾՈՎԱՆՈՅՇ* (21 *Յունուարէն* 19 *Փետրուար*)

Մի՛ ըլլաք ջղագրգիռ եւ յարձակուողական, որովհետեւ ձեր այդ վերաբերումը անհանոյ պիտի բերէ ձեր շրջապատին: Անուշ լեզուն օձը ծակէն կը հանէ:

☆ *ՁՈՒԿ* (20 *Փետրուարէն* 20 *Մարտ*)

Օրը շատ նպաստաւոր է. գործի մէջ յաջողութիւններ արձանագրելու: Այս աշխատանքէն պիտի ունենաք բաւական օգուտ: Ուրեմն մի՛ վարանիք աշխատանքի լծուելու:

ՕՐՈՒՆ ԵՂԱԾ ՄԱՀԵՐ

Ամերիկայի Հայ Դատի Յանձնախումբ

Ամերիկայի Հայ Դատի Յանձնախումբ հետեւեալ անձերուն մահուան առիթով, փոխանակ ծաղկեպսակի, Ս. Սարգիս եկեղեցւոյ եղած են հետեւեալ նուիրատուութիւնները.

Տիկին Ալիս Գարագաշեան 75,000 լ.ռ., տոքթ. Բիւզանդ Հալաճեան 50,000 լ.ռ., տէր եւ տիկին Պետրոս Քէօյլեան եւ ընտանիք 50,000 լ.ռ., տէր եւ տիկին Կարպիս Գուլումճեան 50,000 լ.ռ., տէր եւ տիկին Վաչէ Պարիկեան 50,000 լ.ռ., Խաչատուրեան եւ Զէքէմեան ընտանիքներ 50,000 լ.ռ., տիար Կարապետ Յարութիւնեան 30,000 լ.ռ. Մազմանեան եւ Գիլիրեան ընտանիքներ 30,000 լ.ռ., տէր եւ տիկին Գրիգոր Փոստաճեան 25,000 լ.ռ., տէր եւ տիկին Յարութիւն Թորոսեան 25,000 լ.ռ., տէր եւ տիկին Յովհաննէս Յովհաննէսեան 20,000 լ.ռ., տէր եւ տիկին Գէորգ Գազէզեան 20,000 լ.ռ., տէր եւ տիկին Վարդան Սանդուրեան 20,000 լ.ռ., տէր եւ տիկին Ստեփան Գարապոյաճեան 20,000 լ.ռ., վեր. եւ տիկին Ռոպէրէ եւ Թերեզ Սարգիսեան 20,000 լ.ռ., տէր եւ տիկին Աբրահամ Քէօյլեան 10,000 լ.ռ., տէր եւ տիկին Ձորճ Զաքըրեան եւ զաւակունք 100$, տէր եւ տիկին Յաքէթ Խանճեան եւ զաւակունք 100 $, տէր եւ տիկին Սէմ Մազմանեան 100$, ողբացեալին բոլոր թոռները 100$, տէր եւ տիկին Արա Տէր Պետրոսեան 60$, տէր եւ տիկին Վարուժան Գասպարեան 50$, ազգային մը 40$, տէր եւ տիկին Վրէժ Պաղիկեան 10$, տէր եւ տիկին Գէորգ Գարամիհեան 10$:

Լ. Օ. ԽԱՉԻ «Ա. ՊՈՒԼՂՈՒՐՃԵԱՆ» ԸՆԿԵՐԱԲԺՇԿԱԿԱՆ ԿԵԴՐՈՆ

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

Լ. Օ. Խաչի «Ա. Պուլղուրճեան» ընկերաբժշկական կեդրոնի շողանկարումի բաժանմունքը կարիք ունի շողանկարումի համալսարանաւարտ արհեստագէտի մը:

Հետաքրքրուողներէն կը խնդրուի դիմել «Ա. Պուլղուրճեան» ընկերաբժշկական կեդրոն, ամէն օր, առաւօտեան ժամը 8էն կէսօրէ ետք ժամը 4:

Լ. Օ. ԽԱՉԻ «ԿԱՐՍ» ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ (ԷՇՐԵՖԻԷ)

ՀԵՐԹԱԿԱՆ Բ. ԺՈՂՈՎ

Տեղի կ'ունենայ Երեքշաբթի, 23 Փետրուար 1999, առաւօտեան ժամը 9:30ին, Ազատամարտ ակումբի «Զուիսատարեան» սրահին մէջ:

Անդամակցիներուն ներկայութիւնը փափաքելի է:

ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐԶԱԿԱՆ -ԱՇԽԱՐՀ

ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՖՈՒԹՊՈԼԻ ԱԽՈՅԵԱՆՈՒԹԻՒՆ

Հ.Մ.Ը.Մ. ՅԱՂԹԵՑ ԹԱՏԱՄՈՆ ՍՈՒՐԻ՝ 2 - 1

Լիբանանի ֆութպոլի ախոյեանութեան 13րդ հանգրուանին, երկկ յետմիջօրէին Պուրճ Համուտի քաղաքապետարանի դաշտին վրայ, բագմահազար համակիրներու ներկայութեան, Հ.Մ.Ը.Մ. 2 - 1 արդիւնքով սուղ յաղթանակ մը արձանագրեց Թատամոն Սուրի դէմ եւ դասաւորման աղիւսակին մէջ կայն գերազանցելով՝ գրաւեց 4րդ դիրքը։

Մրցումը եղաւ բաւական բարձր մակարդակի եւ հետաքրքրական։ Ա. կիսախաղին, Հ.Մ.Ը.Մ. ամրողջութեամբ տիրապետեց մրցակիցին վրայ, սակայն ներկայացած բագմաթիւ առիթները վրիպեցան։ Հ.Մ.Ը.Մ.ի տղաքը խմբային յաւ խաղարկութեամբ աքցանի մէջ առին մրցակիցը, բայց չկրցան նշանակել անհրաժեշտ ուսպասուած կոյ մը եւ կիսախաղը աւարտեցին ճերմակ հաւասարութեամբ։ Տեղին է նշել, որ Հ.Մ.Ը.Մ. ունեցաւ չորս ստոյգ առիթներ եւ ձեռք ձգեց 8 բուռնը, ինչ որ յաւապէս կ'ապացուցէ անոր յարձակողական խաղարկութիւնը։

Բ. կիսախաղին, Թատամոն Սուր փորձեց «արթրնալ» եւ որոշ չափով յաջողեցաւ, թէեւ Հ.Մ.Ը.Մ. շարունակեց իր յարձակումները, բայց ոչ առաջին կիսախաղին տարողութեամբ ու կազմակերպուածութեամբ։

70րդ վայրկեանին, ագատ հարուածի մը վրայ, Թատամոն Սուր գլխու գեղեցիկ հարուածով բացաւ մրցումին հաշիւը՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի պաշտպանողական մէկ սխալին վրայ։ Հասան Ժաուատ առանձինն ձգուած էր քառակուսիին մէջ եւ շատ հանգիստ ձեւով առիթը ունեցաւ բարձրանալու եւ ամենայն ճշգրտութեամբ տալու իր գլխու հարուածը։ Սկզբունքով Ժաուատ (թիւ 17) պէտք է «բռնուէր» Տետէին կողմէ, սակայն վերջիներ թերացաւ իր պարտականութեան մէջ։

Այնուհետեւ Հ.Մ.Ը.Մ. շուրջ տասը վայրկեան «կորսուեցաւ», սակայն 80րդ վայրկեանին Վարդանի նշանակած փրկարար կոյը կացութիւնը վերստին շրջեց ի նպաստ Հ.Մ.Ը.Մ.ի, որ դարձեալ ձեռք առաւ մրցումին ղեկը եւ սկսաւ իր յարձակումներուն։

85րդ վայրկեանին, անգամ մը եւս Վարդանի մէկ անհատական ճիգին շնորհիւ, գնդակը հասաւ Գօգօ Այլոգեանի, որ առանց տատամսելու գօրաւոր ու ճշգրիտ հարուածով մը «պատուեց» մրցակից բերդին ուռկանը...

Մրցումին վերջին տասը վայրկեաններուն, Հ.Մ.Ը.Մ. չինկաւ պաշտպանողական խաղառճին ծուղակը եւ շարունակեց իր յարձակումները, որոնք թէեւ անցան ապարդիւն, բայց արդի ֆութպոլի տրամաբանութեամբ, ամէնէն ճիշդ թաքթիքն էր, որ կրնար կիրարկուիլ մարգիչ Մլաւիկ Գարրիչէեանի կողմէ։ Ի վերջոյ յարձակողականը յաւագոյն պաշտպանողականը չէ արդեօք։ Փաստօրէն այո։

* * *

Երկկուան մրցումին առաւել կամ նուազ չափով բոլոր տղաքը ունեցան յաւ խաղարկութիւն։

Բերդապահ Խալիֆէ գրեթէ մնաց անգործ եւ բացի ստացած կոյէն, յատկանշական ոչ մէկ փորձարկումի ենթարկուեցաւ։

Յետսապահ գիծին վրայ, Անթօ Պետոյեան յաւ խաղարկութիւն ունեցաւ եւ յաճախ ձախ կողմէն կը յառաջանար մինչեւ մրցակից քառակուսի եւ վտանգ կրստեղծէր անպայման։ Ստեփան հակառակ քանի մը ծանր սխալներուն՝ կը մնայ պաշտպանողական գիծին սիւնը։ Քատտուրա յաւ էր ու արթուն, իսկ պատանի Յարութ Կիւլիւկեան ունեցաւ բացառիկ խաղարկութիւն եւ հարիւր տոկոս յաջողեցաւ անսխալ մարքաժի ենթարկել Թատամոնի յառաջապահ աստղը՝ Հայսամ Զէյնը ու գայն անշարժացնել։ Յարութ իրաւամբ ապագայ կը խոստանայ եւ մեծ յոյս կը ներշնչէ իր կազմին։ Անոր կը պակսի միայն փորձառութիւնը, որ բնականաբար ձեռք կը ձգուի ժամանակի ընթացքին։

Միջնապահ գիծին վրայ, Արթիւր Ասոյեան ունեցաւ յաւ երոյթ մը, Վաչէ Զաքարեան բաւական յաւ էր, Տետէ եւս արդարացուց իր խաղարկութիւնը եւ տիրական ներկայութիւն եղաւ դաշտին կեդրոնը եւ իր էսիսթներով տպաւորեց, իսկ Գօգօ Այլոգեան անկախ իր նշանակած կոյէն, ունեցաւ յաւ երոյթ մը։

Ինչ կը վերաբերի յառաջապահ գոյգին, Վարդան հակառակ իր վրայ հսկողութեան ու իր դէմ կատարուող ֆաուլերուն՝ յաճախ «փախաւ» եւ իրմէ սպասուածը տուաւ։ Անոր շնորհիւ է, որ իրականութեան մէջ երկկ կարելի եղաւ 3 կէտով մեկնիլ դաշտէն։ Դրս, յաջորդաբար չորրորդ մրցումն ըլլալով «ներկայ» չէր դաշտին վրայ։ Ան ոչ մէկ ձեւով կ'արդարացնէ իրմէ ակնկալուածը եւ ամբողջ 90 վայրկեան կը մնայ շուքի մէջ։ Աւելին. երկկուան մրցումին, դաշտին վրայ անոր տգեղ վարմունքը՝ մարգիչին նկատմամբ կապէս անընդունելի է, մանաւանդ խմբապետի իր հանդամանքով։ Եւրոպական դաշտերուն վրայ նման երեւոյթ մը (մարգիկ մը մարգիչին վրայ պոռայ) կրնայ շատ սուղ արժել մարգիկին հաշուոյն։

13րդ հանգրուանի մրցումներուն, Սաֆա 4 - 1 արդիւնքով տապալեց Ահտը, Անսար 1 - 0 դժուար յաղթանակ մը տարաւ Ախա Ահլի Ալէյի դէմ, իսկ Ահլի Սայտա իր դաշտին վրայ տեղի տուաւ Պըրժի առջեւ՝ 2 - 1 արդիւնքով։

Ստորեւ՝ մրցումներուն արդիւնքները.

Հ.Մ.Ը.Մ. - Թատամոն Սուր	2 - 1
Սաֆա - Ահտ	4 - 1
Շապաղ Սահէլ - Սալամ	2 - 1
Անսար - Ախա Ահլի Ալէյ	1 - 0
Նըժմէ - Հ.Մ.Մ.	0 - 1
Ահլի Սայտա - Պըրժ	1 - 2

ԴԱՍԱՒՈՐՈՒՄ	ԿԷՏ	ՆՇ.	ՍՏ.
1.- Անսար	31	21	7
2.- Սաֆա	25	28	13
3.- Շ. Սահէլ	25	20	13
4.- Հ.Մ.Ը.Մ.	21	13	15
5.- Հ.Մ.Մ.	20	17	18
6.- Թ. Սուր	19	23	19
7.- Ահլի Սայտա	16	18	20
8.- Սալամ	13	7	9
9.- Պըրժ	13	11	23
10.- Ախա Ալէյ	12	17	23
11.- Նըժմէ	9	9	12
12.- Ահտ	8	15	26

ՊՈՒՆՏԼԻԼԿԱ

ՊԱՅԷՐՆ ՄԻՒՆԻԽ ԱՌԱՆՁԻՆՆ՝ ԳԱԳԱԹԻ ՎՐԱՅ

Երկու ամսուան ձմեռնային արձակուրդէ մը ետք, անցեալ շաբաթավերջին վերսկսան Գերմանիոյ ախոյեանութեան (Պունտսլիկա) մրցումները։

Պարագլուխի դիրքը գրաւող Պայէրն Միւնիխ 3-0 արդիւնքով յաղթական վերադարձաւ Տուիսպուրկի (14րդ) դաշտէն։ Քարսթրն Եանքրը (26րդ), Շթեֆան Էֆենպէրկ (41րդ) եւ Թոմաս Հելմրը (71րդ) նշանակեցին մարգիչ Օթմար Հիցֆէլտի կազմին երեք անպատասխան կոյերը։

Իր արձանագրած այս յաղթանակէն ետք, Պայէրն Միւնիխ այժմ տասը կէտի առաւելութիւն մը ունեցաւ իր անմիջական մրցակիցին՝ Պայէր Լեւերքուզէնի վրայ, որ իր դաշտին վրայ դժուարութեամբ հաւասարութիւն մը խլեց Ֆրայպուրկէն (1-1)։ Մրցումի աւարտէն վեց վայրկեան առաջ, Ծնունդով պրազիլցի՝ գերմանացի միջազգային յառաջապահ Փաուլօ Ռինք նշանակեց իր կազմին հաւասարութեան կոյը։

3րդ դիրքը գրաւող 1860 Միւնիխ, որ 12 կէտ ետ կը մնայ Պայէրն Միւնիխէն, 4-1 արդիւնքով պարտութեան մատնեց իր հիւրը՝ Այնթրախթ Ֆրանքֆորթը (16րդ)։

Երրդ դիրքը գրաւող Պորուսիա Տորթմունտ 3-0 արդիւնքով պարտուած հեռացաւ Հերթա Պերլինի դաշտէն (5րդ)։

Անցեալ տարուան ախոյեան Քայզրսլաուտրրն 2-0 արդիւնքով յաղթական վերադարձաւ վերջին դիրքը գրաւող Պորուսիա Մէնչընկլատպախի դաշտէն։ Օյաֆ Մարշալ (27րդ) եւ խրուաթ յետսապահ Սյարժան Ագանին (54րդ՝ սխալմամբ իր բերդէն ներս) նշանակեցին Քայզրսլաուտրրնի կոյերը։

Իր արձանագրած այս յաղթանակէն ետք, Քայզրսլաուտրրն այժմ 2րդ դիրքը գրաւող Լեւերքուզէնի նման ունեցաւ 37 կէտ, սակայն ունի տակաւ կոլէվրէյճ մը։

Յարդ միայն երկու յաղթանակ արձանագրած Մէնչընկլատպախ, որ տասը կէտով կը գրաւէ վերջին դիրքը, դժուար թէ եղանակի աւարտին Ա. դասակարգ կարենայ մնալ, բացի հրաշքէ մը...։

Ստորեւ՝ 19րդ հանգրուանի մրցումներուն թեքնիք արդիւնքները.

1860 Միւնիխ - Այնթրախթ Ֆրանքֆորթ 4-1
Պորուսիա Մէօնշընկլատպախ - Քայզրսլաուտրրն 0-2
Շթութկարթ - Շալքէ 2-1
Հերթա Պերլին - Պորուսիա Տորթմունտ 3-0
Նիւրեմպերկ - Վերտըր Պրեմըն 1-1
Պայէր Լեւերքուզէն - Ֆրայպուրկ 1-1
Տուիսպուրկ - Պայէրն Միւնիխ 0-3
Վոլֆսպուրկ - Հանզա Ռոսթոք 1-1
Պոխում - Համպուրկ (յետաձգուած)

ԴԱՍԱՒՈՐՈՒՄ ԿԷՏ

1. Պայէրն Միւնիխ	47
2. Պայէր Լեւերքուզէն	37
3. Քայզրսլաուտրրն	37
4. 1860 Միւնիխ	35
5. Հերթա Պերլին	32
6. Պորուսիա Տորթմունտ	29
17. Նիւրեմպերկ	16
18. Մէօնշընկլատպախ	10

ԱՆԳԼԻՈՅ ՖՈՒԹՊՈԼԻ ԱԽՈՅԵԱՆՈՒԹԻՒՆ

ԱՐՍԵՆԱԼ ՏԱՊԱԼԵՑ ԼԱՅՍԹԸՐԸ՝ 5–0

Անգլիոյ ֆութպոլի ախոյեանութեան 26րդ հանգրուանի մրցումներուն, պարագլուխի դիրքը գրաւող Մանչեսթրը Եունայթիտ դժուար, բայց կարեւոր յաղթանակ մը արձանագրեց, երբ 1-0 արդիւնքով վերադարձաւ 18րդ դիրքը գրաւող Քովենթրիի դաշտէն։ Մրցումին «որը» կոյը նշանակեց Ռայրն Կիկկ (78րդ), որ նախապէս դաշտերէն հեռու էր՝ վիրաւոր ըլլալով։

Մրցում մը աւելի կատարած Մանչեսթրը Եունայթիտ այժմ շորս կէտի առաւելութիւն մը ունեցաւ իր անմիջական մրցակիցին՝ Զելսիի վրայ, որ 3-1 արդիւնքով յաղթական վերադարձաւ վերջին դիրքը գրաւող Նոթինկհամ Ֆորէսթի դաշտէն։ 17 տարեկան Միքայէլ Ֆորսէլ նշանակեց Զելսիի առաջին կոյը (6րդ), իսկ դանիացի Պրաունէ Կոյտպակ՝ մնացեալ երկուքը (25րդ եւ 83րդ)։ Ֆորէսթի կոյը նշանակեց Փիեռ Վան Հոյտոնք (39րդ)։

3րդ դիրքը գրաւող Արսենալ 5-0 արդիւնքով ծանր պարտութեան մատնեց իր հիւրը՝ Լայսթրը։ Հակառակ անոր, որ հոլանտացի Տենիս Պերկքամփ կոյ շնշանակեց, սակայն առաջին երկու կոյերուն փոխանցումները կատարեց։ Ֆրանսացի Նիքոլա Անելքա եէբրիք մը իրագործեց (23րդ, 27րդ եւ 44րդ), իսկ Ռէյ Փարլուր նշանակեց մնացեալ երկու կոյերը (42րդ եւ 48րդ)։

Նախավերջին դիրքը գրաւող Սաութհէմբրթն անակնկալ մը ստեղծեց, երբ 2-1 արդիւնքով պարտութեան մատնեց Նիւքէսրլը։ Մրցումին աւարտէն շորս վայրկեան առաջ, գերմանացի Տիեթրը Համան նշանակեց Նիւքէսրլի ուշացած կոյը։

Լիվրրփուլ իր դաշտին վրայ 2-2 արդիւնքով հաւասարութիւն մը արձանագրեց Ուէսթ Համի հետ։ Ռոպի Ֆաուլըր (22րդ) եւ Մայքլ Օուրն (45րդ) նշանակեցին Լիվրրփուլի կոյերը։

Հոլանտացի Վիլեմ Քորսթրնի կողմէ նշանակուած կոյը (55րդ) բաւարար եղաւ, որ անոր կազմը՝ Լիթ 1-0 արդիւնքով պարտութեան մատնէ Էվրթրնը։

Ստորեւ՝ 26րդ հանգրուանի մրցումներուն թեքնիք արդիւնքները.

Արսենալ - Լայսթըր 5-0
Պլէքպըրն - Շեֆիլտ Ուեսնզտէյ 1-4
Քովենթրի - Մանչ. Եունայթիտ 0-1
Տերպի Քաունթի - Զարլթըն 0-2
Լիթ - Էվըրթըն 1-0
Լիվըրփուլ - Ուէսթ Համ 2-2
Միտըլզպորո - Թոթենհամ 0-0
Նոթինկհամ Փորէսթ - Զելսի 1-3
Սաութհէմբթըն - Նիւքէսըլ 2-1
Ուիմպըլտըն - Աստոն Վիլա 0-0

ԴԱՍԱՒՈՐՈՒՄ ԿԷՏ

1.- Մանչեսթրը Եունայթիտ	54
2.- Զելսի	50
3.- Արսենալ	49
4.- Ասթոն Վիլա	44
5.- Լիթ	42
6.- Լիվրրփուլ	39
19.- Սաութհէմբրթն	23
20.- Նոթինկհամ Ֆորէսթ	16

ՍՊԱՆԻԱՅ ՖՈՒԹՊՈԼԻ ԱԽՈՅԵԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՌԷԱԼ ՄԱՏՐԻՏ Կ'ԱՊՐԻ ԱՆԿԱՅՈՒՆ ՎԻՃԱԿ ՄԸ

Սպանիոյ ֆութպոլի ախոյեանութեան 23րդ հանգրուանի մրցումներուն, Ռէալ Մատրիտ իր դաշտին «Սանթիակօ Պերնապէօ»ի մէջ, 70 հազար համակիրներու ներկայութեան 1-0 արդիւնքով պարտութիւն մը կրեց մարզիչ Լուիս Ֆերնանտէսի կազմէն՝ Արլեթիքօ Պիլպաոյէն։ Մրցումին «որը» կոյը նշանակեց Սանթի Էսքուէրրօ (73րդ)։

Մրցումէն ետք, Ռէալի համակիրները դժգոհ իրենց կազմին կրած պարտութենէն՝ ուլոցներով եւ ժխտական բացագանչութիւններով հանդէս եկան եւ պահանջեցին մարզիչ Կուս Հիտինքի հրաժարականը։

Ըստ սպանական մամուլին, Ռէալի նախկին մարզիչ Ֆապիո Քապելլօ, որ երէկ ժամանեց Սպանիոյ մայրաքաղաք Մատրիտ, շատ հաւանաբար վերադառնայ Ռէալի իր նախկին պաշտօնին, հակառակ անոր, որ Հիտինքի պայմանագրութիւնը մայրաքաղաքի կազմին հետ կ'աւարտի Յունիս 2000ին։

Պարագլուխի դիրքը գրաւող Պարսելոնա ճերմակ հաւասարութիւն մը արձանագրեց 3րդ դիրքը գրաւող Սելթա Վիկոյի հետ, այս վերջինին դաշտին վրայ։ Պարսելոնա մրցումը աւարտեց տասը մարդիկով, երբ 71րդ վայրկեանին Լուիս Ֆիկո կարմիր քարտ ստացաւ։

Պարսելոնայի արձանագրած հաւասարութենէն օգտուեցաւ անոր անմիջական յաջորդը՝ Մայորքա, որ 3-1 արդիւնքով յաղթական վերադառնալէ ետք Ռէալ Օվիէտոյի (8րդ) դաշտէն, կէտերու տարբերութիւնը նուազեցուց երեքի։ Տէնի Կարսիա (առաջին եւ 85րդ) եւ Վելյիքօ Փոնտվիչ (70րդ) նշանակեցին Օվիէտոյի կոյերը։

Ռէալ Սարակոսա յաղթական վերադարձաւ Ռասինկ Սանթանտէրի դաշտէն, 4-2 արդիւնքով յաղթանակ մը արձանագրելով։ Ռոպերթօ Աքունա (20րդ), Փապլօ Տիաս (29րդ), Սաւօ Միլոշեվիչ (72րդ) եւ Մարքոս Վալէս (89րդ) նշանակեցին Ռէալ Սարակոսայի կոլերը։

Ստորեւ՝ 23րդ հանգրուանի մրցումներուն թեքնիք արդիւնքները.

Ալաւէս - Թեներիֆէ 3-1
Սելթա Վիկո - Պարսելոնա 0-0
Էսփանիոլ - Տեփորթիւս Քորունա 2-2
Ռէալ Օվիէտօ - Մայորքա 1-3
Սալամանքա - Վիարէալ 1-0
Վալենսիա - Ռէալ Վայատոլիտ 0-1
Էսթրէմատուրա - Ռէալ Պեթիս 2-1
Ռասինկ Սանթանտէր - Ռէալ Սարակոսա 2-4
Ռէալ Մատրիտ - Արլեթիքօ Պիլպաօ 0-1
Ռէալ Սոսիէտատ - Արլեթիքօ Մատրիտ 3-2

ԴԱՍԱՒՈՐՈՒՄ ԿԷՏ

1.- Պարսելոնա	44
2.- Մայորքա	41
3.- Սելթա Վիկո	38
4.- Տեփորթիւս Քորունա	38
5.- Վալենսիա	37
6.- Ռէալ Մատրիտ	37

ՊԱՍՔԵԹՊՈԼ. ԼԻԲԱՆԱՆԻ ԱԽՈՅԵԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՇԱՆՎԻԼ - Հ.Մ.Ը.Մ. 55 - 61

Անդրանիկի դաշտին վրայ (Տեմիրճեան կեդրոն, Տրիպոլի), Շաբաթ երեկոյեան ժամը 6ին, Լիբանանի պասքեթպոլի ախոյեանութեան 14րդ հանգրուանին, Հ.Մ.Ը.Մ. 61 - 55 արդիւնքով յաղթեց Շանվիլի, երկուստեք մեծ թիւով համակիրներու ներկայութեան։

Երկու կագմերը կիրարկեցին առաւելաբար պաշտպանողական խաղարկութիւն, որուն յաւագոյն ապացոյցն է Ա. կիսախաղի տկար արդիւնքը՝ 26 - 22 (ի նպաստ Շանվիլի)։

Մրցումը սկսաւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի յայն առաւելութեամբ, սակայն հետզհետէ մրցակից կագմը բարելաւեց ինքզինք։ Հ.Մ.Ը.Մ.ի գլխաւոր թերութիւնը կը մնայ անոր օֆենսիվ թէ տիֆենսիվ ռիպաուտները, որոնք մեծ մասամբ կը շահուին մրցակիցներուն կողմէ տուեալ մը, որ պէտք է միշտ նկատի ունենալ պասքեթպոլի մէջ։

Բ. կիսախաղին, Հ.Մ.Ը.Մ.ի տղաքը դաշտ ներկայացան աւելի վճռական եւ ոչ միայն հաւասարեցան, այլեւ՝ մրցումին վերջին վայրկեաններուն ձեռք ձգեցին 10 կէտի առաւելութիւն, որ սակայն չկրցան պահել՝ յաջորդական անիմաստ սխալներու պատճառով։

Բարեբախտաբար, վերջին 30 երկվայրկեաններուն, մրցակից կագմին անճարակութեան պատճառով, Ռեմոն Քայվարոյի մէկ փրկարար 3 կէտը վերստին շրջեց կացութիւնը ի նպաստ Հ.Մ.Ը.Մ.ի եւ քսան երկվայրկեաններու մէջ կարելի եղաւ յաջորդական փաուլեր ձեռք ձգելու մրցումը աւարտել եօթը կէտի առաւելութեամբ։

Մրցումը եղաւ գրեթէ հաւասար։ Հ.Մ.Ը.Մ. ունեցաւ բաւական յաւ խաղարկութիւն (անշուշտ բացի ձախող ռիպաուտներէն) եւ բոլոր տղաքը առաւել կամ նուազ չափով տուին ակնկալուածը եւ իրենց վրէժը լուծեցին երթի պարտութենէն։

Հ.Մ.Ը.Մ.ի խումբը ագնիւ կազմաւորը ունեցած է՝ դաշտ ներկայանալ սեւ ժապաւէններով, իբրեւ սուգի նշան։ Անոնք այս ժեսթով ուզեցին յարգել Հ.Մ.Ը.Մ. Պուրճ Համուտի երկարամեայ մարգիչ Նորօք Հանգուցեալ եղբ. Միհրան (Մինօ) Արգումայեանի յիշատակը։ Նման երեւոյթներ կ'ապնուացնէ մարգաշխարհը եւ կապէս գնահատելի է նախկին վեթերաններու վաստակը մուռացութեան չմատնելու ու յիշատակելու գիտակցութիւնը։

Հ.Մ.Ը.Մ.ի յաջորդ մրցակիցն է Զահլէի Աննիպալը։ Մեր հնգեակէն կը սպասուի յաղթանակ մը եւս, մանաւանդ որ այս մրցումին այ մարգական վրէժ լուծելու հարց կայ երթի մրցումէն։

Ստորեւ՝ 14րդ հանգրուանի մրցումներուն արդիւնքները.

Սաժէս - Ակինիպալ 125 - 67
Շեքքա - Թատամոն 68 - 110
Անդրանիկ - Ռոզէր 63 - 69
Քահրապա - Պէյրութ Մէրի 95 - 41
Շանվիլ - Հ.Մ.Ը.Մ. 55 - 61

ԴԱՍԱՒՈՐՈՒՄ	ԿԷՏ
1.- Սաժէս	42
2.- Ռիատի	38
3.- Թատամոն	36
4.- Ռոզէր	34
5.- Անդրանիկ	33
6.- Հ.Մ.Ը.Մ.	26
7.- Շանվիլ	23
8.- Միզիարա	23
9.- Քահրապա	22
10.- Աննիպալ	21
11.- Պէյրութ Մէրի	19
12.- Շեքքա	13

ՔԱԼՃՕ

ԼԱՑԻՕ ՌՈՄԱ ԱՌԱՆՁՆԱՑԱՒ ՊԱՐԱԳԼՈՒԽԻ ԴԻՐՔԻՆ ՎՐԱՅ

Իտալիոյ ֆութպոլի ախոյեանութեան 22րդ հանգրուանին, Լացիո Ռոմա առանձնացաւ պարագլուխի դիրքին վրայ, երբ 1-0 արդիւնքով պարտութեան մատնեց Ինթէր Միլանը՝ մայրաքաղաքի իր դաշտին վրայ։ 65 հազար համակիրներու ներկայութեան, մրցումին որբ կոյը նշանակեց Սերճիո Քոնսէյքաօ, 38րդ վայրկեանին։

Միւս կողմէ, Ֆիորենթինա ճերմակ հաւասարութիւն մը արձանագրեց Ա. Էս. Ռոմայի հետ եւ երկու կէտ ետ մնաց Լացիոյէն, հակառակ անոր, որ մնաց Բ. դիրքին վրայ, կոլէվրէյճով գերազանցելէ ետք Ա. Սէ. Միլանը, որ 60 հազար համակիրներու ներկայութեան 1-0 արդիւնքով ոսկի յաղթանակ մը արձանագրեց Քալիարիի դէմ, շնորհիւ Մաթէօ Վիլլայի որբ կոլին, որ նշանակուեցաւ Ա. կիսախաղի... 50րդ վայրկեանին։

Փարմա 2-1 յաղթական վերադարձաւ Սալերնիթանայի դաշտէն եւ մնաց չորրորդ դիրքին վրայ։ 40 հազար համակիրներու ներկայութեան, Ֆապիո Քաննավարո (41րդ) եւ Մարիո Սթանիչ (54րդ) նշանակեցին յաղթական կազմին կոլերը, իսկ Մարքօ Տի Վայօ (85րդ) հիւրընկալ խումբին որբ կոլը։

Եուվենթուս մարգիչ Անչելոթթիի ղեկավարութեամբ, իր դաշտին եւ 45 հազար համակիրներուն ներկայութեամբ արձանագրեց յաջորդական երկրորդ յաղթանակը, պարտութեան մատնելով Վիչենցան՝ 2-0 արդիւնքով։ Նիքոլա Ամորուսօ 10րդ վայրկեանին բացաւ մրցումին հաշիւը, իսկ Անթոնիո Քոնթէ 29րդ վայրկեանին նշանակեց Եուվէի երկրորդ կոլը, որուն շնորհիւ անիկա բարձրացաւ 7րդ դիրքին, ճիշդ Ինթէր Միլանի ետին, որմէ միայն մէկ կէտով ետ կը մնայ։

Ստորեւ՝ 22րդ հանգրուանի մրցումներուն արդիւնքները.

Պոլոնիա - Էմփոլի	2-0
Եուվենթուս - Վիչենցա	2-0
Լացիո - Ինթէր Միլան	1-0
Ա. Սէ. Միլան - Քալիարի	1-0
Սալերնիթանա - Փարմա	1-2
Սամտորիա - Փիաչենցա	3-2
Ուտինեզէ - Պարի	4-0
Վենեցիա - Ֆերուճիա	2-1
Ֆիորենթինա - Ա. Էս. Ռոմա	0-0

ԴԱՍԱՒՈՐՈՒՄ	ԿԷՏ
1.- Լացիո Ռոմա	45
2.- Ֆիորենթինա	43
3.- Ա. Սէ. Միլան	43
4.- Փարմա	41
5.- Ուտինեզէ	36

ՓԵՏՐՈՒԱՐ 18

Շարունակուած 5րդ էջէն

Փետրուար 19ից սկսուեց յոյս տեսնել Հայրենիքի Փրկութեան Կոմիտէի պաշտօնաթերթ «Ազատ Հայաստան» օրաթերթը: Մինչեւ Ապրիլ 2 յոյս տեսաւ 36 թիւ:

Փետրուար 21ից արդէն սկսուեցին կանոնաւոր կերպով գործել պետական եւ քաղաքային բոլոր հիմնարկութիւններն ու վերաբացուեցին դպրոցները: Հայրենիքի Փրկութեան Կոմիտէն կոչ էր ուղղել բոլոր նրանց, ովքեր կուռում էին Հայաստանի դէմ համայնավարների հետ միասին, որ ներման կ'արժանանան, եթէ վար դնեն զէնքը եւ ենթարկուեն Հայրենիքի Փրկութեան Կոմիտէի իշխանութեան:

Ժողովուրդը մէկ մարդու պէս կանգնած էր Հայրենիքի Փրկութեան Կոմիտէի կողքին, բայց վերջինս գտնուում էր չափազանց մեծ դժուարութիւնների առջեւ: Ամէնից սուր կացուում էր պարենաւորման տագնապը, մթերքների պակասը, ապրուստի պակասը, սղութիւնը եւ դրամական արժէքի անկումը:

Թէ՛ կառավարական մարմինները, թէ՛ տնային կոմիտէներն ու կուսակցութեանց ներկայացուցիչները խիստ հսկողութեամբ հետեւում էին, որ առաջին հերթին ճակատների մարտիկները ուտելիք ունենային եւ չարաշահութեան չենթարկուէին:

Մթերքով համեմատաբար աւելի ապահովուած էին մահմետական շրջանները, որոնք պարէն էին ստանում եւ Թուրքիայից: Հայրենիքի Փրկութեան Կոմիտէն առաջին օրից իսկ մտահոգուած էր մահմետական բնակչութիւնը պետութեան հետ կապելու հարցով:

Մարտ 6ին, Գէոյ Մէչիդում, Երեւանի թուրքագարնակութիւնը կազմակերպեց համաժողովրդական մի մեծ ժողով, ուր ելոյթ ունեցաւ Հայրենիքի Փրկութեան Կոմիտէի նախագահը՝ խօսելով ազգային համերաշխութեան եւ փոխադարձ վստահութեան անհրաժեշտութեան մասին: Թուրք ներկայացուցիչները խոստացան մոռանալ անցեալը, ամէն կերպ աջակցել կառավարութեան՝ ամրացնելու պետութեան հիմքերը եւ պաշտպանելու Հայրենիքի ազատութիւնը համայնավարների դէմ:

Առհասարակ, Հայրենիքի Փրկութեան Կոմիտէն ամէն ճիգ թափեց ազգամիջեան բախումներից խուսափելու համար, որպէսզի աւելի չտրուի Արաքսի ափին կանգնած թուրքբանակին միջամտելու Հայաստանի ներքին գործերին: Թրքական սպառնալիքը դամոկլեան սրի պէս կախուած էր հայ ժողովրդի գլխին:

Հայրենիքի Փրկութեան Կոմիտէն, անշուշտ, լրիւ կերպով կիտակցում էր թրքական եւ ռուսական գործօնների նշանակութիւնը Հայաստանի ճակատագրի համար:

Եթէ մի կողմից թուրքերի բարեացակամութիւնը շահելու ճիգ էր թափւում, միւս կողմից էլ, բազմաթիւ առիթներով, հաւաստիքներ էին տրւում խորհրդային վարիչներին, որ Փետրուար 18ի յեղափոխութիւնը ուղղուած չէր Ռուսաստանի դէմ:

«Մեծ» Ռուսաստանը, սակայն, ականջ չունէր լսելու «Փոքր» Հայաստանի ճիչերը: Հայրենիքի Փրկութեան Կոմիտէի բոլոր ջանքերը համաձայնութեան հող պատրաստելու եւ խաղաղութեամբ դարմանելու համար Հայաստանի ցաւը՝ անցան ապարդիւն: Ցաւի դարմանումը յանձնուած էր Կարմիր բանակին, որ հետզհետէ ուժեր էր համախմբում Հայաստանի սահմանների վրայ: Ցեղկոմի բոլոր փորձերը սեփական ուժերով յետ գրաւելու Երեւանը յաջողութեամբ չպսակուեցին: Ռուս բանակը պիտի գրաւէր եւ հայ համայնավարներին յանձնէր Հայաստանը, հակառակ հայ ժողովուրդի կամքին:

Երեւանը կերմարդկային ճիգ էր թափում յետ մղելու համար թշնամուն: Հայրենիքի Փրկութեան Կոմիտէի կոչի վրայ ամբողջ բնակչութիւնը գէնքի տակ մտաւ: «Ամէն ոք դէպի ռազմաճակատ». այս էր բոլորի խօսքն ու միտքը: Տնային կոմիտէները, Միջկուսակցական խորհուրդը, ողջ պաշտօնէութիւնը, ամէնքը գործի կրայ էին: Քաղաքը բերդի էր վերածուած: Գիշերը քաղաքը անքուն անցկացրեց:

Ժողովրդական վաշտերը երկաթէ տոկունութիւն են ցոյց տալիս: Համայնավարների բոլոր փորձերը պատռելու նրանց դիրքերը, անցնում են անյաջող: Տեղ-տեղ կուռուինախաձեռնութիւնը անցնում էր մերոնց ձեռքը: Երեւանը դարձել է պողպատէ ամրութիւն: Կռուողը ժողովուրդն է: Կանոնաւոր գօրք չկայ այստեղ:

«Մարտ 1ի օրը բացուում է խորունկ լռութեան մէջ: Քաղաքը սպասում է թրնդանօթների որոտին: Անցնում են ժամեր, բայց լռութիւնը չի խանգարւում: Թշնամին գիշերը փախել էր՝ կրելով ծանր կորուստներ... Ժողովրդի ոգեւորութիւնը անպատմելի է: Քաղաքից անցնում են ճակատ դիմող կամաւորական խմբեր, որոնք ընդունւում են խանդավառութեամբ: Շարունակւում է թշնամու հետապնդումը:

Համայնավարները նահանջեցին ճանապարհին թալանելով գիւղերը եւ սպաննելով անմեղ մարդկանց: Հայրենիքի Փրկութեան Կոմիտէի կողմից ուղարկուած քննիչ յանձնախումբը պարզեց ահռելի տեսարաններ: Ղամարլուի շրջանում, համայնավարները սպաննել էին մօտ 1000 գիւղացիներ, որոնց մի մասը կացինահարուած նետել էին հորերը եւ գինու մեծ կարասների մէջ, բռնագրաւել էին հացն ու մթերքը, քշել-տարել էին տաւարը: Ժողովուրդը մնացել էր անհունթշուառութեան մէջ:

Համայնավարների համար աննպաստ հետեւանքներով վերջացան եւ նրանց յարձակումները միւս ճակատների վրայ: Ամէն տեղ ժողովրդական վաշտից ուժեղ դիմադրութիւն ցոյց տուին: Միայն Նոր Բայազիտում նրանց յաջողուեց վերագրաւել քաղաքը եւ գիւղերի մի մասը:

Այնուհետեւ մօտ երկու շաբաթ ճակատները մնացին համեմատաբար հանգիստ:

Մարտ 16.- Նոր կռիւներ: Կամօքն ժողովրդին ճակատ են մեկնում խմբերը, որոնց մէջ եւ շատ մտաւորականներ: Երեւանի փողոցները դատարկւում են, ժողովրդի տրամադրութիւնը նորից բարձր է: Սկսւում է կատաղի կռիւ: Թշնամին գրաւում է Ղամարլուն եւ դարձեալ երեւում է մայրաքաղաքի տակ: Այս անգամ գլխաւոր գրոհները Ադրաշիուղդութեամբ են:

Մարտ 18ի կռիւները տեւում են մի քանի օր: Թշնամին յառաջխաղացման է դիմում նաեւ Ախտայի ճակատում եւ Արագածի կողմից: Սկիզբն է ընդհանուր յարձակման:

Հայրենիքի Փրկութեան Կոմիտէն կոչ է ուղղում Կովկասի բոլոր ժողովուրդներին՝ հրաւիրելով նրանց համերաշխ եւ միացեալ ճակատով դուրս գալ հասարակաց թշնամու դէմ:

Մարտ 19.- Մերոնք հինգ օրուան յամառ կռիւներից յետոյ դիմեցին ընդհանուր յարձակման Ղամարլուի ճակատում: Վերագրաւեցին Ադրաշը, առին մեծ քանակութեամբ գերիներ եւ ռազմամթերք: Թշնամին ջախջախուած՝ սկսեց նահանջել:

Մարտ 20.- Մերոնց ընդհանուր յառաջխաղացումը կարգանում է: Ժամը 1ին մեր յառաջապահները մտան Ղամարլու:

Մարտ 25ին Կարմիր բանակը ընդհանուր յարձակման հրաման ստացաւ: Մեծ Ռուսաստանը իր վիթխարի ուժով ոտքի էր ելել ճրգմելու համար փոքրիկ եւ ուժասպառ Հայաստանը:

Ինչպէս յայտնի է, ապրստամբութիւնը ծագել էր տարերային բռնկումով, առանց որեւէ պատրաստութեան կամ արտաքին օգնութեան, եւ ահա հինգ շաբաթ անընդհատ ժողովուրդը կռուում էր, կարելի է ասել, մերկ բազուկներով: Ո՛չ կանոնաւոր կազմակերպուած գօրք ու կարող գինուորական մասնագէտներ, ո՛չ փորձուած հրամանատարներ, ո՛չ պարէն, ո՛չ ռազմամթերք, ոչինչ, բառի բուն նշանակութեամբ ոչինչ: Այո՛, միայն նմանը քիչ պատահող բուռն ատելութիւն, անսահման ցասում դէպի համայնավարութիւնն ու համայնավարները:

Ժողովուրդն իր միջից դուրս բերեց քաղաքական ու գինուորական ղեկավարութիւն, ինչպէս ընդհանուր հրամանատար գնդ. Կուռս Թարխանեանը՝ սպարապետ Սուրէնը եւ Զանգեզուրում սպարապետ Գարեգին Նժդեհը:

Ժողովրդի ծոցից ելան բազմաթիւ անձնուէր հերոսներ, ինչպէս՝ Բաշ Գառնեցի Մարտիրոսը, Խրնկոն, Կուռնետ Նաւասարդեանը, Գարեգին Սարգիսբէկեանը, սասունցի Մուշէղը, ոգմցի Ասլանը, մտաւորական սպայ Յովհաննէս Լազարեանը, որ նահատակուեց Ղամարլուի ճակատում եւ շատ ուրիշներ:

Հակառակ ուժերի կերազոյն յարաւմի, փոքրիկ Հայաստանը, իւերջոյ, պիտի պարտուէր առանց արտաքին օգնութեան: Հայրենիքի Փրկութեան Կոմիտէի համար պարզ էր, որ Վրաստանի անկումից յետոյ Հայաստանն էլ պատապարտուած էր նոյն ճակատագրին, եթէ հրաշք չպատահէր:

Ամուր պահելով հանդերձ ճակատները, Հայրենիքի Փրկութեան Կոմիտէն սկսեց պատրաստուել նահանջի:

Մարտ 25ի թշնամու ընդհանուր յարձակումը սաստիկ էր:

Հակառակ ուժերի կերազանցութեան, Կարմիր բանակը չկարողացաւ արագ հարուածով գրաւել Երեւանը: Հայերը յուսահատական դիմադրութիւն ցոյց տուին՝ կուրծքով պաշտպանելով իւրաքանչիւր մի թիզ հող:

Ապրիլ 2ի առաւօտեան հայկական դիրքերը Սուխոյ Ֆոնտանից այս կողմ չդիմացան ու նահանջեցին: Սասունցիների ձիաւոր խումբը սրարշաւ անցաւ Երեւանի փողոցներով՝ խուճապի մատնելով բնակիչներին: Համայնավարական թնդանօթը որոտաց Քանաքեռի բարձունքից:

Կէսօրին մայրաքաղաքը արդէն գրեթէ պարպուած էր: Կառավարութիւնն ու գօրք, պաշտօնէութիւն, մաքրելով հիմնարկութիւնները, հեռացան քաղաքից: Քաղաքում մնացել էին միայն ծերեր, կանայք ու երեխաներ, որոնք յոյով ճանապարհ էին դնում ուսանողական պահակախումբով շրջապատուած դէպի անյայտութիւն դիմող Հայրենիքի Փրկութեան Կոմիտէի անդամներին: «Աստուած պահէ ձեզ: Մենք կը սպասենք ձեզ: Բարի վերադարձ» լսւում էր ամէնքի բերանից:

Երեւանի հարաւային ծայրը խլնուած բազմութիւնը մի պահ արցունքը աչքերին կեցաւ: Մէկը բարձր բռնել էր Եռագոյնը:

Թնդանօթաձիգները յետ դարձին ճառաբիցը: Ռումբը որոտաց Երեւանի վրայով Քանաքեռի ուղղութեամբ:

Հայաստանի արեւը փախչում էր Արարատեան դաշտից դէպի արեւմուտք: Բազմահազար բազմութիւնն էլ խուճապահար փախչում էր հարազատ երկրից: Երեւանում երիտասարդ չէր մնացել: «Զաւթիչները» փախով, Քանաքեռի բարձունքից մտան ամայի փողոցները:

Երբեք եւ ոչ մի տեղ յաղթական մի բանակ այսպիսի անփառունակ մուտք չի ունեցել իր նուաճած քաղաքը...

ԽԱՉԲԱՌ ԹԻՒ 4201

Պատրաստեց՝ Տ. Մ. ԱՂԱՋԱՐԵԱՆ

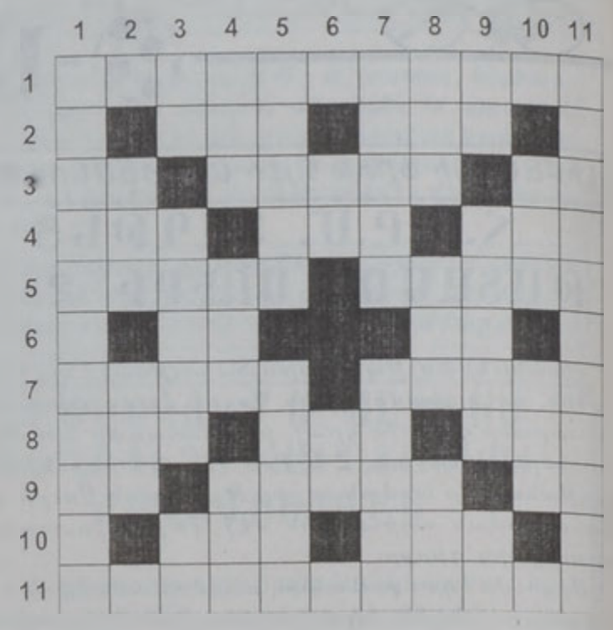

ՀՈՐԻԶՈՆԱԿԱՆ

1. Լ. Գ. Հանրապետութեան մայրաքաղաքը:
2. Լանչ – Սենդուիչական անոնցանիւր:
3. Լծորդուրիւն – Արմէն Գարոյի ծննդավայրը – Երեւրայոյորդ տառեր:
4. Բորբոքում – Անձին այդ – Տանիքի կարկառուն եզերք:
5. Պահեստ – Օդակ:
6. Տարիք – Լծորդուրիւն:
7. Կատաղի, անասնած – Յուցական դերանուն:
8. Կեանքի գրաւ – Կարասայ – Կարին:
9. Արտայայտումի կերպ – Անապարէ՛ (հակ.) – Զայնակից գիրեր:
10. Հայ գուսան – Օձի տեսակ (հակ.):
11. Աստանդական:

ՈՒՂՂԱՀԱՅԵԱՑ

1. Ճիրմակ մորթ ունեցող:
2. Ադէկ. բնաիր – Արքի բռնատեղ:
3. Ժամանում – Յարմարվայելուչ – Եզերք:
4. Ծովաշուն – Որոշուած գին – Եւրոպական ընդարձակ պետութիւն մը:
5. Հերձուած – Մինչեւ վերջը:
6. Անձայր՝ գեմ – Կրկնուած ձայնաւորներ:
7. Պոլսահայ մեծատունի տուած տիտղոս – Անկոփ:
8. Արամբի – Ցիրանական Բաղամ – Խորհուրդ:
9. Անձնական դերանուն – Անեղջիւր այծ – Երեքայոյորդ տառեր:
10. Զանչ, կնիքս – Մեղմ:
11. Սանփան Զօրեանի երկերէն (երկու բառ):

ԹԻՒ 4200

ԽԱՉԲԱՌԻՆ ԼՈՒԾՈՒՄԸ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Զ	Ա	Զ	Ա	Ի	Կ	■	Կ	Ք	Է
2	Ա	Ռ	Ա	Ծ	■	Ա	Լ	Ի	Ս	■
3	Կ	Ի	Ր	■	Ա	Ր	Ո	Ի	Է	Գ
4	Ե	Կ	Ք	Ա	Ն	Ի	Կ	■	■	Լ
5	Ր	■	Ա	Ր	Ի	Ն	■	Ա	Պ	Ա
6	Տ	Ա	Ծ	Տ	■	Է	Ա	Կ	Ա	Ն
7	■	Պ	■	Ծ	Ա	■	Հ	Ա	Տ	■
8	Ա	Ր	Դ	Է	Ն	■	Ա	Ն	Ա	Գ
9	Ս	Ի	Ա	Ս	Ի	Ն	■	Ա	Ռ	Ա
10	Գ	Լ	Լ	■	Ծ	Ն	Օ	Տ	■	Ա

ՔԱԿԻ ՂԵԿԱՎԱՐՆԵՐ ՔԻՐՏ...

Շարունակուած Ա. էջէն

կան յանձնառութիւնը վերատեսութեան ենթարկելու համար:

Տուման կոչ ուղղեց նաեւ նախագահ Պորիս Ելցինի, որ Օճալանի հանդէպ վերաբերմունքի հարցը, ինչպէս նաեւ քրտական հարցը, կրոր անհրաժեշտ է խաղաղօրէն լուծել, արծարծէ ՄԱԿի մէջ:

Եւրոպական Խորհուրդը Ուրբաթ օր յայտնեց, թէ անոր բարձրաստիճան մէկ պաշտօնատարը այս շաբաթ Թուրքիա պիտի այցելէ երաշխիքներ ապահովելու համար, թէ Օճալանի «արգելափակումը եւ դատավարութիւնը թուրք պետութեան միջազգային պարտաւորութեանց եւ յատկապէս մարդկային իրաւանց Եւրոպական Ուխտին համաձայն պիտի ընթանան»:

Լիպիոյ ղեկավար Մուամմար Քազաֆի Շաբաթ օր ըսաւ, թէ Օճալանի ձերբակալութիւնը միայն թափ պիտի տայ անկախութեան ի խնդիր քրտական պայքարին:

ՈՒԱՇԻՆԿԹԸՆ ՕԺԱՆԴԱԿԱԾ Է ԹՈՒՐՔԻՈՅ

Միւս կողմէ, ամերիկացի պաշտօնատարներ Շաբաթ օր խոստովանեցան, որ Մ. Նահանգներ ամիսներ շարունակ աշխատած են օժանդակելու համար Թուրքիոյ՝ Օճալանը ձերբակալելու:

«Լոս Անճելըս Թայմզ» եւ «Նիւ Եորք Թայմզ» թերթերը հաղորդած էին, թէ ամերիկեան դիւանագիտական ճնշումները նպաստած են Օճալանը փախուստական դարձնելու, երբ ան Սուրիայէն պարտադրաբար հեռացած է ի վերջոյ իյնալով թուրք *քոմանտոներու* ձեռքը:

Ըստ թերթերու տեղեկագիրներուն, ամերիկեան գաղտնի ապաստարկութեանց գործակալներ եւ օրէնքի կիրարկումին հսկող պաշտօնատարներ, որոնք Նայրոպի կը գտնուէին ամերիկեան դեսպանատան ռմբահարումին շուրջ քննութիւն տանելու համար, արագօրէն յայտնաբերած են, թէ Օճալան Նայրոպի հասած է:

Անոնք յունական դեսպանատունը հսկողութեան տակ դրած են եւ Օճալանի հեռաձայնային խօսակցութեանց հետեւած:

Մ. Նահանգներ պնդած էին, թէ Օճալանի ձերբակալութեան «ուղղակի միջամուխ» չեն եղած:

Մինչ այդ, ներկայիս Նայրոպիի յունական դեսպանատունը ապաստանած քիւրտ կին մը, Ուրբաթ օր պատմած է, թէ Օճալան ինչպէ՞ս դաւին կոհ գացած է:

Նուճան Տերիա, որ Օճալանի թարգմանն էր, ըսած է, թէ հակառակ իր կասկածներուն, Օճալան ի վերջոյ երկուշաբթի գիշեր յունական դեսպանատունէն հեռացած է՝ Քենիոյ կողմէ քողարկուած կգուշացումներէ ետք եւ հաւատալով, որ դէպի Եւրոպա ապահով կերպով մեկնելու յունական երաշխիք ունի:

Տերիա ըսած է, թէ պատմութիւնը սկսած է Օճալանի ձերբակալութենէն 4 օր առաջ, երբ Քենիա Յունաստանի դեսպանը կանչած է եւ անոր ցոյց տուած է լուսանկարներ՝ ըսելով, որ անոնք կը հաստատեն, թէ Օճալան Քենիա կը գտնուի:

Քենիոյ իշխանութիւնները յայտնած են, թէ վայն ապահով կերպով դուրս պիտի հանեն երկրէն: «Դեսպանը համոզուած էր, որ անոնք պիտի ապահովեն նախագահին (Օճալանի) ապահովութիւնը», ըսած է Տերիա:

Իշխանութիւնները վստահեցուցած են դեսպանին, թէ Օճալան պիտի կարենայ իր սեփական ինքնաշարժով օդակայան մեկնիլ: Սակայն երբ քենիական իշխանութիւնների ներկայացուցիչները հասած են ռատիկանական հինգ ինքնաշարժներով, անոնք պնդած են, որ Օճալան առանձինն *ճիպի* մը մէջ մեկնի օդակայան:

Ինքնաշարժին մէջ նստելէ առաջ, դեսպանը Յունաստանի արտաքին գործոց նախարար Թէոտորոս Փանկալոսէն հաղորդակցութիւն մը ստացաւ, թէ Օճալան կրնայ Եւրոպա մեկնիլ, պատմած է Տերիա: Այս հաղորդակցութենէն ետք, «կը թուէր, թէ ունեցանք այն երաշխիքը, որ դուռ մը բացուած է», ըսած է ան, հետեւաբար Օճալան յայտնած է՝ «Ամսթերտամ մեկնինք»: «Օճալան *ճիպով* մեկնեցաւ. մենք ինքնաշարժներով գացինք օդակայան, ուր քիւրտ ղեկավարը չէր տեսնուեր», շարունակած է ան:

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԻ ԴԷՄ՝ ԴԻՒԱՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԱՐՇԱՒ

Թուրքիա շաբաթավերջին դիւանագիտական արշաւի մը ձեռնարկեց՝ Եւրոպական Միութենէն պահանջելով, որ Յունաստան եւ Կիպրոսը մղէ բացատրութիւն տալու, թէ ինչո՞ւ օժանդակած են ներկայիս Թուրքիոյ մէջ բանտարկուած Ապտիւլլա Օճալանի:

Արտաքին գործոց նախարար Իսմայիլ ճէմ երէկ թղթակիցներու յայտնեց, թէ Թուրքիա Եւ. Միութենէն կ'ակնկալէ, որ լրջօրէն քննէ «պարագան իր անդամներէն մէկուն, որ վայրագօրէն ընդդիմացած է կազմակերպութեան ուխտին յանձնառութեանց եւ պարտաւորութեանց»:

Յունաստանի վարչապետ Քոսթաս Սիմիթիս Ուրբաթ օր յայտնած էր, թէ կը ծրագրէ Եւրոպական Միութեան միւս ղեկավարներուն նամակով բացատրել, թէ Յունաստան ինչպէ՞ս ապաստան տուած եւ կորսնցուցած է Օճալանը:

Մինչ այդ, Թուրքիոյ վարչապետ Պիւլէնթ Էճեւիտ երէկ յայտարարեց, թէ Թուրքիա պիտի չհրաժարի Եւրոպական Միութեան անդամակցելու իր ձիգերէն, հակառակ Օճալանի ձերբակալութեան հարցով Եւրոպայի հետ ծայր տուած լարուածութեան:

Միւս կողմէ, Էճեւիտ ըսաւ, որ ներկայիս ժամանակը յարմար չէ՝ ընդունելու Օճալանի ձերբակալութենէն ետք քիւրտերու մշակութային իրաւունքները ճանչնալու եւրոպական պահանջները:

Սիմիթիս Շաբաթ օր Եւրոպական Միութեան անդամ Փորթուգալի եւ Շուէտի կոչ ուղղեց՝ պաշտպանելու Օճալանի իրաւունքները, Լիւքսեմպուրկի մէջ երկուշաբթի օր (այսօր) տեղի ունենալիք Եւ. Միութեան արտաքին գործոց նախարարներու ժողովին ընթացքին:

Սիմիթիս շեշտած է, որ Եւ. Միութիւնը պէտք է ապահովէ, թէ Օճալան արդար դատավարութիւն մը ունենայ համաձայն միջազգային օրէնքներուն, իր ընտրած փաստաբաններով եւ միջազգային դէտերու ներկայութեան:

(ՌՈՅԹԵՐԸ)

ԳՐԱՏՈՒՆ ՈՒՐՖԱԼԵԱՆ

Տնօրէնութեամբ՝ ԿԱՐՈՒԺԱՆ ՈՒՐՖԱԼԵԱՆԻ

- Գրասենեկային եւ դպրոցական գրենական պիտոյքներ
- Հաշուապահական յատուկ տետրակներ եւ արխիւներ (file)
- Համակարգիչի printerներու ամէն տեսակի թուղթեր
- Գծագրութեան, ձեռայինի եւ decoի թուղթ եւ խալաքարտ
- Ներկերու եւ վրձիններու հարուստ հաւաքածոյ (ջրաներկեր, իւղաներկեր, *ագրելիք*, hobbies)
- Ամէն տարիքի եւ սեռի դպրոց. եւ businessի պայուսակ
- Նուէրներ եւ gadgets բոլոր առիթներու եւ տարիքներու
- Այլազան լեզուներով բառարան եւ ԱՐՈՒԵՍՏԻ ԳԻՐՔԵՐ
- Շնորհաւորական քարթեր, posters եւ posterhanger

- *Photo copy (գունաւոր եւ պարզ) ամուն սպասարկութիւն*
- *Laminating and Binding զանազան ձեւերով եւ չափերով*
- *Գունաւոր badgeներու անմիջական պատրաստութիւն*
- *Թիշերթներու, գլխարկներու, համազգեստներու եւ այլ կերպասներու վրայ գունաւոր նկարներու եւ գրութիւններու արագ տպագրութիւն*

Պուրճ Համուտ, Մարաշ փողոց
Հեռ: 01-266089, Fax:01-258489
E-mail: Orfalian@inco.com.lb P.O.Box: 80152